Právní pomoc

Právo na právní pomoc umožňuje všem, kdo nemají dostatečné finanční prostředky, uhradit náklady soudního řízení nebo právního zastoupení. Systémy právní pomoci existují ve všech členských státech Evropské unie (EU) jak v občanskoprávních, tak trestních řízeních.

Představte si situaci, kdy jste ve sporu s někým ve své vlastní zemi nebo v zahraničí a chcete věc předložit soudu, nebo situaci, kdy se musíte hájit, pokud iniciativu převezme druhá strana a podá proti vám žalobu. Představte si situaci, kdy jste obviněni z trestného činu ve své vlastní zemi nebo v zahraničí a nemůžete si dovolit právní poradenství a/nebo zastoupení před trestním soudem. Ve všech těchto případech můžete žádat o právní pomoc.

Právo na právní pomoc je zakotveno v:

Evropské úmluvě o lidských právech – čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy zaručuje právo na pomoc obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují.

Listině základních práv Evropské unie – článek 47 Listiny stanoví, že bezplatná právní pomoc je poskytnuta všem, kdo nemají dostatečné prostředky, pokud je to nezbytné k zajištění účinného přístupu ke spravedlnosti.

Právní pomoc v občanskoprávním řízení

Vnitrostátní spory

Systém právní pomoci existuje ve všech členských státech EU. Jste-li ve sporu se společností, osobou ve svobodném povolání, zaměstnavatelem nebo jinou osobou v **zemi svého bydliště** a nemáte dostatečné prostředky na uhrazení nákladů soudního řízení, můžete podle stávajících vnitrostátních předpisů žádat o právní pomoc.

Srovnání vnitrostátních režimů právní pomoci však ukazuje, že v členských státech existují zásadní rozdíly ve filozofii, organizaci a správě systémů právní pomoci. Pokud jde o filozofii systémů, zdá se, že obecným cílem v některých státech je právní služby a přístup ke spravedlnosti obecně zpřístupnit, zatímco v jiných může být právní pomoc dostupná pouze těm nejchudším.

Chcete-li získat podrobné informace o právu některého členského státu, zvolte si jeho vlaječku.

Archivované stránky Evropské soudní sítě (pro občanské a obchodní věci)

Přeshraniční spory

Jste-li ve sporu se společností, osobou ve svobodném povolání, zaměstnavatelem nebo jinou osobou v **zahraničí** a nemáte dostatečné prostředky na uhrazení nákladů soudního řízení, můžete žádat o právní pomoc v přeshraničních sporech.

Pro usnadnění přístupu k právní pomoci v občanskoprávních a obchodních věcech byla přijata směrnice o právní pomoci v přeshraničních otázkách. Zahrnuje poradenství před zahájením soudního řízení s cílem dosáhnout mimosoudního vyrovnání, právní pomoc při podání žaloby a zastupování před soudem a částečné nebo úplné osvobození od nákladů soudního řízení.

Pro získání právní pomoci v přeshraničních otázkách musíte vyplnit příslušný formulář žádosti o právní pomoc. Směrnice stanoví dva formuláře: jeden pro žádosti o právní pomoc a jeden pro předávání žádostí o právní pomoc. K dispozici zde ve všech jazycích

Právní pomoc v trestním řízení

Členské státy mají své vlastní právní předpisy, které stanoví způsoby poskytování právní pomoci v trestním řízení v jejich pravomoci. V budoucnu bude podrobné informace v této oblasti poskytovat evropský portál e-Justice.

Pokud jde o přeshraniční věci, v současné době neexistují v této oblasti žádné právní předpisy EU.

Poslední aktualizace: 30/05/2023

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.

Právní pomoc - Česko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Obecně lze říci, že náklady vznikají na straně státu, účastníků řízení i osob na řízení zúčastněných (jde zejména o náklady důkazů), přičemž plní dvě funkce – preventivní a sankční.

Občanský soudní řád (dále jen OSŘ) obsahuje demonstrativní výčet nákladů, které mohou při občanském soudním řízení vzniknout. Jedná se o hotové výdaje účastníků a jejich zástupců (kupř. jízdné, stravné, nocležné), soudní poplatek, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů (kupř. svědečné a znalečné), odměna a hotové výdaje notáře jako soudního komisaře, odměna a hotové výdaje správce pozůstalosti, tlumočné či odměna za zastupování, je-li zástupcem advokát, notář nebo patentový zástupce. Dále náhrada za daň z přidané hodnoty nebo odměna pro mediátora. Nejedná se však o konečný výčet. Za náklady řízení tak mohou být považovány i další náklady, které byly účastníkem placeny v bezprostřední spojitosti se soudním řízením.

V zásadě platí účastník náklady řízení, které vznikají jemu osobně a jeho zástupci. Byl-li účastníku ustanoven zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí stát jeho hotové výdaje i odměnu za zastupování, popř. též náhradu za daň z přidané hodnoty.

Placení soudního poplatku podrobně upravuje zákon o soudních poplatcích. V běžném sporném řízení platí soudní poplatek zpravidla žalobce. Zákon také stanovuje, které osoby nebo která soudní řízení jsou od soudního poplatku osvobozeny (např. řízení ve věcech opatrovnických, péče soudu o nezletilé, osvojení, vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí, pozůstalostních v prvním stupni řízení, svéprávnosti).

Významné je odlišení povinnosti platit náklady řízení a povinnosti nahradit náklady řízení. Účastník řízení platí náklady řízení zejména v jeho průběhu tak, jak mu vznikají, při uplatnění zásady zájmové (náklady platí ten, kdo procesní úkon činí nebo v jehož je zájmu). Náhrada nákladů řízení nastupuje až poté, co byly náklady zaplaceny. Náhrada nákladů je uložena soudním rozhodnutím na základě zásady úspěchu ve věci či zásady zavinění.

Jsou-li dány důvody zvláštního zřetele hodné, může soud při rozhodování o nákladech řízení využít zmírňovací tzv. moderační právo soudu, kdy účastníkovi zcela nebo zčásti náhradu nákladů řízení nepřizná. Jedná se o pojistku pro nepřiměřeně tvrdý dopad aplikace zásady úspěchu ve věci a zásady zavinění.

2 Co je přesně právní pomoc?

V civilním řízení se jako jedna z hlavních zásad promítá zásada rovnosti, k jejichž zárukám můžeme řadit mimo jiné i právo na právní pomoc. Právo na právní pomoc náleží od začátku a v každém řízení.

Podle OSŘ lze v občanském soudním řízení za právní pomoc považovat:

– Ustanovení zástupce na žádost účastníka (§ 30 odst. 1 OSŘ),

– Ustanovení zástupce z řad advokátů, vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (§ 30 odst. 2 OSŘ),
– Osvobození účastníka od soudních poplatků zčásti či zcela (§ 138 OSŘ),
Okrajově lze hovořit i o poučovací povinnosti soudu jako o právní pomoci pro účastníky řízení.
Samostatně stojí kategorie právní pomoci zajištěná Českou advokátní komorou. Tato pomoc je vymezena zákonem o advokacii, který upravuje právo každého, který nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak, tak, aby mu Česká advokátní komora určila na základě jeho žádosti advokáta k poskytnutí právní porady nebo právní služby.
Žadatel tak má právo na bezplatnou právní poradu za podmínek, že jeho průměrný měsíční příjem za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti nepřesahuje trojnásobek životního minima jednotlivce nebo osob s ním společně posuzovaných podle zákona upravujícího životní a existenční minimum, a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní porady, zastoupen jiným advokátem nebo jinou osobou oprávněnou poskytovat právní služby (dle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii).
V případě, kdy žadatel shora uvedené podmínky splní, je mu poskytnuta bezplatná právní porada v minimální délce 30 minut, nejvýše do vyčerpání 120 minut délky právní porady za každý kalendářní rok.
Zákon o advokacii současně umožňuje poskytnutí jednorázové právní porady neurčenému počtu osob umístěných v zařízení pro zajištění cizinců podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky nebo přijímacího střediska podle zákona o azylu, a to na základě podnětu jejich provozovatele.
Dle zákona o advokacii lze požádat také o poskytnutí právní služby.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Soud může účastníka řízení (případně vedlejšího účastníka) na návrh osvobodit od soudního poplatku zčásti, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Soud může účastníka výjimečně osvobodit od soudních poplatků zcela, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody.
Osvobozena může být jak fyzická, tak právnická osoba.
Účastníku řízení nesmí být znemožněno uplatňovat nebo bránit své právo u soudu jen proto, že se nachází v nepříznivé majetkové situaci. Soud přihlíží zejména k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá , dokazování a k povaze uplatněného nároku. U fyzických osob bere v úvahu jejich sociální poměry, zdravotní stav apod. U právnických osob a u fyzických osob, které jsou podnikateli, přihlíží rovněž k povaze jejich podnikatelské nebo jiné činnosti, stavu a struktuře majetku a platební schopnosti.
O zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva se jedná zejména tehdy, jestliže již ze skutkových tvrzení žadatele je nepochybné, že mu ve věci nemůže být vyhověno. Svévolným uplatňováním nebo bráněním práva je zejména šikanózní výkon práva nebo zjevné oddalování splnění povinností, která dlužníka nepochybně zavazuje.
Splňuje-li účastník podmínky pro osvobození od soudního poplatku a je-li to třeba k ochraně jeho zájmů, ustanoví mu soud na jeho žádost zástupce. Právo na ustanovení zástupce však nevzniká automaticky, jsou-li řízení nebo účastník osvobozeny od soudního poplatku ex lege (tj. na základě zákona o soudních poplatcích). I v těchto případech, musí být splněny výše uvedené podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle občanského soudního řádu. Advokát jako zástupce bude ustanoven zástupcem tehdy, vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o řízení, v němž je zastoupení advokátem (či notářem) povinné.
Takovému účastníku nelze uložit jednak složení zálohy na náklady důkazů, které sám navrhl nebo které soud nařídil o skutečnostech jím uvedených (nebo v jeho zájmu, § 141 odst. 1 OSŘ) a jednak ani náhradu nákladů, které vznikly státu (§148 odst. 1 OSŘ). Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanovenému advokátovi platí stát.
Návrh účastníka na osvobození od soudních poplatků může být podán současně se žalobou (návrhem na zahájení řízení) nebo kdykoliv v průběhu řízení až do pravomocného rozhodnutí soudu. Soud může ustanovit zástupce i před zahájením řízení, jestliže účastník hodlá za pomoci zástupce podat žalobu.
Soud o návrhu na osvobození od soudních poplatků rozhoduje usnesením, proti kterému je přípustné odvolání.
V případě, že soud zamítne žádost na ustanovení zástupce, může se žadatel obrátit na Českou advokátní komoru a požádat o určení advokáta. V takovém případě má žadatel nárok na bezplatnou právní poradu za podmínek, že jeho průměrný měsíční příjem za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti nepřesahuje trojnásobek životního minima jednotlivce nebo osob s ním společně posuzovaných podle zákona upravujícího životní a existenční minimum, a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní porady, zastoupen jiným advokátem nebo jinou osobou oprávněnou poskytovat právní služby (dle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii).
Další možností je využití práva žadatele na poskytnutí právní služby určeným advokátem, a to bezplatně v případě, kdy to příjmové a majetkové poměry žadatele odůvodňují, nebo za úplatu, pokud si žadatel nedokáže obstarat právní služby sám z jiných důvodů. I v tomto případě se žadatel obrací na Českou advokátní komoru.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc podle OSŘ dopadá na všechna řízení, která se řídí ustanoveními OSŘ.
Poskytování právní pomoci Českou advokátní komorou dopadá i na situace mimo řízení před orgány veřejné moci ve formě právních porad, na oblast trestního a správního řízení a řízení před Ústavním soudem.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Zvláštní řízení v takových případech upraveno není.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Vzory upravuje Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 4/2017 ze dne 23. 10. 2017, č. j. 12/2017-OJD-ORG/36. Vzorový formulář jak pro fyzické, tak právnické osoby (Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce a Prohlášení právnické osoby o majetkových poměrech a dalších rozhodných skutečnostech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce) je dostupný na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR.
Formuláře související s podáním žádosti o právní pomoc zajišťovanou Českou advokátní komorou jsou přílohami vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR č. 120/2018 Sb., o stanovení formulářů žádosti o určení advokáta a formuláře podnětu k poskytnutí jednorázové právní porady a jsou dostupné na webových stránkách České advokátní komory.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Veškeré dokumenty, které je potřeba přiložit, jsou uvedeny přímo v předmětném formuláři. Může se jednat o potvrzení zaměstnavatele ohledně příjmů z pracovního poměru nebo z příjmů z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, dále pravomocný platební výměr orgánu vykonávající správu daně (příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti), pravomocné rozhodnutí o přiznání dávky nebo potvrzení plátce této dávky (příjmy z hmotného a sociálního zabezpečení), popřípadě jiné pravomocné platební výměry vykonávající správu daně (další příjmy).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Návrh na osvobození od soudních poplatků lze podat u soudu, který vede řízení, pro které se osvobození žádá. O návrhu rozhoduje soud prvního stupně, a to i v případě, že se žádá o osvobození pro řízení po podání opravného prostředku.
Žádost o určení advokáta Českou advokátní komorou lze podat:
a) písemně na adresu Česká advokátní komora, pobočka v Brně, nám. Svobody 84/15, 602 00 Brno nebo
b) elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem na adresu epodatelna@cak.cz nebo
c) do datové schránky ČAK – ID datové schránky n69admd.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Soudy mají zákonem stanovenou obecnou poučovací povinnost (§ 5 OSŘ) a poskytují tak účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech. O právu podat návrh na osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, je soud povinen účastníka poučit.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Viz odpověď v bodu 3 pod názvem: Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

O ustanovení zástupce rozhoduje na návrh účastníka soud. Vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem či notářem, ustanoví soud zástupce z řad advokátů. Určí přitom konkrétního advokáta, který je povinen poskytnout právní služby, ledaže by měl zákonný důvod pro odmítnutí (např. střet zájmů).
Rozhodování o žádostech o právní pomoc zajišťovanou Českou advokátní komorou spadá do kompetence předsedy této komory. Předseda ČAK pověřil svým zastoupením při výkonu této pravomoci ředitelku pobočky ČAK v Brně.
Pro účely určení advokáta vede Česká advokátní komora seznam advokátů, kteří vyjádřili souhlas s poskytováním shora uvedené právní pomoci. Při určování advokáta k takovému poskytnutí právních služeb dbá Česká advokátní komora na to, aby advokáti byli určováni rovnoměrně, a to i s ohledem na charakter a složitost věci.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Viz odpověď v bodu 1 pod názvem: Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?
Za vyřízení žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní porady zajišťovaném Českou advokátní komorou musí žadatel České advokátní komoře uhradit poplatek ve výši 100 Kč. Od tohoto poplatku jsou osvobozeni např. držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P nebo osoby pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Soud může poskytnout osvobození od soudních poplatků také jen zčásti nebo jen na část řízení (např. jen na řízení v prvním stupni) nebo jen pro některé soudní poplatky. Zbylou část soudních poplatků je účastník povinen uhradit sám.
Byl-li účastníku ustanoven zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí stát jeho hotové výdaje i odměnu za zastupování, popř. též náhradu za daň z přidané hodnoty.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Nerozhodne-li soud jinak, vztahuje se osvobození od soudních poplatků na celé řízení, resp. do vydání pravomocného rozhodnutí. Osvobození od soudních poplatků se vztahuje jak na řízení v prvním stupni, tak na řízení odvolací (řádný opravný prostředek). Řízení o mimořádných opravných prostředcích (dovolání, žaloba na obnovu řízení, žaloba pro zmatečnost) však automaticky osvobozeno není a účastník může podat nový návrh na osvobození od soudních poplatků.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Změní-li se poměry účastníka takovým způsobem, že již osvobození od soudních poplatků není důvodné, nebo jestliže soud dodatečně zjistí, že skutečné poměry účastníka osvobození neodůvodňovaly již v době, kdy bylo přiznáno, soud osvobození odejme. Zpětnou účinnost má takové opatření jen tehdy, jestliže tak soud výslovně rozhodne. Odejmout osvobození může soud jen do pravomocného skončení řízení.
Důvodem pro odnětí osvobození od soudních poplatků však není pouhá změna v pravidlech hodnocení poměrů žadatele, nebo změna názoru soudu na to, zda jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva.
V případě právní pomoci zajišťované Českou advokátní komorou platí, že Česká advokátní komora určení advokáta zruší, jestliže během poskytování právních služeb tímto advokátem v příslušné věci vyjde najevo, že příjmové a majetkové poměry klienta poskytnutí právních služeb neodůvodňovaly.
Komora určení advokáta k bezplatné právní pomoci zruší také tehdy, jestliže během poskytování právních služeb tímto advokátem v příslušné věci vyjde najevo, že se příjmové a majetkové poměry klienta změnily tak, že poskytnutí právních služeb již neodůvodňují; určení advokáta Komora zruší k okamžiku změny těchto poměrů. I tak je ale advokát povinen po dobu 15 dnů ode dne, kdy došlo ke zrušení jeho určení k poskytování právních služeb, činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. To neplatí, pokud klient advokátovi písemně sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Soud o návrhu na osvobození od soudních poplatků (popř. o jeho odnětí) rozhoduje usnesením, proti kterému je přípustné odvolání, pokud o něm nerozhoduje poprvé až odvolací soud (poté je rozhodnutí konečné).
O určení advokáta Českou advokátní komorou rozhoduje předseda České advokátní komory (resp. jím pověřená ředitelka pobočky ČAK v Brně) ve správním řízení. Proti rozhodnutí lze podat správní žalobu.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Žádá-li účastník civilního soudního řízení při uplatnění práva, které podléhá promlčení, o právní pomoc současně při podání návrhu na zahájení soudního řízení, nebo v jeho průběhu, promlčecí lhůta po dobu trvání řízení neběží. Pokračuje-li běh promlčecí lhůty po skončení řízení, neskončí dříve než za šest měsíců ode dne, kdy začala znovu běžet.
Žádost o právní pomoc uplatněná u České advokátní komory nemá na běh promlčecí lhůty v zásadě vliv.

Poslední aktualizace: 21/07/2023
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.
Upozorňujeme, že výchozí de verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Právní pomoc - Německo

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Pokud vám poskytuje poradenství a zastupuje vás advokát, má za vykonanou práci nárok na odměnu, jejíž výše do velké míry závisí na hodnotě, o které se v příslušné věci rozhoduje. Je-li záležitost předána soudu, vznikají rovněž soudní výdaje. Do nich se zahrnují nejen soudní poplatky a výdaje, ale také náklady, které strana, jež právní pomoc potřebuje, musí zaplatit, aby splnila požadavek soudu, případně které jsou nezbytné k podniknutí vhodných právních kroků nebo předložení vhodné obhajoby. Tyto náklady by obvykle musela hradit strana, která nevyžaduje právní pomoc. Pokud soud rozhodne ve prospěch dotyčné strany, hradí tyto náklady protistrana.

2 Co je přesně právní pomoc?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím (*Beratungshilfe*) a právní pomocí (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoc s právním poradenstvím a zastupováním **mimo** soudní řízení (poradenství) se poskytuje potřebným osobám podle zákona o právním poradenství a zastupování pro občany s nízkými příjmy (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*).

Aby se mohly **zúčastnit** soudních řízení, obdrží potřebné osoby právní pomoc v souladu s předpisy upravujícími právní pomoc.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Poradenství nebo právní pomoc se poskytuje, pokud si osoba žádající o právní služby nedokáže opatřit nezbytné prostředky z důvodu své osobní a finanční situace (je potřebná) a nemá žádné další přiměřené příležitosti, jak pomoc získat (např. pojištění právní ochrany, poradenství od sdružení nájemníků či odborového svazu apod.).

Zamýšlené kroky na ochranu vlastních práv navíc nesmí být neopodstatněné. Je-li právní pomoc poskytnuta, musí zamýšlené právní kroky či obhajoba rovněž mít dostatečné vyhlídky na úspěch. Soud rozhodující o žádosti o právní pomoc musí považovat právní postavení žadatele za správné nebo přinejmenším obhajitelné na základě toho, jak žadatel předkládá skutečnosti a dostupné doklady, a s ohledem na tyto skutečnosti musí být přesvědčen, že daná osoba bude schopna předložit důkazy. Jsou-li zákonné požadavky splněny, má příslušná osoba nárok na poradenství či právní pomoc.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).

Poradenství (zahrnující samotné poradenství a v případě potřeby zastoupení) se poskytuje v občanskoprávních věcech, a to i v pracovním, správním, ústavním a sociálním právu. Ve věcech trestního a správního přestupkového práva se poskytuje pouze poradenství. Ve věcech, ve kterých se má uplatnit právo jiných států, se poradenství poskytuje, pokud mají skutkové okolnosti souvislost s Německem. Poradenství se neposkytuje ve věcech v oblasti daňového práva.

Právní pomoc se poskytuje pro všechny typy řízení související s občanskoprávními spory, nesporná řízení a řízení před pracovním, správním, sociálním či finančním soudem (*Arbeitsgericht*, *Verwaltungsgericht*, *Sozialgericht* nebo *Finanzgericht*). Obžalovaní v trestních řízeních a dlužníci v insolvenčních řízeních právní pomoc neobdrží. Předpisy o soudem jmenovaných obhájcích obsahují úplný přehled zvláštních pravidel pro obžalované v trestním řízení. Dlužníci v insolvenčním řízení mohou dosáhnout odložení splatnosti nákladů řízení, pokud kromě návrhu na zahájení insolvenčního řízení podali rovněž žádost o prominutí zbývající části dluhu. Pokud se zastupování advokátem jeví jako nezbytné, přidělí insolvenční soud na základě samostatné žádosti dlužníkovi advokáta, kterého si dlužník zvolil a který je ochoten jej zastupovat.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Žádné takovéto zvláštní postupy neexistují. Stávající možnosti získání poradenství a právní pomoci se vztahují rovněž na naléhavé případy.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formuláře žádosti o poradenství a právní pomoc lze získat u okresních soudů (*Amtsgerichten*) a od advokátů.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Nezbytné informace o příjmech je nutné věrohodně prokázat předložením příslušných dokumentů (např. výplatní páska nebo v případě osob samostatně výdělečně činných poslední daňový výměr).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).

Žádost o poradenství se podává k okresnímu soudu, v jehož okrese má osoba žádající o právní služby bydliště (místo pobytu). Pokud nemá bydliště v Německu, je příslušný okresní soud, v jehož okrese potřeba poradenství vyvstala. Je také možné se o tuto formu pomoci obrátit přímo na advokáta.

V takovém případě je nutné nezbytnou žádost k okresnímu soudu podat dodatečně do čtyř týdnů.

Žádost o právní pomoc musí být podána k soudu, u kterého řízení, pro něž se právní pomoc vyžaduje, probíhá, nebo u kterého bude zahájeno. Tento soud (a nikoli například úřad sociální péče) žádost přezkoumá a rozhodne, zda byly splněny podmínky pro poskytnutí právní pomoci.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Informace o poradenství a právní pomoci jsou k dispozici u okresních soudů a u advokátů.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud máte nárok na poradenství či právní pomoc, je třeba vyplnit příslušný formulář, přiložit potřebné dokumenty a podat je u orgánu uvedeného v bodě 8.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).

Osoba žádající o právní služby může obdržet poradenství od advokáta dle svého výběru. Ve spolkových zemích Brémy a Hamburk se poradenství poskytuje prostřednictvím veřejných center právního poradenství. Advokáti mají povinnost poradenství poskytnout. Žádost o právní pomoc v této formě lze zamítnout pouze ve specifických případech a ze závažných důvodů.

V případě právní pomoci si můžete sami vybrat advokáta. Strana sporu musí zvolit advokáta, který je oprávněn ji u soudu zastupovat. Předseda soudu přidělí advokáta pouze v případě, že dotyčná strana nemůže najít advokáta ochotného ji zastupovat.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).

Advokát má nárok na poplatek 15 EUR od osoby, které poskytl právní poradenství. Tento poplatek lze v závislosti na situaci dotyčné osoby prominout. Odchylná ujednání týkající se odměny jsou neplatná. Advokát obdrží zbývající část své odměny ze státní pokladny.

V případě právní pomoci jsou hrazeny veškeré náklady řízení, s výjimkou těch nákladů účastníka řízení, které nebyly pro ochranu jeho práv nezbytné. Žádné další náklady straně, která právní pomoc potřebuje, nevznikají.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Pokud jsou splněny podmínky pro přiznání právní pomoci, nevznikají straně sporu žádné další náklady. Poskytnutí právní pomoci znamená, že jsou hrazeny všechny nezbytné náklady řízení. Má-li však strana sporu finanční možnost přispět částí svého příjmu k úhradě nákladů řízení, má povinnost uhradit odpovídající celou částku nebo její část ve splátkách do státní pokladny, které tyto náklady vznikly. Osobní a finanční situaci lze přezkoumat během čtyř let po ukončení řízení a lze nařídit platbu splátek nebo upravit výši stávajících splátek. Maximální počet splátek, které lze vybrat, je 48.

Právní pomoc se nemusí vztahovat na všechny části řízení (tzv. částečná právní pomoc). V takových případech je účinek právní pomoci omezen na tu část řízení, pro kterou byla poskytnuta.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Poskytnutá právní pomoc se nevztahuje automaticky i na odvolání. Končí konečným rozhodnutím soudu, u něhož bylo řízení zahájeno. Pro účely odvolacích řízení lze o právní pomoc požádat znovu. Odvolací soud posoudí, zda strana pomoc nadále potřebuje a zda je odvolání opodstatněné a má šanci na úspěch. Posouzení, zda má odvolání šanci na úspěch nebo zda je neopodstatněné, se neprovádí, pokud odvolání podala protistrana. Jsou-li tyto podmínky splněny, má strana sporu nárok na právní pomoc.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).
Poradenství lze odejmout, pokud je poskytováno na základě nepravdivých informací, které uvedla strana žádající o právní služby.
Právní pomoc lze odejmout pouze za těchto okolností:
pokud byla pomoc získána podvodně na základě nesprávných informací o sporu,
pokud byly předloženy nesprávné informace za účelem splnění subjektivních požadavků pro poskytnutí pomoci a nebyla učiněna nezbytná prohlášení,
pokud nejsou prokázána předložená tvrzení o osobní a finanční situaci,
pokud má dotyčná osoba neuhrazené splátky nebo
pokud dotyčná osoba neoznámí významné zlepšení příjmů nebo jiné finanční situace nebo neoznámí novou adresu.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

V Německu se rozlišuje mezi poradenstvím a právní pomocí (viz otázka 2 výše).
Proti rozhodnutí okresního soudu o zamítnutí žádosti o poradenství lze podat okamžité odvolání (*sofortige Beschwerde*).
V případě zamítnutí žádosti o právní pomoc může žadatel proti rozhodnutí soudu podat okamžité odvolání ve lhůtě jednoho měsíce, pokud hodnota sporu v hlavním řízení překračuje 600 EUR. Pokud hodnota sporu v hlavním řízení 600 EUR nepřesahuje, povoluje se odvolání pouze v případě, že soud odepřel poskytnutí právní pomoci výlučně na základě požadavku týkajícího se osobní a finanční situace.

Více informací viz:

https://www.bmj.de/SharedDocs/Publikationen/DE/Beratungs_PKH.html

Poslední aktualizace: 13/03/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Irsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Soudní náklady se liší v závislosti na soudu, dotčeném řízení a složitosti věci.

2 Co je přesně právní pomoc?

Právní pomocí se rozumí zastupování advokátem nebo obhájcem v občanskoprávních řízeních u okresního soudu, obvodního soudu, vrchního soudu, odvolacího soudu a Nejvyššího soudu a v některých případech u Soudního dvora Evropské unie. Vztahuje se rovněž na odvolání k Odvolacímu sudu pro mezinárodní ochranu. Je rovněž k dispozici v případě některých vyšetřování, pokud o ni komisi požádal koroner.
Právní pomoc obecně poskytují advokáti zaměstnaní komisí v jejích centrech právní pomoci. Právní pomoc však může poskytovat i advokát působící v soukromé praxi, který je členem týmu advokátů zřízeného komisí. To platí zejména pro věci rodinného práva a mezinárodní ochrany.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Finanční způsobilost a příspěvky

Abyste mohli získat právní pomoc v občanských věcech, ověří komise pro právní pomoc Hlavní stránka – LAB (legalaidboard.ie) vaši finanční situaci, aby zjistila, zda máte nárok na její služby. Chcete-li získat občanskoprávní právní pomoc a poradenství, musí být váš roční disponibilní příjem nižší než 18 000 EUR a disponibilní majetek nižší než 100 000 EUR. U obou částek uplatňuje komise pro právní pomoc při jejich výpočtu určitou toleranci. Dům, ve kterém bydlíte, se do výpočtu vašeho majetku nezahrnuje.
Ve většině případů budete muset zaplatit tzv. příspěvek. Výše příspěvku (příspěvků) bude záviset na vašem disponibilním příjmu a majetku.
Při první návštěvě advokáta budete muset zaplatit **příspěvek na poradenství**. Minimální výše příspěvku na poradenství činí 30 EUR. V závislosti na výši vašeho příjmu můžete zaplatit až 150 EUR.
Pokud komise pro právní pomoc souhlasí, že vás bude u soudu zastupovat, musíte zaplatit **příspěvek na právní pomoc**. Minimální výše příspěvku na právní pomoc činí 130 EUR. V závislosti na vašich příjmech a majetku může být nutné, abyste zaplatili více. Výše příspěvku na právní pomoc zahrnuje i příspěvek na poradenství, pokud je tedy vypočten příspěvek ve výši 130 EUR, budete muset zaplatit pouze dalších 100 EUR.
Příspěvek nemusíte platit, pokud:
Úřad pro děti a rodinu požádá soud, aby jí povolil převzít vaše děti do státní péče nebo umožnil jeho zaměstnancům dohlížet na vaše děti ve vaší domácnosti,
zahajujete u okresního soudu řízení o zákazu přiblížení, bezpečnostním příkazu, ochranném příkazu nebo předběžném zákazu přiblížení, nebo se vůči nim hájíte.
V případě několika málo dalších situací komise pro právní pomoc příspěvek nevybírá. Patří mezi ně případy, kdy poskytuje právní poradenství osobě, která tvrdí, že se stala obětí znásilnění nebo sexuálního útoku, nebo ji zastupuje při procesu s osobou, která byla obviněna ze spáchání znásilnění nebo sexuálního útoku.

Mezinárodní ochrana (azyl)

Pokud žádáte o právní pomoc při vyřizování žádosti o mezinárodní ochranu v Irsku, musíte zaplatit pouze příspěvek ve výši 10 EUR.

Jak se posuzuje můj příjem?

Prvním krokem je vyplnění prohlášení o majetkových poměrech ve formuláři žádosti o právní služby. Ve formuláři je třeba uvést následující informace:
Příjem – jedná se o váš celkový příjem, např. mzdu, plat, sociální dávky (některé sociální dávky, např. přídavek na dítě a příspěvek na péči, se však do tohoto příjmu nezahrnují) (za příjem se nepovažuje ani podpora na bydlení poskytovaná jakýmkoli veřejným orgánem), důchod a určité informace o osobní situaci a určitých výdajích, aby bylo možné rozhodnout, jaké příspěvky lze zahrnout mezi příjmy k výpočtu vašeho disponibilního příjmu.
Příspěvky jsou následující:

Příspěvek	Maximální částka
Manžel (manželka) / partner (partnerka)	3 500 EUR
Závislé dospělé osoby a děti	1 600 EUR na závislou osobu
Náklady na ubytování	8 000 EUR
Péče o dítě	6 000 EUR na dítě

Daň z příjmů	Celá částka
Sociální zabezpečení	Celá částka
Všeobecné sociální poplatky	Celá částka
Přijaté platby ex-gratia	Odečtení 20 EUR za každou platbu obdrženou každý týden.

Komise pro právní pomoc vypočítá váš disponibilní příjem a sdělí vám výši příspěvku, který musíte zaplatit. Formulář prohlášení o majetkových poměrech můžete vyplnit sami, nebo vám ho pomohou vyplnit pracovníci právního centra. Na stránkách https://www.legalaidboard.ie/en/ je k dipozici on-line ukazatel, který vám pomůže zjistit, zda pravděpodobně splňujete finanční podmínky pro udělení pomoci. Ukazatel nezaručuje splnění finančních podmínek pro právní služby. Slouží pouze jako vodítko.

Jak potvrdím svůj hlavní zdroj příjmů a příspěvky?

Může být nutné, abyste potvrdili svůj hlavní zdroj příjmů, například předložením:
kopie vaší poslední výplatní pásky,
kopie potvrzení o sociálních dávkách,
potvrzení o nájemném / výpis z hypotečního účtu.
Komise pro právní pomoc může požádat ministerstvo práce a sociální ochrany o prošetření majetkových poměrů každé osoby, která žádá o právní služby nebo je využívá. Za určitých okolností vás komise pro právní pomoc může požádat o předložení dalších dokumentů týkajících se příspěvků, které jste nahlásili.

Jak se vypočítávají mé kapitálové zdroje?

Hodnota vašeho **bytu** se při posuzování vašich kapitálových zdrojů **nezapočítává**. Pokud jsou vaše zdroje vyšší než 4 000 EUR, musíte vyplnit prohlášení o majetku na formuláři žádosti. Vyžadovány jsou tyto informace:
majetek – vaše celkové jmění jakékoli povahy, ať už ve formě nemovitosti, automobilu, hotovosti, peněžní částky v bance, investic nebo jiných zdrojů, a
dluhy – pro účely stanovení disponibilního majetku mohou být započteny některé dluhy, například úvěry.

Co se stane, pokud mi budou stanoveny náklady?

Pokud byly stanoveny náklady na váš případ, musí být zaplaceny do fondu právní pomoci a použity na úhradu nákladů, které komise pro právní pomoc vynaložila na poskytnutí právních služeb. K tomu obvykle nedochází ve věcech rodinného práva. V jiných než rodinněprávních věcech vám obvykle budou stanoveny náklady, pokud svůj případ vyhrajete. Pokud naopak svůj případ prohrajete, mohou vám být uloženy náklady druhé strany. Pokud se tak stane, komise není povinna hradit náklady druhé strany a vy za ně nesete osobní odpovědnost.

Co se stane, pokud v důsledku své věci získám nebo si ponechám peníze či jiný majetek?

Pokud v důsledku své věci získáte nebo si ponecháte peníze či nemovitý majetek, může komise pro právní pomoc tyto peníze nebo nemovitý majetek, až na některé výjimky, použít na úhradu právní pomoci. Veškeré peníze, které získáte nebo si ponecháte v důsledku své věci a které nejsou vyloučeny, musíte odvést do jejich fondu právní pomoci. Komise si odečte své náklady a vrátí vám částku, která zbývá. Pokud se jedná o nemovitý majetek (například dům nebo pozemek), který získáte nebo si ponecháte, jsou oprávněni na tento majetek uvalit takzvanou „zástavu“, takže jej nelze prodat, dokud jim nebudou služby splaceny.

Co mám dělat, pokud se změní moje finanční situace?

Pokud jsou vám poskytovány právní služby, musíte komisi pro právní pomoc (prostřednictvím svého advokáta) oznámit jakoukoli změnu svých příjmů nebo majetku, například pokud vám byl zvýšen plat, změnila se výše vašich sociálních dávek nebo pokud jste si koupili nové auto či dům. Důvodem, proč tak musíte učinit, je to, že musíte mít nárok na právní služby po celou dobu, kdy právní služby využíváte, a to až do uzavření vaší věci. To, že se vaše finanční situace zlepšila, nemusí nutně znamenat, že vám právní pomoc přestane být poskytována, i když můžete být požádáni o zaplacení vyššího příspěvku.

Co se stane, pokud právnímu centru neoznámím změnu svých poměrů?

Pokud komisi pro právní pomoc neoznámíte, že se váš příjem nebo majetek změnily, a komise to zjistí, může se rozhodnout, že vám právní pomoc odebere.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Za předpokladu, že řízení spadá do irské jurisdikce, mají žadatelé ze zahraničí, kteří splňují podmínky finanční způsobilosti a věcné příslušnosti stanovené v zákoně a nařízeních, nárok na právní pomoc v Irsku.
Ačkoli většina žadatelů o právní pomoc má bydliště v Irsku, je možné, aby o právní pomoc nebo poradenství v Irsku požádala i osoba, která má bydliště mimo Irsko, ať už je irským občanem, či nikoli, za předpokladu, že tato osoba žádá o právní pomoc nebo poradenství v právní věci, která se řídí irským právem. Obvykle je právní pomoc poskytnuta osobě s bydlištěm mimo Irsko, pokud je předmětem sporu nemovitý nebo osobní majetek, který se nachází v Irsku. Stejně jako musí irští žadatelé projít ověřením majetkových poměrů, aby se určil nárok na právní pomoc, musí se stejnému posouzení finanční způsobilosti podrobit i osoby s bydlištěm mimo Irsko.
Právní pomoc je poskytována bez uplatnění kritérií způsobilosti podle majetkových poměrů v soudních řízeních zahájených podle zákona o únosu dítěte a výkonu příkazů k péči z roku 1991 a podle zákona o příkazech k výživnému z roku 1994 (pokud se jedná o vymáhání výživného ve vzájemné jurisdikci).
Obecně se právní poradenství neposkytuje, pokud by žadatel mohl bez obtíží získat právní poradenství mimo rámec daného zákona. To by obecně platilo v případech, kdy jsou služby dostupné z jiného zdroje, např. z poradenských agentur nebo od jiného státního orgánu.
Poradenství v otázkách trestního práva nespadá do působnosti zákona, s výjimkou poradenství stěžovatelům v případech znásilnění.
Před udělením právní pomoci se musí komise přesvědčit, že je přiměřené zahájit řízení nebo se v něm hájit, například s ohledem na právní podstatu věci a pravděpodobný výsledek. Ke kritériím patří: vyhlídky na úspěch, přiměřené důvody pro zahájení řízení nebo obhajobu, dostupnost jakékoli jiné metody než soudního řízení pro uspokojivé řešení problému (např. mediace nebo jednání o urovnání), schopnost osoby, které byla poskytnuta právní pomoc, získat právní zastoupení nad rámec daného zákona (např. možnost hrazení nákladů pojišťovnou atd.).

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Je zváženo, zda by se s žadateli mělo zacházet jinak než v souladu s obecným pravidlem, podle něhož jsou žadatelům přidělováni advokáti, to se děje výlučně v pořadí podle data, kdy jsou jména žadatelů zapsána na čekací listinu pro právní služby. Přednostně jsou přijímáni noví žadatelé, kteří žádají o právní služby v následujících kategoriích případů:
řízení o únosu dítěte,
pokud existuje reálné nebezpečí, že děti budou odvezeny mimo soudní příslušnost bez souhlasu žadatele,
řízení o péči o dítě,
domácí násilí,
pokud podle promlčecí lhůty hrozí, že lhůty pro vydání rozhodnutí uplynou, pokud nebudou přijata okamžitá opatření,
pokud hrozí, že vyprší lhůty podle jiných právních předpisů,
pokud hrozí, že majetek bude rozptýlen a nebude k dispozici pro uspokojení nároků žadatele.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Zájemce o právní služby může podat žádost v kterémkoli právním centru, a to osobně, telefonicky nebo písemně v právním centru, které je nejblíže místu bydliště žadatele.
Seznam právních center je k dispozici na internetových stránkách komise pro právní pomoc
V případě telefonického dotazu je žadatel vyzván, aby se dostavil do daného právního centra a podal žádost osobně, aby mohl být vyplněn písemný formulář žádosti a provedeno posouzení majetkových poměrů za účelem zjištění, zda je žadatel finančně způsobilý pro právní pomoc finančně způsobilý. Žádost může být podána poštou, což je obvykle vhodné, pokud se žadatel nemůže do právního centra osobně dostavit.
Právní pomoc je poskytována bez uplatnění kritérií způsobilosti podle majetkových poměrů v soudních řízeních zahájených podle zákona o únosu dítěte a výkonu příkazů k péči z roku 1991 a podle zákona o příkazech k výživnému z roku 1994 (pokud se jedná o vymáhání výživného ve vzájemné jurisdikci).
Komise pro právní pomoc navíc umožňuje podat žádost online prostřednictvím svých internetových stránek.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Výplatní páska / P60, potvrzení o sociálních dávkách nebo oznámení o vyměření daně z příjmu / ověřené účty,
údaje o dalších příjmech, které vám plynou (např. výživné),
údaje o platbách daně z příjmu, sociálního zabezpečení a USC (jsou uvedeny na výplatní pásce nebo v oznámení o vyměření daně),
údaje o měsíčních platbách hypotéky/nájmu,
přibližná hodnota všech vašich aktiv kromě domu, ve kterém bydlíte,
hodnoty všech vašich úspor,
nesplacené částky všech půjček/dluhů, které máte.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Seznam adres a telefonních čísel všech právních center, působících ať už na plný nebo částečný úvazek, je k dispozici na internetových stránkách komise
.
Online formulář lze podat také prostřednictvím webových stránek komise pro právní pomoc.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Finančně způsobilým žadatelům je nabídnuta schůzka s právníkem v souladu s pořadníkem nebo v rámci stanovených kategorií prioritních témat. Obvykle je žadateli nabídnuta schůzka s jedním z advokátů zaměstnaných komisí pro právní pomoc a sídlícím v jedné z jejích kanceláří.
Žadatel zaplatí příspěvek na právní poradenství před první schůzkou a obdrží o tom potvrzení.
Na první schůzce advokát vysvětlí, že pokud žadatel potřebuje zastoupení advokátem při zahájení řízení nebo obhajobě, vznikne mu při udělení osvědčení o právní pomoci povinnost zaplatit příspěvek na právní pomoc.
V případě žádosti o osvědčení o právní pomoci mohou být vyžadovány další informace. V závislosti na povaze případu mohou tyto dodatečné informace zahrnovat následující:
lékařské záznamy/zprávy,
kopie výkazů nebo zpráv získaných nebo vypracovaných policií (Gardaí),
kopie smluv.
Pokud se po obdržení všech potřebných informací usoudí, že žádost o právní pomoc nesplňuje ustanovení zákona o právní pomoci v občanských věcech z roku 1995 a nařízení z roku 1996, vystaví advokát zamítavý dopis.
V tomto dopise budou uvedeny důvody zamítnutí žádosti a příslušný článek (články) zákona o právní pomoci v občanských věcech nebo nařízení. V dopise je žadatel rovněž informován o právu na přezkoumání rozhodnutí nebo na odvolání k odvolacímu výboru komise.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud žadatel o právní pomoc splňuje požadavky zákona a nařízení, je mu vydáno osvědčení o právní pomoci, které mu umožní zastupování advokátem a v případě potřeby obhájcem v určitých občanskoprávních řízeních u okresních, obvodních, vrchních a nejvyšších soudů.
Osvědčení o právní pomoci opravňuje k poskytování právních služeb pouze pro dané řízení nebo věc, které jsou v něm uvedeny. Vydání osvědčení o právní pomoci žadateli neznamená, že je žadateli poskytována právní pomoc v jiných věcech. Pokud žadatel požaduje právní pomoc pro více než jednu věc, musí podat samostatnou žádost.
Žádosti o osvědčení o právní pomoci podává advokát v právním centru po konzultaci s žadatelem.
Ustanovení § 29 odst. 1 zákona stanoví, že osoba nemá nárok na právní pomoc nebo poradenství, pokud nezaplatí příspěvek. Tento příspěvek se stanoví na základě finančního posouzení na základě informací, které žadatel uvedl ve svém prohlášení o majetkových poměrech a jmění. Pokud osoba nemá žádné jmění, činí minimální částka splatná za právní pomoc 35 EUR a maximální částka 1 210 EUR.
Celý příspěvek by měl být uhrazen při vrácení osvědčení o právní pomoci a před poskytnutím právních služeb. Komise může za výjimečných okolností povolit žadateli platbu ve splátkách. Celá dlužná částka však musí být uhrazena do dvanácti měsíců a před ukončením řízení.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Pokud žadatel při podání žádosti vyjádří přání, aby ho v právním centru zastupoval konkrétní advokát, vedoucí advokát zohlední přání žadatele při rozhodování o tom, jakého advokáta mu přidělí. Při rozhodování o tom, jaký advokát bude klientovi přidělen, vezme řídící advokát v úvahu i další okolnosti, například to, zda by advokát, o kterého žadatel požádal, byl k dispozici pro zastupování klienta v konkrétní den soudního jednání. Pokud by žadatelem požadovaný advokát měl v den projednávání případu žadatele již závazek vůči jinému klientovi na jiném místě, je nutné, aby řídící advokát přidělil žadateli k zastupování jiného advokáta, než je jím zvolený advokát.
Pokud byl žadatel dříve zastupován advokátem právního centra, pak je obvyklé, že řídící advokát přidělí téhož advokáta k poskytování právních služeb stejnému klientovi pro novou věc. Žadatel nemá absolutní právo konzultovat nebo být zastoupen advokátem podle svého výběru, ale přání žadatele bude řídícím advokátem obvykle zohledněno při rozhodování o tom, jaký advokát bude žadateli přidělen. Pokud by si žadatel přál být zastoupen advokátem svého pohlaví, pak se řídící advokát v rámci možností vynasnaží zajistit, aby byly žadatelovy preference v tomto ohledu zohledněny.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Úhrada příspěvku na právní pomoc uvedeného v osvědčení pokryje veškeré náklady spojené s řízením. Náklady a obecné náhrady škody, které vám byly přiznány v důsledku soudního řízení nebo mimosoudního vyrovnání, jsou však hrazeny komisi pro právní pomoc. Komise je oprávněna odečíst náklady, které jí vznikly, od všech peněz, které obdržíte, s určitými omezenými výjimkami. To platí i pro vyrovnání, které bylo osobě s právní pomocí poskytnuto v důsledku manželského řízení, dohody o rozluce nebo soudní rozluky. Pokud jsou celkové náklady vzniklé komisi při poskytování právních služeb nižší než celková částka zaplacená vámi nebo vaším jménem z titulu příspěvku a z titulu vymáhání nákladů nebo náhrady škody nebo při zohlednění zatížení majetku, bude vám zbytek vrácen.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Nevztahuje se

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Osvědčení o právní pomoci umožňuje právní služby pro řízení nebo věc, které jsou v něm uvedeny. Po ukončení řízení nebo věci uvedené v osvědčení jeho platnost končí. Žadatel, který potřebuje další služby, které se mohou týkat původní věci, může požádat o změnu osvědčení o právní pomoci nebo o nové osvědčení. O tom, zda je třeba změna nebo nové osvědčení se rozhoduje podle individuálních okolností případu, o kterých poradí advokát.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud poskytnete nesprávné informace nebo neuvedete podstatnou skutečnost (například v souvislosti se změnou vaší finanční situace) nebo se budete chovat nepřiměřeně, může vám být právní poradenství nebo právní pomoc či obojí odňato a můžete být povinni uhradit veškeré náklady, které vám vznikly.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Žadatel, který je poškozen jakýmkoli rozhodnutím komise, může požádat o přezkum rozhodnutí. Pokud si žadatel přeje, aby bylo rozhodnutí přezkoumáno, musí být předloženy další písemné informace k posouzení spolu se stanoviskem právního zástupce žadatele, zda by rozhodnutí mělo zůstat v platnosti.
Žadatel, který je poškozen rozhodnutím komise nebo přezkumem rozhodnutí komise, se může proti tomuto rozhodnutí odvolat k výboru komise. Pokud se žadatel chce proti rozhodnutí odvolat, musí podat odvolání k odvolacímu výboru komise. Žadatelé mohou požádat o odvolání proti rozhodnutí buď prostřednictvím právního centra, nebo přímo u komise.
Předložení dalších informací za účelem přezkumu nebo podání odvolání musí být učiněno ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy byl žadatel informován, že nemá nárok na službu, o kterou žádá.
Odvolací výbor se skládá z předsedy a čtyř dalších členů, z nichž dva před svým jmenováním do komise působili jako obhájci, nebo advokáti. Výbor se skládá z osob, které se nepodílely na původním rozhodnutí.

Další informace

Další informace včetně seznamu adres a telefonních čísel všech právních center jsou k dispozici na internetových stránkách komise.

Poslední aktualizace: 26/04/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Řecko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Každý, kdo chce zahájit nebo již zahájil soudní řízení, musí uhradit následující náklady:
poplatky za ustanovení advokáta, který vypracuje a podá žádost o právní pomoc nebo jiné opravné prostředky, zúčastní se mediačních jednání, zúčastní se soudních jednání jako právní zástupce/poradce žalobce v příslušném řízení, předloží dokumenty, předloží písemnosti k doručení soudnímu exekutorovi (*dikastikós epimelitís*)a poskytne exekuční titul soudnímu exekutorovi k výkonu rozhodnutí;
náklady na doručení soudních návrhů nebo jiných opravných prostředků;
náklady na překlad a/nebo tlumočení v přeshraničních případech;
náklady na znalce, pokud jsou tito znalci jmenováni na základě rozhodnutí soudu nebo na žádost dotčené strany;
soudní poplatky za předložení písemností a zahájení exekučních opatření;
náklady řízení přiznané druhé straně.

2 Co je přesně právní pomoc?

Občané mají právo požádat o finanční pomoc za účelem zahájení soudního řízení nebo účasti na soudním řízení, které je proti nim vedeno. Zahrnuje rovněž právní zastoupení ve druhém stupni, náklady na notáře (*symvolaiográfos*) a soudního exekutora a náklady na výkon rozhodnutí.
Obsah právní pomoci v občanských a obchodních věcech je stanoven zákonem č. 3226/2004 o poskytování právní pomoci občanům s nízkými příjmy a další ustanovení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).
Právní pomoc může být také v podobě ustanovení advokáta, který poskytne právní poradenství s cílem vyřešit přeshraniční spor, než je předložen soudu (čl. 10 písm. c) zákona).

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Článek 11 zákona stanoví, že na právní pomoc mají nárok všichni občané Evropské unie. Na právní pomoc mají kromě toho nárok i státní příslušníci třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, kteří mají povolení k pobytu nebo mají obvyklé bydliště v Evropské unii a kteří jsou schopni prokázat splnění příslušných podmínek.
Právní pomoc se poskytuje za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené zákonem. Podle čl. 1 odst. 2 zákona mají nárok na právní pomoc osoby, jejichž roční rodinný příjem nepřesahuje dvě třetiny minimálního ročního osobního příjmu stanoveného zákonem. V případě rodinného sporu se nepovažuje za součást žadatelova příjmu příjem druhé strany sporu (manžela/manželky).
Zvláštní pravidla platí pro osoby s bydlištěm nebo pobytem v jiném členském státě. Podle článku 10 zákona není výše uvedený limit povinný, pokud žadatel prokáže, že rozdíl mezi životními náklady v jeho zemi původu a Řeckou republikou způsobuje, že nemůže nést náklady právní ochrany.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Ano, a to pro občanskoprávní, rodinné, obchodní a trestní řízení.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Postup je upraven v článku 2 zákona. Řízení o poskytnutí právní pomoci začíná, jakmile oprávněná osoba podá žádost, která obsahuje shrnutí předmětu řízení nebo úkonu a důkazy o tom, že jsou splněny podmínky pro získání pomoci.
K žádosti musí být přiloženy nezbytné podklady, doklady o finanční situaci žadatele (zejména kopie daňového přiznání nebo potvrzení vedoucího příslušného finančního úřadu, že žadatel není povinen podat přiznání, kopie majetkového přiznání, potvrzení o daňové bezdlužnosti, daňové identifikační číslo žadatele (*AFM*), potvrzení o sociální podpoře, čestná prohlášení) a doklad o pobytu podle čl. 1 odst. 1 v případě státního příslušníka třetí země.
Žádost a její podklady se podávají nejméně 15 dní před soudním jednáním nebo úkonem, pro který je právní pomoc požadována. Tato lhůta může být zkrácena v případě následného předvolání. Řízení je bezplatné a není nutné se dostavit s právníkem.
Podle čl. 8 odst. 1 se žádosti o právní pomoc podávají u místně a věcně příslušných soudů prvního stupně (*protodikeía*), které jsou příslušné k jejich projednání.
V případě úkonů nesouvisejících se soudním řízením je příslušným soudem okresní občanskoprávní soud (*eirinodikeío*) příslušný podle místa bydliště žadatele.
Žadatel může proti rozhodnutí soudce podat odvolání, které bude projednáno v průběhu předběžného řízení (*diadikasía ton asfalistikón métron*). Pro přijetí žádosti postačí důkaz *prima facie* a není třeba předkládat úplnou dokumentaci. Soud má při shromažďování důkazů širokou diskreční pravomoc.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

U všech soudů v Řecku funguje zvláštní kancelář, která pomáhá občanům s nízkými příjmy majících nárok na bezplatnou právní pomoc zahájit řízení. Některé soudy poskytují formulář žádosti online, např. okresní občanskoprávní soud v Patrasu (*Eirinodikeío Pátras*), viz https://www.eirinodikeio-patras.gov.gr/nomiki-voithia.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Žadatelé musí předložit doklad o své finanční situaci. Příslušné podklady jsou uvedeny v zákoně (viz otázka 5).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost je třeba podat u soudu (viz otázka č. 5).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Kritéria pro získání právní pomoci jsou stanovena v zákoně. Podle čl. 1 odst. 2 mají na právní pomoc nárok občané s nízkými příjmy, jejichž roční rodinný příjem nepřesahuje dvě třetiny minimálního ročního osobního příjmu stanoveného v národní všeobecné kolektivní smlouvě (*Ethnikí Genikí Syllogikí Sýmvasi Ergasías*). V případě domácího sporu se příjem druhého účastníka sporu nezohledňuje.

Zvláštní režim se použije, pokud se místo pobytu nebo obvyklého bydliště osoby žádající o právní pomoc v občanskoprávní nebo obchodní věci nachází v jiném členském státě. Podle článku 10 zákona není stanovená hranice příjmu rodiny povinná, pokud žadatel může prokázat, že není schopen uhradit soudní náklady z důvodu rozdílu v životních nákladech mezi členským státem svého pobytu nebo obvyklého bydlištěm a Řeckem.

Vzhledem k přeshraniční povaze žádosti se právní pomoc poskytuje také na úhradu nákladů na tlumočení, nákladů na úřední překlad dokumentů potřebných k vyřešení sporu a cestovních nákladů, které žadatel vynaložil na osobu, která má podpořit jeho žádost a která se musí osobně zúčastnit jednání, pokud soud rozhodne, že se tato osoba nemůže řízení účastnit jiným způsobem. Právní pomoc může být také v podobě přidělení právníka, který poskytne právní poradenství s cílem vyřešit spor, než je předložen soudu.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Účastník řízení se musí obrátit na příslušný soud (viz otázka 5).

Pokud je právní pomoc soudem přiznána, má oprávněná osoba nárok na právní služby uvedené v odpovědi na otázku č. 2.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Tato problematika je upravena v článku 5 zákona. Pokud je advokát ustanoven, je vybrán ze seznamu sestaveného příslušnou advokátní komorou (*dikigorikós sýllogos*). Advokáti (*synígoroi ypiresías*) jsou vybíráni podle abecedního pořadí z příslušného seznamu advokátní komory a jejich výběr schvaluje soud, který právní pomoc přiznává. Ustanovený advokát může obhajobu účastníka řízení odmítnout. Pokud odmítne, je stejným soudem ustanoven jiný advokát.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Článek 9 zákona v platném znění stanoví podrobnosti o nákladech hrazených v rámci právní pomoci. Viz také odpovědi na otázky 1 a 2.

Právní pomoc je poskytována v případech rozvodu po vzájemné dohodě (*synainetikó diazýgio*) a spočívá v osvobození od povinnosti uhradit některé nebo všechny náklady řízení před notářem, jakož i odměnu advokáta určeného k zastupování žadatelů před notářem.

Právní pomoc nemá vliv na povinnost uhradit náklady přiznané druhé straně.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

To zákon nestanoví. Možnou alternativou je úhrada dalších nákladů nevládními organizacemi, především v případě migrantů a uprchlíků.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano. Ustanovení čl. 9 odst. 3 zákona stanoví, že právní pomoc se poskytuje samostatně pro každé soudní jednání, vztahuje se na soudy všech stupňů a zahrnuje rovněž výkon rozhodnutí.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Podle čl. 4 odst. 2 a 3 zákona může být právní pomoc odňata nebo omezena rozhodnutím příslušného soudce vydaným z moci úřední nebo na návrh státního zástupce (*eisangeléas*), pokud se zjistí, že podmínky pro poskytnutí pomoci nebyly v prvé řadě splněny, nadále nejsou plněny nebo se podstatně změnily. Žadatelé, kterým byla poskytnuta právní pomoc na základě nepravdivé žádosti nebo informací, jsou povinni nahradit náklady, od nichž byli osvobozeni.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Podle čl. 8 odst. 2 může žadatel podat odvolání k vícečlennému soudu prvního stupně (*polymelés protodikeío*) proti rozhodnutí soudce okresního občanskoprávního soudu, samosoudce soudu prvního stupně (*monomelés protodikeío*) nebo předsedy soudu prvního stupně do 5 dnů od vydání rozhodnutí. Odvolání bude projednáno v průběhu řízení o předběžném opatření (článek 682 a následující občanského soudního řádu (*Kódikas Politikís Dikonomías*)). K Nejvyššímu soudu (*Áreios Págos*) nelze podat opravný prostředek. V případě změny skutečností lze podat novou žádost (čl. 2 odst. 5 zákona).

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Zákon o právní pomoci žádné ustanovení v tomto směru neobsahuje.

Poslední aktualizace: 28/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí es verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Právní pomoc - Španělsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Ve Španělsku je výkon spravedlnosti veřejnou službou, poskytovanou bezplatně. Za využití této služby se neplatí žádné poplatky. Vedení sporu však obvykle přináší určité náklady, které se zpravidla skládají z:

nákladů právního zastoupení;

nákladů na uveřejňování oznámení v úředním tisku;

záloh vyžadovaných při podání některých opravných prostředků;

odměn znalců.

Obecně je třeba, aby tyto náklady uhradila dotčená strana předem. Na konci řízení je soud povinen určit, kdo tyto náklady nakonec ponese, což činí prostřednictvím rozhodnutí ve Španělsku nazývaného „příkaz k úhradě nákladů“ (*condena en costas*), které se řídí zásadou „platí ten, kdo prohraje“.

2 Co je přesně právní pomoc?

Podle článku 119 španělské ústavy právní pomoc představuje postup, v jehož rámci je tomu, kdo může prokázat nedostatek finančních prostředků, přiznána řada výhod, spočívajících zejména v osvobození od placení nákladů právního zastoupení a nákladů na znalecké posudky, složení jistoty, soudních poplatků atd.
Tyto platby konkrétněji zahrnují:
právní poradenství před zahájením řízení;
náklady právního zastoupení;
náklady na uveřejňování oznámení v úředním tisku;
zálohy vyžadované při podání některých opravných prostředků;
odměny znalců.
Výhradně pro přeshraniční spory (na základě reformy zákona o právní pomoci provedené zákonem č. 16/2005 ze dne 18. července 2005, který jej uvedl do souladu se směrnicí 2002/8/ES) byly k uvedeným právům doplněny další položky:
tlumočnické služby;
překlad písemností;
cestovní výdaje v případě, že je nutná osobní účast u soudu;
obhajoba a zastupování advokátem (*abogado*) a procesním zástupcem (*procurador*) i v případě, že nejsou nezbytné, pakliže to soud vyžaduje kvůli zajištění rovnosti stran.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Všichni občané EU, kteří mohou prokázat, že nemají dostatečné prostředky (u přeshraničních sporů to platí pouze pro fyzické osoby).
Státní příslušníci třetích zemí, kteří legálně pobývají ve Španělsku nebo jimž přiznávají práva mezinárodní úmluvy (např. úmluvy o mezinárodních únosech dítěte), požívají toto právo také, a to za stejných podmínek jako občané EU.
V pracovněprávních věcech každá zaměstnaná osoba, bez ohledu na její státní příslušnost a finanční prostředky.
Spolky a nadace působící ve veřejném zájmu.
V trestních, správních a předběžných správních řízeních cizinci, kteří mohou prokázat, že nemají dostatečné prostředky na účast ve sporu, a to i když ve Španělsku nepobývají legálně.
Bez ohledu na to, zda mají prostředky pro účast ve sporu, náleží právo na právní pomoc obětem genderově podmíněných trestných činů, terorismu a obchodování s lidmi, jakož i nezletilým a osobám s duševní poruchou, pokud jsou oběťmi zneužívání či špatného zacházení, přičemž toto právo se v případě úmrtí oběti vztahuje také na přeživší členy rodiny za předpokladu, že nejsou pachateli.
Podobně, jestliže ve sporu jde o nárok na náhradu utrpěné újmy, právní pomoc náleží bez ohledu na existenci prostředků pro účast ve sporu osobám, které mohou prokázat, že jim nehoda způsobila trvalé následky, které jim zcela brání vykonávat své běžné zaměstnání či povolání, a které potřebují asistenci jiných osob.
Při procesní obraně před pracovněprávními soudy pracovníci a příjemci systému sociálního zabezpečení, a to aniž by bylo třeba prokazovat nedostatek zdrojů.
V případě přeshraničních sporů lze tohoto práva dosáhnout, jestliže dotčená osoba může prokázat, že náklady řízení není možné uhradit z důvodu rozdílu životních nákladů panujících mezi členským státem, kde má osoba bydliště, a Španělskem.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc je možné přiznat ve všech typech řízení, sporných i nesporných, včetně řízení o částky přesahující 2 000 EUR s výjimkou případů, kdy věc vyžaduje pomoc advokáta, a zahrnuje všechna řízení, veškeré případně podané opravné prostředky i výkon rozhodnutí.
V řízeních o částky nižší než 2 000 EUR, v nichž se nevyžadují služby advokáta, lze také žádat o právní pomoc v případě, že druhá strana je právně zastoupena, nebo kdy soud výslovně přikázal zajistit rovnost mezi stranami.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Existuje možnost předběžného ustanovení advokáta, a to buď advokátní komorou (*Colegio de Abogados*) nejdéle do patnácti pracovních dnů od přijetí žádosti, nebo na základě soudního příkazu.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Lze je získat u služby právního poradenství (*Servicio de orientación jurídica*) advokátních komor, kanceláří soudních tajemníků (*Decanatos de los Juzgados*) a komisí pro právní pomoc jednotlivých provincií (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).
Všeobecná advokátní komora (*Consejo General de la Abogacía Española*) občanům nabízí internetový portál pro právní pomoc (*Justicia Gratuita*), kde je kromě jiného možné vyplnit formulář žádosti o právní pomoc nebo ověřit, zda osoba splňuje finanční podmínky nutné k získání právní pomoci, ačkoliv je vždy nezbytné předložit písemnosti i žádost způsobem uvedeným níže.

Kde žádat

Žádosti o právní pomoc společně s příslušnými dokumenty je nutno podat službám právního poradenství advokátní komory v místě, kde sídlí soud vedoucí hlavní řízení, nebo pokud řízení dosud nebylo zahájeno, soud bydliště žadatele.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Dokumenty ohledně:
finanční situace dotčené osoby a členů její rodinné jednotky;
osobních a rodinných podmínek;
právní ochrany, o kterou se žádá.
Konkrétněji jde o tyto dokumenty:
Potvrzení o uhrazení daně z příjmů právnických osob (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (v případě právnických osob).
Kopii prohlášení o veřejné prospěšnosti nebo záznamu z rejstříku nadací (*Registro de Fundaciones*) (v případě právnických osob).
Potvrzení o vlastnictví majetku (*Certificado de signos externos*) vydané místními orgány bydliště žadatele.
Potvrzení o přihlášení bydliště (*Certificado de empadronamiento*).
Potvrzení Státní veřejné služby zaměstnanosti (dříve INEM) o době nezaměstnanosti a příjmu dávek.
Potvrzení o příjmu státního důchodu (*Certificado de cobro de pensiones publicas).*
Potvrzení Státní veřejné služby zaměstnanosti (*Servicio Público de Empleo Estatal* – SPEE, dříve INEM) o příjmu dávek v nezaměstnanosti a období, pro které byly přiznány.
Ostatní (jakýkoli dokument používaný k prokázání tvrzených skutečností).
Za účelem urychlení řízení o žádosti však může o některá z těchto potvrzení požádat jménem účastníků sporu advokátní komora, je-li k tomu výslovně zmocněna.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádosti o právní pomoc je nutno podat službám právního poradenství advokátní komory v místě, kde sídlí soud vedoucí hlavní řízení, nebo pokud řízení dosud nebylo zahájeno, soud bydliště žadatele. Ve druhém uvedeném případě je soud povinen žádost ihned předat místně příslušné advokátní komoře.
Tyto advokátní komory jsou orgánem pověřeným k přijímání žádostí podávaných v rámci přeshraničních sporů. V těchto sporech je orgánem vydávajícím žádost advokátní komora příslušná pro místo obvyklého nebo trvalého bydliště žadatele.
Evropský občan, který je státním příslušníkem smluvního státu Evropské úmluvy o předávání žádostí o právní pomoc, může u ústředního orgánu, který jeho stát určil, požádat o uplatnění této dohody.
Žádost musí být podána před zahájením řízení, nebo v případě, že o právní pomoc žádá odpůrce, před rozporováním návrhu. Navrhovatel i odpůrce však mohou o právní pomoc požádat i následně, jestliže prokážou, že se jejich finanční podmínky změnily.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Advokátní komora může přijmout tato předběžná rozhodnutí:
Oznámení dotčené osobě, že žádost má nedostatky, které je třeba opravit do deseti dnů, a pokud se tak nestane, řízení o ní bude zastaveno.
Prohlášení, že žádost je nepřípustná a nepodložená a uvědomění komise pro právní pomoc o této skutečnosti.
Prohlášení, že žádost splňuje zákonné požadavky, přičemž v tomto případě do patnácti dnů ustanoví advokáta a uvědomí komoru právních zástupců (*Colegio de Procuradores*), aby do třech dnů ustanovila procesního zástupce. Advokátní komora předá žádost komisi pro právní pomoc ke konečnému schválení.
Pokud advokátní komora nerozhodne do patnácti dnů, žadatel musí žádost zaslat přímo komisi pro právní pomoc, která je povinna ihned rozhodnout o předběžném ustanovení advokáta (*abogado*) a procesního zástupce (*procurador*) a zároveň ověří příslušné informace a dokumenty.
Konečné rozhodnutí o přiznání či nepřiznání právní pomoci musí komise pro právní pomoc přijmout ve lhůtě 30 dnů od obdržení spisu. Uplynulo-li 30 dnů a rozhodnutí nebylo přijato, dojde k potvrzení předběžných rozhodnutí přijatých advokátní komorou a komorou právních zástupců.
Toto rozhodnutí je nutné ve lhůtě tří dnů oznámit žadateli, advokátní komoře, komoře právních zástupců a soudu, který vede řízení ve věci, nebo předsedovi daného soudu, pokud řízení dosud nebylo zahájeno.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud jste žalobce či navrhovatel, musíte před zahájením řízení podat žádost advokátní komoře místa, kde sídlí soud, který povede hlavní řízení, nebo soud vyššího stupně místa, kde má bydliště žadatel.
1. Pokud jste žalovaný či odpůrce, musíte žádost podat před rozporováním žalobního návrhu. Podání návrhu žalovanou stranou nemá za následek přerušení řízení; nicméně soud může z vlastního podnětu nebo na žádost dotčené osoby nařídit přerušení řízení, dokud nebude rozhodnuto o přiznání či zamítnutí právní pomoci.
V případě přeshraničních sporů, v nichž se žadatel domáhá právní pomoci proto, aby se mohl obrátit na soud v jiném členském státě, lze žádost podat také advokátní komoře (u osob s bydlištěm ve Španělsku dotčených sporem vedeným v jiném státě) místa obvyklého či trvalého bydliště žadatele.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Obecně platí, že advokáta ustanoví advokátní komora na základě rotačního systému. Je však možné, aby si dotčená osoba určila vlastního advokáta, a to za předpokladu, že se tento advokát vzdá práva na veškerou odměnu za své služby.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Právní pomoc zahrnuje tyto náklady:
právní poradenství před zahájením řízení;
náklady právního zastoupení;
náklady na uveřejňování oznámení v úředním tisku;
zálohy vyžadované při podání některých opravných prostředků;
odměny znalců;
snížení poplatků za vyhotovení notářských listin a výpisů z majetkových a obchodních rejstříků o 80 %.
U přeshraničních sporů v případě, že soud, který věc projednává, považuje osobní účast za nezbytnou, dále tlumočnické služby a překlad písemností a cestovní výdaje.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Přesahuje-li příjem dvojnásobek, avšak nepřesahuje pětinásobek vnitrostátně stanovené minimální mzdy, může komise pro právní pomoc výjimečně přiznat právní pomoc na základě osobních a rodinných podmínek žadatele.
Zohledňují se objektivně posuzované rodinné podmínky žadatele, počet dětí nebo závislých členů rodiny, soudní poplatky a další náklady vzniklé zahájením řízení nebo jiné náklady podobné povahy a vždy i situace, kdy má žadatel postavení příbuzného ve vzestupné linii v rámci velké rodiny zvláštní kategorie.
Za stejných podmínek jako v předchozím odstavci lze právní pomoc přiznat na základě zdravotní situace žadatele a dále osobám se zdravotním postižením uvedeným v čl. 1 odst. 2 zákona č. 51/2003 ze dne 2. prosince 2003 o rovných příležitostech, nediskriminaci a všeobecné přístupnosti ve vztahu k osobám se zdravotním postižením, jakož i osobám, na nichž jsou tyto osoby závislé, jednají-li v řízení jejich jménem a v jejich zájmu, a to za předpokladu, že dané řízení souvisí se zdravotní situací či zdravotním postižením, které je důvodem pro toto výjimečné přiznání pomoci.
V těchto případech je dotčená komise pro právní pomoc povinna výslovně určit, které formy pomoci uvedené v článku 6 se na žadatele vztahují.
Náklady řízení, které pomoc nepokryje, je povinna nést dotčená osoba, dokud o nákladech nerozhodne soud. Jestliže bude úhrada nákladů nařízena protistraně, nahradí tato protistrana již případně vynaložené náklady straně, jež je příjemcem částečné pomoci.
Pokud jde o cizince s bydlištěm v jiném státě EU, výše uvedené pravidlo je třeba použít uvážlivě, s ohledem na životní úroveň ve státě bydliště tak, aby žadatel neutrpěl újmu.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Jestliže bylo v určitém sporu právo na právní pomoc přiznáno, vztahuje se na všechna řízení a úkony související s daným sporem, aniž by bylo dále třeba o ni žádat, a to včetně výkonu rozhodnutí, pokud k němu dojde do dvou let od vydání rozsudku soudem prvního stupně, jakož i na všechna odvolání proti rozsudkům ve stejném sporu.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Rozhodnutí, kterým se právní pomoc přiznává, lze zrušit, pokud bylo získáno pomocí nesprávných údajů, lži nebo opominutí na straně žadatele.
Vyplácení právní pomoci je možné zastavit, pokud se finanční situace osoby, které byla přiznána, do tří let zlepší.
Pro každý z těchto případů platí obecné pravidlo: náklady hradí strana, která ve věci prohraje.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Proti rozhodnutí o právní pomoci můžete podat písemné odvolání přímo ke komisi pro právní pomoc, a to do deseti dnů od oznámení rozhodnutí. O vašem odvolání rozhodne příslušný soud.

Poslední aktualizace: 15/03/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí fr verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Právní pomoc - Francie

Ve Francii se právní podpora nazývá právní pomocí (*aide juridictionnelle*).

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady vzniklé v řízení se liší podle povahy a složitosti případu, postupu a soudu s pravomocí ve věci rozhodovat.

Náklady lze rozdělit do tří kategorií:

• advokátní poplatky, které nepodléhají pevné sazbě, a tudíž mohou být mezi advokáty a klienty sjednány; v zásadě tyto poplatky hradí klienti, ledaže mají nárok na právní pomoc,

• výdaje konkrétně vyjmenované v článku 695 občanského soudního řádu (*Code de procédure civile*), které zahrnují zejména tyto položky:

a. odměna za zastoupení, hrazená advokátům nebo některým úředním osobám (*officiers publics or officiers ministériels*); odměny jsou odděleny od poplatků;

b. soudní náklady hrazené soudním exekutorům;

c. náklady na znalecké posudky a vyšetřování;

d. veškeré svědečné, podle tarifu;

e. poplatek zástupci za jednání;

f. výlohy: náklady související s výdaji podle pevné sazby, zaplacenými předem vykonavateli odborných profesí dle požadavků řízení.

Náklady hradí neúspěšná strana. Tato zásada je stanovena v článku 696 občanského soudního řádu. Soudci však mohou vydat odůvodněné rozhodnutí, kterým nařídí uhradit veškeré náklady či jejich část druhé straně; ve druhém uvedeném případě pak náklady rozdělí,

• další náklady vzniklé v řízení před soudem stranám řízení v zásadě hradí samy příslušné strany, nerozhodne-li soudce jinak. Soudce může tuto pravomoc uplatnit v trestních i občanskoprávních věcech, s náležitým ohledem na spravedlnost nebo ekonomickou situaci odsouzené strany. Soudci dokonce mohou i bez návrhu rozhodnout, že tento příkaz není nutný.

V trestních věcech hradí soudní poplatky stát. Odsouzená osoba má povinnost uhradit pevně stanovený poplatek za řízení, jehož výše závisí na trestném činu.

2 Co je přesně právní pomoc?

Právní pomoc je součástí systému právní podpory (který nahradil systém právní asistence fungující podle zákona z roku 1972) upraveného zákonem č. 91-647 z 10. července 1991 o právní podpoře a právní pomoci a pomoci na asistenci advokáta v mimosoudních řízeních (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

Právní podpora zahrnuje:

právní pomoc: plná nebo částečná finanční pomoc poskytnutá státem na řízení před soudem či odvolacím soudem, vymáhání rozhodnutí a uzavírání smírů před zahájením řízení nebo rozvody mimosoudní dohodou,

pomoc na asistenci advokáta v mimosoudních trestních řízeních, která mohou představovat alternativy stíhání (uzavření smíru, mediace atd.), nebo v případě zadržení osoby policí nebo na asistenci poskytovanou osobám ve vazbě v řízení před vězeňskou disciplinární komisí,

pomoc v přístupu k právu (informace, návody a bezplatné právní poradenství).

Právní pomoc a pomoc na asistenci advokáta v mimosoudních řízeních náleží osobám, které si přeji prosadit svá zákonná práva, a mají jen nízkou úroveň zdrojů. Pomoc sestává z plného nebo částečného uhrazení vzniklých poplatků státem a zahrnuje rovněž právní výlohy (advokát, soudní vykonavatel, notář atd.). Uděluje se jednotlivci, který o ni požádá, není-li podávaná žaloba nepřípustná, nepodložená nebo má šikanózní charakter, zejména s ohledem na počet nároků nebo jejich systematickou povahu.

Právní pomoc může být úplná, částečná nebo nulová. Nezahrnuje žádné náklady pokryté pojištěním právních výloh nebo jiným systémem ochrany. V případě potřeby se částka nákladů krytá tímto způsobem odečte od částky předem vyplacené státem v souvislosti s právní pomocí.

Právní pomoc umožňuje příjemci získat bezplatnou asistenci poskytnutou právníkem nebo jiným úředníkem s právní odborností (např. soudní vykonavatel, advokát, dražebník atd.) a být osvobozen od veškerých nákladů soudního řízení nebo jejich části. Vztahují se na ni kritéria způsobilosti stanovená výše zmíněným zákonem ze dne 10. července 1991 a nařízením 2020-1717 ze dne 28. prosince 2020, kterým se provádí zákon č. 91-647 ze 10. července 1991 o právní podpoře a právní pomoci a pomoci na asistenci advokáta v mimosoudních řízeních (*loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles*).

3 Mám nárok na právní pomoc?

Právní pomoc přiznává kancelář právní pomoci (*bureau de l'aide juridictionnelle*) zřízená při smíšených (krajských a okresních) soudech (*Tribunal judiciaire*), a to podle několika kritérií týkajících se financí, státní příslušnosti, místa pobytu a přípustnosti.

Tuto pomoc lze v určitých situacích také poskytnout za výjimečných podmínek (viz níže).

Finanční kritéria:

Na právní pomoc máte nárok, pokud váš referenční zdanitelný příjem (*revenu fiscal de référence*) nebo vaše schopnost platit daně a váš majetek nedosahují prahové hodnoty stanovené nařízením.

Nová ustanovení pozměňující kritéria způsobilosti, která umožňují přístup k právní pomoci, jsou účinná ode dne 1. ledna 2021. Způsobilost pro právní pomoc je nyní založena na níže uvedeném:

referenční zdanitelný příjem (*revenu fiscal de référence*). Referenční zdanitelný příjem odpovídá částce ročního příjmu vypočtené daňovými orgány a uvedené v daňovém výměru. Prahové hodnoty způsobilosti jsou stanoveny článkem 3 nařízení 2020-1717 ze dne 28. prosince 2020 o právní pomoci (*décret 2020-1717 du 28 décembre 2020 relatif à l'aide juridictionnelle*). Například žádosti o právní pomoc podané v roce 2021 se posuzují s ohledem na výši referenčního zdanitelného příjmu uvedeného v nejpozdějším daňovém výměru. Od 1. ledna 2021 nesmí výše referenčního zdanitelného příjmu u svobodné osoby v případě plné právní pomoci překročit částku 11 262 EUR a v případě částečné právní pomoci částku 16 890 EUR. Při posouzení žádosti o právní pomoc se zohledňuje referenční zdanitelný příjem vaší daňové domácnosti. Je-li ve vaší daňové domácnosti více osob, prahové hodnoty, které nesmí být

překročeny, zahrnují příjem všech těchto osob. Pokud se však žádá o právní pomoc pro účely řízení souvisejícího se spory mezi žadatelem a členem jeho daňové domácnosti, budou prahové hodnoty příjmu posuzovány jednotlivě; v těchto případech se při posuzování způsobilosti získat pomoc zohledňuje daňová platební schopnost,
movitý majetek (zejména úspory): pokud jejich hodnota převyšuje prahovou hodnotu stanovenou pro získání plné právní pomoci (tj. 11 262 EUR v roce 2020 pro svobodnou osobu), žadatel není způsobilý obdržet právní pomoc,
nemovitý majetek (vyjma místa obvyklého bydliště a obchodních prostor): pokud jejich hodnota více než dvakrát převyšuje prahovou hodnotu stanovenou pro částečnou právní pomoc (tj. 33 780 EUR v roce 2020 pro svobodnou osobu), žadatel není způsobilý.
Pokud daňovou domácnost tvoří více osob, prahové hodnoty, které nesmí být překročeny, zahrnují movitý a nemovitý majetek všech těchto osob. Pokud se však žádá o právní pomoc pro účely řízení souvisejícího se spory mezi žadatelem a členem jeho daňové domácnosti, budou prahové hodnoty majetku posuzovány jednotlivě,
skladba daňové domácnosti: Pokud daňovou domácnost tvoří více osob, zvýší se prahové hodnoty příjmu a majetku:
0,18krát pro každou z prvních dvou dalších osob,
0,1137krát pro následující osoby.
Právní pomoc se však poskytuje bez ohledu na kritéria příjmu, pokud se jedná o oběti nejzávažnějších trestných činů (oběti útoků s cílem ohrozit život nebo způsobit tělesnou újmu) a osoby, které z toho získávají plnění.

Kritérium státní příslušnosti:

Právní pomoc lze přiznat francouzským státním občanům nebo státním občanům některého z členských států EU (s výjimkou Dánska) nebo cizím státním příslušníkům s obvyklým a legálním pobytem ve Francii. Může být rovněž poskytnuta pro účely řízení u francouzského soudu cizím státním příslušníkům bez pobytu ve Francii, kteří však jsou občany státu, jenž má s Francií uzavřenou mezinárodní nebo dvoustrannou dohodu, v jejímž důsledku mají jeho občané nárok na právní pomoc.

Kritérium pobytu:

Kromě výše uvedených případů je obecným pravidlem obvyklý a legální pobyt ve Francii.
Nicméně cizím státním příslušníkům se přiznává právní pomoc bez splnění podmínky pobytu, pokud se jedná o nezletilé, svědky v zastoupení, vyšetřované osoby, obviněné, obžalované nebo odsouzené osoby či strany žádající odškodnění v trestním řízení, jde-li o osoby, které podléhají ochrannému příkazu podle článku 515-9 občanského zákoníku, jde-li o osoby účastnící se dohody o vině a trestu nebo osoby, na něž se vztahuje řízení ohledně podmínek stanovených zákonem pro vstup a pobyt cizinců na území Francie a práva na azyl ve Francii.

Kritérium přípustnosti:

Právní pomoc se přiznává osobám, jejichž jednání se nejeví jako zjevně nepřípustné nebo nepodložené. Tato podmínka se nevztahuje na obžalované v rámci řízení, osoby s občanskoprávní odpovědností, svědky v zastoupení nebo obviněné, obžalované či odsouzené osoby.
Žalobcům se zamítá poskytnutí právní pomoci pro účely odvolání, jestliže pro odvolání nelze nalézt rozumné důvody.
Pokud byla právní pomoc z tohoto důvodu zamítnuta, avšak soudce návrh žalobce schválí, bude žalobci přiřknuta náhrada vzniklých či uhrazených nákladů, výdajů a poplatků až do výše právní pomoci, na kterou by měl s ohledem na svůj majetek nárok.

Zvláštní situace

Právní pomoc se uděluje bez přezkoumávání kritéria způsobilosti, jestliže žadatel již obdržel právní pomoc ve své věci a jeho protistrana se odvolala proti rozhodnutí vydanému ve svůj prospěch nebo podala žalobu k Národnímu soudu pro azylové právo (*Cour nationale du droit d'asile*).
Podobně osobám, které nesplňují kritéria způsobilosti, může být právní pomoc výjimečně přiznána, pokud se jejich žaloba jeví jako obzvláště hodná zájmu vzhledem k předmětu sporu nebo předvídatelným nákladům řízení (článek 6 zákona ze dne 10. července 1991 o právní pomoci).

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc se poskytuje žalobcům a žalovaným v nesporných nebo sporných řízeních u každého soudu a pro účely výslechu nezletilých.
Může být poskytnuta pro celé řízení nebo jeho část a pro účely dosažení smíru před zahájením řízení.
Právní pomoc může být rovněž přiznána k zajištění vymáhání soudního rozhodnutí nebo jiného nařízení výkonu, včetně těch z ostatních členských států EU s výjimkou Dánska.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Právní pomoc lze poskytnout předběžně, pokud řízení ohrožuje základní životní podmínky dotčené osoby, zejména v případě výkonu rozhodnutí, které zahrnuje zabavení majetku či vystěhování. V takových případech ji může poskytnout vedoucí kanceláře právní pomoci nebo příslušný soud či jeho předseda.
V trestních věcech postup umožňuje poskytnutí právní pomoci za naléhavých okolností (například zásah během výslechu při prvním jednání nebo zkráceném trestním řízení).
Poskytuje se dočasně během řízení a vztahuje se na všechny úkony soudu.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o právní pomoc si můžete stáhnout a vytisknout po zkopírování tohoto odkazu do svého prohlížeče.
https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle
O právní pomoc lze požádat před podáním návrhu nebo během řízení.
Požádat o právní pomoc můžete také po skončení řízení, například za účelem výkonu soudního rozhodnutí.
Získat formulář žádosti o právní pomoc můžete také u soudu místa svého bydliště nebo v místě, kde bude jednání ve věci probíhat, jakož i na nejbližším „kontaktním místě spravedlnosti" (Domy spravedlnosti a práva (*Maisons de la Justice et du Droit*), kontaktním místě pro přístup k právu (*Point d'Accès au Droit*) nebo u jednotky pro přístup k právu (*Relais d'Accès au Droit*). Místo, kde je najdete, lze vyhledat na této internetové stránce: http://www.annuaires.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/.
Pokud jste francouzský občan žijící v zahraničí, formulář lze získat také na konzulátech nebo na adrese:
Département de l'entraide, du droit international privé et européen, Ministère de la Justice,
Direction des affaires civiles et du sceau,
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.
Pokud jste cizí státní příslušník bez bydliště ve Francii, můžete formulář týkající se právní pomoci získat od ústředního orgánu určeného vaší zemí pro předávání mezinárodních žádostí o právní pomoc. Většina zemí určila svá ministerstva spravedlnosti. Francie pro tyto účely určila výše uvedené oddělení Ministerstva spravedlnosti, *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile*, které zpracovává žádosti v občanskoprávních, obchodních a správních věcech podané rezidenty členských států Rady Evropy, jež jsou stranami Evropské úmluvy o předávání žádostí o právní pomoc z 27. ledna 1977, a odpovídá za přijímání a předávání žádostí.

Pokud jste občanem členského státu EU s výjimkou Dánska a máte bydliště ve Francii nebo vaši věc projednává francouzský soud, můžete mít nárok na přeshraniční právní pomoc v občanskoprávních a obchodních věcech v souladu se směrnicí Rady 2003/8/ES ze dne 27. ledna 2003. Kancelář odpovědná za zpracování těchto žádostí ve Francii:

Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Poznámka: Brzy bude možné žádat o právní pomoc prostřednictvím služby podpory informačního systému právní pomoci (*Système d'information de l'aide juridictionnelle*), která je momentálně u některých soudů ve zkušebním režimu.

Informační systém právní pomoci umožní jednotlivcům žádat o právní pomoc prostřednictvím internetu a umožní kanceláři právní pomoci uvedené žádosti přijímat, čímž se proces pro jednotlivce zjednoduší a zkrátí se doba zpracování žádostí.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o právní pomoc je nutné vyplnit a přiložit k němu podpůrnou dokumentaci (daňový výměr, doklady o rodinné situaci a státním občanství atd.) podle nařízení ze dne 30. prosince 2020 o obsahu formuláře žádosti o právní pomoc a seznamu přikládaných dokumentů (*arrêté du 30 décembre 2020 relatif au contenu du formulaire de demande d'aide juridictionnelle et à la liste des pièces à y joindre*). Podpůrné dokumenty se týkají zejména finančních prostředků (vašich vlastních a dále osob, které s vámi obvykle žijí), předmětu vaší žádosti a soudu, který věc projednává.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost můžete podat v kanceláři právní pomoci pro místo vašeho pobytu či v kanceláři pro okres, v němž sídlí soud projednávající dotyčnou věc, nebo lze žádost těmto kancelářím zaslat.

U každého smíšeného soudu (*Tribunal judiciaire*) (dříve krajský soud (*Tribunal de grande instance*)) je jedna kancelář právní pomoci, která zpracovává žádosti o právní pomoc ve věcech, které bude projednávat daný soud nebo soudy v okrese jeho působnosti: smíšený soud (*Tribunal judiciaire*), správní soud (*Tribunal administratif*), soud pro pracovní věci (*Conseil de prud'hommes*), odvolací soud (*Cour d'appel*) a správní odvolací soud (*Cour administrative d'appel*).

Jako výjimku z pravidla jedné kanceláře má kancelář rovněž každý z následujících soudů:

Kasační soud (*Cour de cassation*), nejvyšší obecný soud,

Státní rada (*Conseil d'état*), nejvyšší správní soud,

Národní soud pro azylové právo (*Cour nationale du droit d'asile*).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Rozhodnutí vám oznámí kancelář právní pomoci vašeho místa bydliště.

Existuje online simulátor, který lze využít pro odhad, jaké nároky na právní pomoc můžete mít:

https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle

Uvedená simulace vám poskytne přehled o vašich možných nárocích na právní pomoc. Tato simulace však nenahrazuje řádné prošetření vaší žádosti, neposkytuje tedy předběžné posouzení ohledně rozhodnutí, které přijme kancelář právní pomoci.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Měli byste kontaktovat svého právníka (nebo úředníka s právní odborností, např. soudního vykonavatele, znalce, advokáta atd.) nebo vám přidělenou osobu, vysvětlit jim svůj případ a poskytnout jim veškeré informace a dokumenty potřebné k jejich práci.

Pokud vám byla přiznána částečná právní pomoc, musíte se s danou osobou dohodnout na dodatečné částce, kterou jí uhradíte. Částku je nutné uvést v dohodě, kterou musíte podepsat.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Každý si může určit advokáta podle svého výběru.

Pokud si volíte vlastního advokáta, jste povinni v žádosti o právní pomoc uvést jeho jméno.

Pokud však o žádném advokátovi nevíte, přidělí vám jej buď předseda advokátní komory při smíšeném soudu (*Tribunal judiciaire*) (dříve krajský soud (*Tribunal de grande instance*)), nebo předseda soudu, který projednává danou žalobu.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Plná právní pomoc zahrnuje veškeré soudní náklady, včetně přímých plateb právníkovi nebo jiným úředníkům s právní odborností (soudním vykonavatelům, znalcům, advokátům atd.). Platba se vypočítá podle sazby nebo koeficientu v závislosti na typu řízení.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

V závislosti na vašem majetku vám může být přiznána částečná právní pomoc hrazená státem ve dvou sazbách, 55 % a 25 %. Nadále odpovídáte za dodatečné nepaušální poplatky stanovené smlouvou mezi vámi a advokátem, a to pod dohledem předsedy advokátní komory, na kterého se můžete v případě sporu obrátit.

Stejně jako v případě plné právní pomoci osvobozuje způsobilost pro částečnou právní pomoc příjemce od všech dalších nezbytných soudních nákladů.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Pokud jste stranou v řízení, která podává odvolání, musíte podat další žádost, která bude posouzena s ohledem na zákonem stanovená kritéria způsobilosti. Naproti tomu, pokud odvolání podává protistrana, všechny nároky na právní pomoc, které vám byly přiznány, zůstanou v platnosti. Musíte však vyplnit další žádost pro kancelář právní pomoci při smíšeném soudu (*Tribunal judiciaire*) buď v místě vašeho bydliště, nebo v okrese, kde sídlí daný odvolací soud.

Pokud vám byla přiznána právní pomoc již pro účely předcházejícího řízení a přejete si požádat o přezkum, předchozí rozhodnutí o způsobilosti již neplatí. Musíte podat žádost kanceláři právní pomoci při Kasačním soudu, která zváží přípustnost navrhovaného úkonu, jakož i výši vašeho majetku. V případě odvolání se odvolatelům právní pomoc zamítá, jestliže pro odvolání nelze nalézt rozumný důvod.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Právo na právní pomoc může být zcela či částečně odňato (článek 50 zákona z roku 1991 a články 65 až 68 nařízení 2020-1717 ze dne 28. prosince 2020 o právní pomoci) během řízení či po jeho skončení, a to za následujících podmínek:

pokud byla pomoc získána na základě nepravdivých prohlášení či nesprávných dokladů,

v rámci řízení, která představují zneužití řízení, nebo u nichž bylo shledáno, že způsobují průtahy či jsou zjevně nepřípustná,

pokud hodnota movitého či nemovitého majetku příjemce během řízení významně vzroste,

jestliže vám konečné rozhodnutí zajistilo majetek přesahující prahové hodnoty způsobilosti pro právní pomoc,

jestliže se vnější prvky životního stylu příjemce právní pomoci nebo pomoci na asistenci advokáta jeví jako zjevně neslučitelné s výší ročních prostředků zohledněných při hodnocení způsobilosti.

Rozhodnutí odnímající právní pomoc mají za následek povinnost příjemce vrátit částku příspěvku, kterou stát vyplatil.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Pokud je vám právní pomoc zamítnuta, je možné se proti tomuto rozhodnutí odvolat.
Odvolat se můžete sami, nebo za pomoci advokáta.
Odvolání lze podat proti rozhodnutí, kterým se právní pomoc zamítá úplně, či proti rozhodnutí o přiznání částečné pomoci, jestliže jste žádali o plnou pomoc.
Odvolání je nutné podat do 15 dnů od *oznámení* rozhodnutí.
V odvolání musíte uvést důvody, proč přijaté rozhodnutí napadáte. Příklad: chyba v počtu osob ve vaší domácnosti nebo ve výši prostředků.
Odvolání je nutné zaslat kanceláři právní pomoci, která dané rozhodnutí vydala, a to doporučenou zásilkou s doručenkou.
Musíte k němu přiložit kopii napadeného rozhodnutí.
Útvar, který rozhodnutí vydal, vaši žádost přepošle orgánu příslušnému k posouzení odvolání. Orgán příslušný k posouzení odvolání se určuje podle soudu, který odpovídá za posouzení případu, v souvislosti s nímž jste o právní pomoc žádali.

Orgán příslušný k posouzení odvolání podle soudu	
Soud	**Orgán odpovědný za posouzení odvolání**
Obvyklý postup	První předseda odvolacího soudu, pod který spadá soud projednávající danou věc, nebo odvolacího soudu projednávajícího danou věc
Národní soud pro azylové právo (*Cour nationale du droit d'asile* – CNDA).	Předseda Národního soudu pro azylové právo
Správní soud	Předseda správního odvolacího soudu, kam spadá daný soud
Správní odvolací soud	Předseda správního odvolacího soudu, projednávající danou věc
Státní rada	Předseda Legislativní sekce Státní rady
Kasační soud	První předseda Kasačního soudu
Soud pro kompetenční konflikty	Předseda Soudu pro kompetenční konflikty

Jakmile bude odvolání posouzeno, bude vám rozhodnutí *oznámeno* poštou.
Jestliže s tímto novým rozhodnutím nesouhlasíte, nebudete ho moci napadnout, a toto druhé rozhodnutí je konečné.
Poznámka:
Odvolání podané advokátem předsedovi správního odvolacího soudu nebo předsedovi Legislativní sekce Státní rady je nutné zaslat prostřednictvím služby vzdáleného odvolání Télérecours.
Právní pomoc může být přiznána zpětně, pokud strana podala žalobu a ve věci zvítězila, a to v případě, že právní pomoc byla zamítnuta proto, že daná žaloba neměla důvodnou vyhlídku na úspěch.
Poslední aktualizace: 21/02/2022
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.
Upozorňujeme, že výchozí hr verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Právní pomoc - Chorvatsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Článek 151 zákona o občanském právu procesním (*Zakon o parničnom postupku*) stanovuje, že náklady sporu zahrnují výdaje vzniklé v průběhu řízení nebo v souvislosti s ním. Mezi tyto náklady patří například výdaje na předkládání důkazů, soudní poplatky, publikační výdaje, výdaje na denní příspěvky a cestovní výdaje soudců a soudních zapisovatelů, cestovní výdaje stran ve spojitosti s dostavením se k soudu apod. Náklady sporu rovněž zahrnují odměnu za práci advokátů a dalších osob, které mají právo na odměnu ze zákona.
Podle článku 152 zákona o občanském právu procesním musí každý účastník řízení předem uhradit náklady, které mu vzniknou v důsledku jeho kroků. Navrhuje-li účastník řízení důkaz, má povinnost na příkaz soudu předem uhradit částku nutnou k úhradě nákladů, které vzniknou v souvislosti s předložením důkazu. Základním principem při rozhodování o tom, kdo nakonec náklady sporu ponese, je to, která strana spor vyhraje. První odstavec článku 154 zákona o občanském právu procesním tak stanovuje, že zcela neúspěšná strana má povinnost uhradit náklady vzniklé v důsledku řízení protistraně a jejím vedlejším účastníkům. Vedlejší účastník řízení na straně neúspěšného účastníka řízení je povinen uhradit náklady, které vznikly v důsledku jeho kroků. Podle druhého odstavce článku 154 zákona o občanském právu procesním platí, že pokud je účastník řízení ve sporu úspěšný částečně, rozhoduje o úhradě nákladů soud na základě míry úspěšnosti ve sporu ve vztahu k nároku, který byl nakonec vznesen. Zvláštní pravidla platí v případech, kdy náklady sporu vzniknou chybou některého z účastníků řízení nebo událostí, která se mu přihodila, kdy je vynesen rozsudek na základě přiznání, kdy žalobce žalobu stáhne nebo se vzdá nároku, kdy je spor urovnán soudem a spoluúčastníci ve sporu pokračují (články 156–161 zákona o občanském právu procesním).

2 Co je přesně právní pomoc?

Podle zákona o bezplatné právní pomoci (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) je účelem právní pomoci dosahovat rovnosti před zákonem a poskytovat občanům Chorvatské republiky a dalším osobám účinnou právní ochranu a přístup k soudům a dalším veřejnoprávním orgánům za rovných podmínek v souladu s ustanoveními tohoto zákona.
Právní pomoc se poskytuje jako primární či sekundární právní pomoc.
Primární právní pomoc zahrnuje:
obecné právní informace,
právní poradenství,
vypracování podání pro veřejnoprávní subjekty, Evropský soud pro lidská práva a mezinárodní organizace na základě mezinárodních dohod a pravidel fungování těchto subjektů,
zastupování v řízení u orgánů zřízených podle veřejného práva,
právní pomoc při smírném mimosoudním urovnání sporu.
Primární právní pomoc poskytují orgány státní správy v krajích a ve městě Záhřeb (dále jen: správní orgány), oprávněná sdružení a právní kliniky. Při poskytování primární právní pomoci jsou správní orgány oprávněny nabízet obecné právní informace a právní poradenství a vypracovávat podání.

Sekundární právní pomoc zahrnuje:
právní poradenství,
vypracování podání v řízeních na ochranu práv zaměstnanců vůči zaměstnavateli,
vypracování podání v soudních sporech,
zastupování v soudních řízeních,
právní pomoc při smírném urovnání sporu.
Sekundární právní pomoc poskytují advokáti.
Sekundární právní pomoc rovněž zahrnuje:
osvobození od nákladů soudního řízení,
osvobození od soudních poplatků.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Na bezplatnou právní pomoc mají nárok následující osoby:
státní příslušníci Chorvatska,
děti, které nejsou nemají chorvatskou státní příslušnost, ale nacházejí se v Chorvatsku bez doprovodu dospělého opatrovníka,
cizinci s dočasným povolením k pobytu pod podmínkou reciprocity nebo cizinci s povolením k trvalému pobytu,
cizinci pod dočasnou ochranou,
cizinci zdržující se protiprávně a cizinci s dočasným povolením k pobytu, a to v rámci řízení o vyhoštění ze země nebo o povolení návratu,
žadatelé o azyl, osoby se statusem azylanta a cizinci pod doplňkovou ochranou a jejich rodinní příslušníci legálně pobývající v Chorvatské republice, a to v rámci řízení, ve kterých se právní pomoc neposkytuje podle zvláštního zákona.
Zpravidla je třeba v zájmu poskytnutí sekundární právní pomoci splnit následující podmínky:
celkový měsíční příjem žadatele a členů jeho domácnosti nesmí překročit částku vyměřovacího základu (3 326,00 HRK) na člena domácnosti; a
celková hodnota majetku ve vlastnictví žadatele a členů jeho domácnosti nesmí překročit částku 60násobku vyměřovacího základu (199 560,00 HRK).
Poskytnutí druhotné právní pomoci je přiznáno bez předchozího posouzení ekonomické situace žadatele, pokud je žadatelem:
dítě v procesu výkonu práva na výživné,
oběť násilného trestného činu v rámci řízení za účelem výkonu práva na náhradu škody způsobené trestným činem,
příjemce příspěvků na výživu podle zvláštních předpisů o právech sociálního zabezpečení, nebo
příjemce příspěvků na životní náklady podle zákona o právech veteránů chorvatské války za nezávislost a jejich rodinných příslušníků (*Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*) a zákona o ochraně vojenských a civilních válečných veteránů (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).
Právní pomoc lze rovněž poskytovat v přeshraničních sporech. Přeshraniční spor je spor, v němž má strana žádající o právní pomoc bydliště nebo místo obvyklého pobytu v členském státě EU jiném než je členský stát, v němž zasedá soud nebo v němž má být rozhodnutí vymáháno.
Právní pomoc v přeshraničních sporech se poskytuje v občanských a obchodních věcech, mediačních řízeních, mimosoudních urovnáních, vymáhání veřejných listin a právního poradenství v těchto řízeních. Ustanovení o právní pomoci v přeshraničních sporech se nepoužijí v daňových, celních a jiných správních řízeních.
Žadateli o právní pomoc v přeshraničním sporu bude právní pomoc poskytnuta, pokud splňuje podmínky stanovené zákonem o bezplatné právní pomoci.
Výjimečně lze právní pomoc poskytnout žadateli, který podmínky vymezené v zákoně o bezplatné právní pomoci nesplňuje, pokud tento žadatel prokáže, že není schopen uhradit náklady řízení z důvodu rozdílných životních nákladů mezi členským státem bydliště nebo obvyklého pobytu a Chorvatskou republikou.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Primární právní pomoc lze poskytnout v jakékoli právní záležitosti za předpokladu, že:
žadatel nemá potřebné znalosti nebo schopnosti k uplatňování svých práv,
žadatel nezískal právní pomoc podle zvláštních právních předpisů,
podaná žádost není zjevně nedůvodná a
pokud je hmotná situace žadatele taková, že úhrada profesionální právní pomoci by mohla ohrozit životní podmínky žadatele a členů jeho domácnosti.
Sekundární právní pomoc poskytovaná advokáty a osvobození od platby nákladů sporu lze poskytnout v následujících typech řízení:
řízení týkající se věcných práv, s výjimkou katastrálního řízení,
řízení týkající se pracovněprávních vztahů,
řízení týkající se rodinných vztahů, s výjimkou řízení týkajících se rozvodu po vzájemné dohodě, pokud manželé nemají společné nebo osvojené nezletilé děti nebo zletilé děti, které jsou v jejich rodičovské péči,
vykonávací a zajišťovací řízení pro vymáhání či zajišťování nároku vyplývajícího z řízení, v nichž může být poskytnuta právní pomoc podle ustanovení zákona o bezplatné právní pomoci,
smírné urovnání sporu,
výjimečně ve všech ostatních správních a občanskoprávních soudních řízeních, pokud takováto potřeba vyplývá z konkrétní životní situace žadatele a členů jeho domácnosti, a to v souladu se základním účelem zákona o bezplatné právní pomoci.
Sekundární právní pomoc zajišťovanou advokáty lze poskytnout ve výše uvedených řízeních za následujících podmínek:
řízení je složité,
žadatel není schopen se zastupovat sám,
hmotná situace žadatele je taková, že úhrada profesionální právní pomoci by mohla ohrozit životní podmínky žadatele a členů jeho domácnosti, a to v souladu se zvláštními podmínkami vymezenými v článku 14 zákona o bezplatné právní pomoci,
řízení není šikanózní,
žadateli nebyla v posledních šesti měsících zamítnuta žádost z důvodu úmyslného podání nepřesných informací a
žadatel nezískal právní pomoc podle zvláštních právních předpisů.
Osvobození od soudních poplatků lze udělit ve všech soudních řízeních (občanskoprávních řízeních a správních sporech), pokud je hmotná situace žadatele taková, že úhrada soudních poplatků by mohla ohrozit životní podmínky žadatele a členů jeho rodiny, a to v souladu se zvláštními podmínkami vymezenými v článku 14 zákona o bezplatné právní pomoci. Při rozhodování bude zvláštní pozornost věnována výši soudních poplatků v rámci postupu, ve kterém se o osvobození žádá.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Správní orgán musí o žádosti o schválení sekundární právní pomoci rozhodnout do 15 dnů ode dne podání. Pokud žadatel pozbude práva činit právní kroky, pro které žádost podal, z důvodu uplynutí lhůty, musí správní orgán o žádosti rozhodnout v kratší lhůtě, která žadateli umožní podniknout tyto kroky včas.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Chcete-li zahájit postup k získání primární právní pomoci, je třeba přímo kontaktovat poskytovatele primární právní pomoci (oprávněný spolek, právní instituci nebo správní orgán). Není třeba vyplňovat žádný zvláštní formulář žádosti.

Chcete-li zahájit postup k získání sekundární právní pomoci, je třeba podat žádost o poskytnutí právní pomoci na předepsaném formuláři u příslušné kanceláře. Formulář žádosti o právní pomoc lze získat od kanceláří a na webových stránkách kanceláří a Ministerstva spravedlnosti a veřejné správy (*Ministarstvo pravosuđa i uprave*).

Žádosti o právní pomoc v přeshraničním sporu a žádosti o předávání žádostí o právní pomoc v přeshraničním sporu se podávají na formulářích předepsaných rozhodnutím Komise 2004/844/ES ze dne 9. listopadu 2004, kterým se zavádí standardní formulář pro žádosti o právní pomoc, v souladu se směrnicí Rady č. 2003/8/ES o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech, a rozhodnutím Komise 2005/630/ES ze dne 26. srpna 2005, kterým se v souladu se směrnicí Rady 2003/8/ES zavádí formulář pro předávání žádostí o právní pomoc, zveřejněnými v Úředním věstníku Evropské unie.

Formuláře a všechny průvodní dokumenty v přeshraničních sporech je nutné podávat přeložené do chorvatštiny. Jinak bude žádost zamítnuta.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Je-li žádost podána u příslušného správního orgánu, musí k ní být přiložen písemný souhlas žadatele a členů jeho domácnosti s přístupem ke všem údajům o celkových příjmech a majetku, ve kterém žadatel stvrdí, že uvedené informace jsou přesné a úplné.

Oběti domácího násilí podávají souhlas s přístupem k veškerým údajům o příjmu a majetku pouze za sebe. Souhlas nepodávají členové domácnosti, kteří se účastní řízení jako obžalovaní nebo jejichž zájmy jsou protichůdné k zájmům žadatele.

K formuláři žádosti o právní pomoc v přeshraničním sporu musí být přiložena příslušná dokumentace nutná pro rozhodnutí o žádosti.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Chcete-li zahájit postup k získání primární právní pomoci, je třeba přímo kontaktovat poskytovatele primární právní pomoci (oprávněný spolek, právní instituci nebo správní orgán). Není třeba podávat zvláštní žádost. Chcete-li zahájit postup k získání sekundární právní pomoci, je třeba podat žádost u správního orgánu územně příslušného podle místa bydliště nebo obvyklého pobytu žadatele.

Žadatel, který má bydliště nebo obvyklý pobyt v členském státě Evropské unie a žádá o právní pomoc v přeshraničním sporu u soudu v Chorvatské republice, musí podat žádost o právní pomoc k Ministerstvu spravedlnosti a veřejné správy Chorvatské republiky (přijímající orgán).

Strana, která má bydliště nebo obvyklý pobyt v Chorvatské republice a žádá o právní pomoc v přeshraničním sporu u soudu v jiném členském státě Evropské unie, musí podat žádost ke kanceláři místně příslušné pro místo jejího trvalého bydliště nebo obvyklého pobytu.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Sekundární právní pomoc se poskytuje žadatelům, kteří splňují podmínky pro uplatnění práva na právní pomoc, formou přijetí rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci. Správní orgán musí o žádosti rozhodnout do 15 dnů od data jejího podání.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Rozhodnutí o právní pomoci zahrnuje právo využít některé nebo všechny formy sekundární právní pomoci pro postup určitého typu a stupně. Výše uvedené rozhodnutí obsahuje osobní údaje příjemce právní pomoci, stručný popis právní záležitosti, pro kterou byla právní pomoc poskytnuta, formu a rozsah schválené právní pomoci, údaje o advokátovi, který právní pomoc bude poskytovat, a další údaje relevantní pro rozhodnutí.

Když žadatel podá žádost o právní pomoc formou osvobození od soudních poplatků, musí soud informovat v podání, případně při provádění dalšího kroku v soudním řízení, o žádosti o osvobození od soudních poplatků a musí předat soudu rozhodnutí osvobozující jej od platby soudních poplatků nejpozději šest měsíců ode data podání žádosti nebo od data provedení dalšího kroku v řízení.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

V rozhodnutí o poskytnutí sekundární právní pomoci je rovněž uveden právník, který bude právní pomoc poskytovat. Příjemce právní pomoci musí předat rozhodnutí advokátovi uvedenému v rozhodnutí. Výjimečně správní orgán pro příjemce s jeho předchozím souhlasem přiloženým k žádosti o právní pomoc jmenuje jiného advokáta.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Jak je uvedeno výše, rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci zahrnuje právo použít některé nebo všechny formy sekundární právní pomoci pro postup určitého typu a stupně. V rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci může být příjemce plně nebo částečně osvobozen od úhrady nákladů právního zastoupení, nákladů sporu (osvobození od platby předem za náklady na svědky, tlumočníky, znalce, dokazování a soudní publikace) a soudních poplatků.

Právní pomoc se rovněž poskytuje v plném rozsahu, pokud je žadatel příjemcem podpůrného příspěvku v souladu se zvláštními předpisy upravujícími uplatňování práv v systému sociálního zabezpečení nebo příspěvků na životní náklady podle zákona o právech veteránů chorvatské války za nezávislost a jejich rodinných příslušníků a zákona o ochraně vojenských a civilních válečných veteránů, případně pokud celkový příjem žadatele a členů jeho domácnosti nepřesahuje 50 % měsíční částky vyměřovacího základu na člena domácnosti.

Zvýšení celkového příjmu žadatele a členů jeho domácnosti nad 50 % vyměřovacího základu na člena domácnosti vede ke snížení výše právní pomoci, a to tak, že každý nárůst o 10 % vede ke snížení právní pomoci o 10 %, ale výše právní pomoci by neměla být nižší než 50 % nákladů stanovených pro právní pomoc.

Nebyla-li právní pomoc poskytnuta v plném rozsahu, může žadatel podat odvolání k Ministerstvu spravedlnosti a veřejné správy proti té části rozhodnutí, kterou se právní pomoc odepírá. Takovéto odvolání nemá za následek pozdržení možnosti využít schválenou výši právní pomoci. Proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti a veřejné správy zamítajícímu žádost lze zahájit správní řízení.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Byla-li právní pomoc poskytnuta v omezeném rozsahu, nese zbývající náklady příjemce právní pomoci. V každém případě platí, že pokud příjemce právní pomoci je ve věci úspěšný, soud rozhodne, že dané straně mají být nahrazeny náklady řízení druhou stranou.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Žádost o právní pomoc může žádat o poskytnutí právní pomoci pro obě fáze občanskoprávního řízení. V zájmu vypracování mimořádných opravných prostředků je nutné podat zvláštní žádost. Konkrétní rozhodnutí bude vydáno pouze pro daný právní krok.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud se v průběhu řízení finanční situace příjemce právní pomoci a členů jeho domácnosti zlepší natolik, že pokud by tato zlepšená finanční situace existovala v okamžiku podání žádosti, ovlivnilo by to právo žadatele na právní pomoc a rozsah právní pomoci, příslušný správní orgán právní pomoc celkově či částečně odvolá. Příjemci právní pomoci musí správní orgán informovat o jakémkoli zlepšení své finanční situace do osmi dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděli. Příjemce právní pomoci může proti rozhodnutí o odvolání rozhodnutí poskytnout právní pomoc podat odvolání k Ministerstvu spravedlnosti a veřejné správy do 15 dnů od data obdržení takového rozhodnutí. Proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti a veřejné správy lze zahájit správní řízení.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Žadatel nebo příjemce právní pomoci může podat opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu zamítajícího žádost o právní pomoc nebo proti té části rozhodnutí, kterou se odepírá poskytnutí právní pomoci v plné výši, do 15 dnů od data obdržení takového rozhodnutí. Ministerstvo spravedlnosti a

veřejné správy musí o opravném prostředku rozhodnout do osmi dnů od data obdržení platného opravného prostředku. Proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti a veřejné správy lze zahájit správní řízení.

Další informace:

Webové stránky Ministerstva spravedlnosti a veřejné správy.

Zákon o bezplatné právní pomoci (*Narodne novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky) č. 143/13 a 98/19)

Zákon o občanském právu procesním (NN č. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsolidované znění, 25/13, 89/14, 70/19)

Poslední aktualizace: 23/05/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí it verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Právní pomoc - Itálie

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

(Legislativní zdroje) - Pravidla upravující kategorie a postupy týkající se nákladů soudního řízení, včetně právní pomoci, jsou komplexně upraveny prezidentským nařízením č. 115 ze dne 30. května 2002 (Úřední věstník č. 139/2002), ve znění legislativního nařízení č. 24 ze dne 7. března 2019 (Úřední věstník č. 72 ze dne 26. března 2019, o rozšíření právní pomoci na hledané osoby, na něž se vztahuje řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu), obsahující konsolidované znění o nákladech řízení **(články 74 až 145, zejména společná ustanovení článků 74 až 89, zvláštní ustanovení o právní pomoci v občanských, správních, auditorských a daňových řízeních, články 119 až 145**).

Zákon č. 794 ze dne 13. června 1942, ve znění pozdějších předpisů, upravuje odměny právníků za vyřizování občanských, obchodních, správních a daňových řízení; poplatky za jednotlivé právní služby se platí na základě sazebníku schváleného ministerským nařízením č. 585 z roku 1994.

(**Náklady řízení**) – Náklady v občanském a obchodním řízení v širším smyslu zahrnují jak náklady řízení, tak náklady a odměny za právní zastoupení. Náklady řízení se skládají ze standardní platby za zápis do rejstříku případů a dalších výdajových položek, které mohou vzniknout (například znalecké posudky a poplatky za kopírování dokumentů).

Standardní platba uvedená v konsolidovaném znění č. 115 z roku 2002 se platí v každém stupni řízení, včetně řízení konkurzního a nesporného, s výjimkou případů, kdy je to zákonem výslovně od platby osvobozeno.

Platba není nutná zejména v řízeních týkajících se rodiny a občanského stavu osoby v souladu s vymezením v části IV občanského soudního řádu (například v případě soudní rozluky, ustanovení týkající se nezletilých; majetkových vztahů mezi manželi; uznání postavení uprchlíka), v zajišťovacích řízeních (například zabavení za účelem zajištění dluhů); v řízení o katastru nemovitostí, řízení o výkonu rozhodnutí o vydání a propuštění, řízení týkající se plateb výživného na děti, ve všech řízeních týkajících se dětí (například řízení týkající se rodičovské zodpovědnosti) a pravidlech týkajících se příslušnosti a pravomoci.

Důvody jakékoli výjimky musí účastník řízení náležitě uvést v závěru podání, kterým se řízení zahajuje.

Standardní platba se nevyžaduje v případě občanskoprávních žalob o náhradu škody v souvislosti s trestním řízením, v nichž se požaduje pouze odsouzení pachatele; je-li podána žádost o náhradu škody, a to i prozatímně, je platba splatná, pokud je žádosti vyhověno. Poplatek se pohybuje mezi minimálně **62 EUR a maximálně 930 EUR**, v závislosti na povaze a hodnotě případu.

(**Platební povinnosti**) – Každá strana musí uhradit náklady na procesní dokumenty, které vyplní nebo si vyžádají, a zaplatit za dokumenty, které jsou pro podání žaloby nezbytné, pokud to vyžaduje zákon nebo soudce (například poplatky za znalecké posudky). Pokud má strana nárok na právní pomoc, nese náklady stát.

Pokud jde o standardní platbu, musí ji zaplatit strana, která vstoupí do případu, podá odvolání jako první nebo v rámci vykonávacího řízení podá žádost o postoupení nebo prodej.

Hodnota případu je uvedena v závěrech podání, kterým se řízení zahajuje; strana, která podání doplní, podá protinávrh nebo do řízení vstoupí samostatně, čímž zvýší hodnotu případu, je povinna zaplatit dodatečný poplatek.

(**Kritérium pro přiznání nákladů řízení**) – v souladu s obecnou zásadou stanovenou v článku 91 občanského soudního řádu soudce nařídí v rámci rozsudku neúspěšné straně náhradu nákladů řízení vzniklých straně, která byla v řízení úspěšná.

Pokud jde o náklady, má soudce diskreční pravomoc a může nařídit jejich částečné nebo úplné zaplacení s přihlédnutím k celkovému výsledku sporu. Musí vzít v úvahu míru opodstatněnosti nároku jako celku. Toto rozhodnutí může být napadeno.

Neúspěšná strana musí uhradit výdaje a poplatky za právního zástupce úspěšné strany, plus veškeré částky zaplacené za soudem jmenované znalce nebo znalce navrhované jednou ze stran, kteří jsou odměňováni soudem. Neúspěšná strana je rovněž povinna uhradit další náklady spojené s řízením, které se platí soudnímu úředníkovi společně s náklady na vyhlášení rozsudku.

2 Co je přesně právní pomoc?

V italském právním systému institut „právní pomoci“ znamená poskytnutí obhajoby občanům s nedostatečnými prostředky, jejichž důvody nejsou zjevně neopodstatněné, cizím státním příslušníkům legálně pobývajícím v Itálii, pokud nastane situace nebo skutečnost, která vede k soudnímu řízení, a osobám bez státní příslušnosti (článek 119 nařízení prezidenta č. 115/2002), přičemž tyto osoby jsou osvobozeny od povinnosti hradit určité náklady („*spese prenotate a debito*“ neboli předplacené soudní poplatky), a ostatní náklady hradí stát.

Pokud existuje nárok na právní pomoc, některé poplatky jsou zdarma, zatímco jiné hradí stát. První zahrnují standardní platbu, paušální náklady na zasílání oznámení, pokud je o jejich zasílání podána formální žádost, určité poplatky (poplatky za registraci, zástavu a katastrální poplatky) a poplatky za kopie.

Stát platí následující:

odměnu a výdaje právního zástupce;

cestovní náklady a výdaje vzniklé soudcům, úředníkům a soudním úředníkům za výkon jejich povinností mimo soud;

rovněž se hradí cestovní náklady a výdaje, které vzniknou svědkům, úředníkům soudu a znalcům při výkonu jejich funkce;

náklady na zveřejnění jakéhokoli právního oznámení týkajícího se rozhodnutí soudce;

náklady na oznamování, pokud je podána formální žádost;

příspěvky na péči o děti.

Stát má právo na vrácení peněz a pokud nevymáhá peníze po straně, která prohrála, může požadovat vrácení po straně, která má nárok na právní pomoc, a to v následujících případech:
pokud příjemce v řízení uspěje nebo dojde k urovnání sporu a obdrží nejméně šestinásobek nákladů, nebo
pokud je žaloba vzata zpět nebo je řízení jinak ukončeno.
Existují zvláštní ustanovení pro zajištění vrácení peněz v případě vyřazení případu z rejstříku případů nebo ukončení v důsledku nečinnosti stran nebo nesplnění zákonných požadavků.

3 Mám nárok na právní pomoc?

V občanskoprávních a nesporných řízeních (například ve věcech rozluky, péče o děti nebo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti) mají občané, kteří nemají dostatečné prostředky, nárok na právní pomoc za účelem obhajoby, pokud nejsou jejich důvody zjevně neopodstatněné.
S osobami bez státní příslušnosti a cizími státními příslušníky s oprávněným pobytem na území se zachází stejně jako s občany, pod podmínkou, že pobyt v Itálii musí být oprávněný k datu, kdy nastala situace nebo skutečnost, která vedla k soudnímu řízení. Kvalifikovat se mohou také neziskové organizace nebo sdružení, která nejsou zapojena do komerčních aktivit; Oprávnění získat právní pomoc mohou tedy nejen charitativní neziskové organizace nebo neziskové organizace poskytující vzdělání chudým, které již mají nárok podle zákona č. 217/90, ale také sdružení spotřebitelů a uživatelé uvedení na seznamu v článku 5 zákona č. 281/98.
V souladu s článkem 76 prezidentského nařízení č. 115/2002 musí mít žadatel za účelem získání právní pomoci roční zdanitelný příjem, který je uveden v posledním daňovém přiznání, nejvýše 11 493,82 EUR (ministerské nařízení z 16. ledna 2018 vyhlášené v Úředním věstníku č. 49 ze dne 28. února 2018). Hranice příjmů se upravují každé dva roky nařízením ministerstva spravedlnosti po konzultaci s ministerstvem hospodářství a financí (článek 77 nařízení prezidenta č. 115/2002), aby se zohlednily rozdíly v indexu spotřebitelských cen pro rodiny fyzicky a duševně pracujících, které ISTAT v předchozích dvou letech zjistil.
Pokud dotyčná strana žije s manželem/manželkou, registrovaným partnerem nebo jinými rodinnými příslušníky, považuje se za příjem celkový příjem dosažený během stejného období každým rodinným příslušníkem, včetně žadatele.
Pokud jde o soužití obyvatel, jejichž příjem by měl být připočítán k příjmu žadatele, jsou hranice příjmu pro trestní řízení zvýšeny na 1 032,91 EUR za každého člena rodiny, který s ním žije.
Je třeba uvést, že příspěvek na rozvod, který žadatel obdržel, musí být zahrnut pro účely výpočtu částky uvedené v článku 76, pokud není vyplacen jednorázově.
Příjem z nedovolené činnosti má rovněž vliv na způsobilost k získání právní pomoci, čímž je zřejmé, že audity příjmů se nemohou spoléhat na automatické postupy a místo toho vyžadují přezkum konkrétních skutečností jednotlivých případů, čímž se vylučuje jakákoli možnost, aby rozsudku, který není pravomocný, byl přikládán význam, pokud to ohrožuje zásadu presumpce neviny. Odmítnutí přiznání právní pomoci na základě rozhodnutí, které nebylo pravomocné, z něhož lze předpokládat existenci příjmu z nedovolené činnosti, je tedy protiprávní (Trestní kasační soud, čtvrtý senát, rozsudek ze dne 20. února 2013, č. 18591).
Výjimky: samotný osobní příjem se vezme v úvahu, pokud se případ týká osobních práv nebo v řízení, kde jsou zájmy žadatele v rozporu se zájmy ostatních členů domácnosti, s nimiž žije.
Způsobilost pro přiznání právní pomoci zůstává v platnosti pro všechny fáze nebo stupně řízení; v občanských a správních věcech však na rozdíl od trestních věcí, pokud strana, které byla přiznána právní pomoc, prohraje, nemůže právní pomoci využít k napadení rozsudku, aniž by o tuto pomoc znovu požádala.
Kromě toho způsobilost pro přiznání právní pomoci v občanskoprávních řízeních neznamená, že stát je odpovědný za náklady, které je klient povinen uhradit druhé straně, která byla úspěšná, protože náklady a poplatky jsou pouze náklady na právní pomoc strany, které je přiznána právní pomoc, kterou se stát nahrazením této strany zavazuje zaplatit s ohledem na její nestabilní finanční situaci a skutečnost, že její nárok není zjevně neopodstatněný (viz Civilní kasační soud, rozsudek č. 10053 z roku 2012).

Zvláštní případy

Odchylně od prahových hodnot příjmů stanovených v čl. 76 odst. 1 prezidentského nařízení č. 115/2002 mohou v některých případech získat právní pomoc:
v souvislosti s trestnými činy uvedenými v článcích 572, 583-*bis*, 609-*bis*, 609*quater*, 609-*octies* a 612-*bis* trestního zákona, a také trestnými činy uvedenými v článcích 600, 600-*bis*, 600-*ter*, 600*quinquies*, 601, 602, 609-*quinquies* a 609-*undecies* trestního zákona, jsou-li spáchány proti nezletilým osobám, mohou poškozené strany splňovat požadavky na získání právní pomoci, a to i pokud nesplňují hranici příjmů stanovenou zákonem (čl. 76 odst. 4-*ter*);
nezletilí cizinci bez doprovodu, kteří se účastní soudního řízení v jakékoli pozici, mají právo být informováni o možnosti získat důvěryhodného právního poradce, a to i prostřednictvím jim ustanoveného opatrovníka nebo osoby s rodičovskou zodpovědností v souladu s čl. 3 odst. 1 zákona č. 184 ze dne 4. května 1983, ve znění pozdějších předpisů, a na základě platných právních předpisů požádat o právní pomoc v jakékoli fázi nebo stupni řízení (čl. 76 odst. 4-*quater*);
nezletilé nebo dospělé děti, které nejsou finančně soběstačné a ztratily rodiče v důsledku vraždy manželem/manželkou rodiče, bez ohledu na to, zda došlo k rozluce nebo rozvodu, registrovaným partnerem rodiče, i když registrované partnerství skončilo, nebo osobou, která má nebo měla intimní, dlouhodobý vztah zahrnující soužití s rodičem, mohou splňovat požadavky pro získání právní pomoci, a to i pokud nesplňují hranici příjmů stanovenou zákonem, přičemž musí takovou výjimku uplatnit v rámci souvisejícího trestního řízení a veškerých občanskoprávních řízeních v souvislosti s trestným činem, včetně vykonávacího řízení (čl. 76 odst. 4-*quater*);
oběti teroristických činů nebo podobných činů nebo jejich pozůstalí (čl. 10 odst. 1 zákona č. 206/204).

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Jak bylo uvedeno výše, v občanskoprávních a nesporných řízeních (například ve věcech rozluky, péče o děti nebo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti) mají občané, kteří nemají dostatečné prostředky, nárok na právní pomoc za účelem obhajoby, pokud jejich důvody nejsou zjevně neopodstatněné.
Existují subjektivní důvody pro nepřiznání právní pomoci:
Žadatel je osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za trestné činy spojené s porušením pravidel vedoucím k nepřiznání daní z příjmů a krácení DPH, žadateli pomáhá více než jeden právní zástupce, s výjimkou právního zástupce, který byl jmenován k účasti na dálku v trestním řízení v případech, kdy se použije zákon č. 11/1998.
Existují však i jiné než výše uvedené případy, ve kterých lze předpokládat, že žadatel má dostatečné prostředky, a to:
v případech zahrnujících převod pohledávek a úroků jiných osob (pokud k převodu nedochází z důvodu úhrady již existujících pohledávek nebo úroků),
v případě pravomocného odsouzení za trestné činy podle článků 416-*bis* trestního zákoníku a článku 291-*quater* konsolidovaného znění uvedeného v prezidentském nařízení č. 43 ze dne 23. ledna 1973, omezené na přitěžující okolnosti podle článku 80 a 74 odst. 1 konsolidovaného znění uvedeného v prezidentském nařízení č. 309 ze dne 9. října 1990, a za trestné činy spáchané využitím podmínek stanovených ve výše uvedeném článku 416-*bis* nebo za účelem usnadnění činnosti sdružení uvedených v tomto článku, se příjem považuje za vyšší než stanovené limity. Je však připuštěn důkaz o opaku (Ústavní soud, nález č. 139 z roku 2010).

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V případě nouze neexistuje žádný konkrétní postup. Je však třeba zdůraznit, že v souladu s článkem 126 konsolidovaného znění může advokátní komora do 10 dnů od podání nebo obdržení této žádosti, pokud jsou splněny podmínky, prozatímně poskytnout žadateli právní pomoc předem.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

V občanskoprávních řízeních by žádosti o právní pomoc vypracované způsobem a v souladu s obsahem stanoveným v článcích 79 a 122 konsolidovaného znění měly být advokátní komoře podávány nebo zasílány doporučeně a pouze žadatelem nebo právním zástupcem žadatele.

Není jasné, zda doporučené doručení vyžaduje potvrzení o přijetí; proto se to nepovažuje za podmínku splnění požadavku, ale záleží na uvážení žadatele.

Formuláře žádostí jsou k dispozici v kancelářích advokátní komory.

Žádosti o právní pomoc v občanskoprávních řízeních se podávají **kanceláři advokátní komory**, která je příslušná podle:

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce, u kterého probíhá řízení;

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce příslušný k rozhodnutí ve věci samé, pokud řízení stále probíhá;

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce, který vydal napadené rozhodnutí, pokud jde o odvolání ke kasačnímu soudu, Státní radě nebo k Účetnímu dvoru.

Žádost podle článku 78 prezidentského nařízení č. 115/2002 je nepřípustná, pokud není podepsána žadatelem. Podpis musí být ověřen právním zástupcem nebo postupem stanoveným v čl. 38 odst. 3 nařízení prezidenta č. 445 ze dne 28. prosince 2000.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Žádost podepsaná žadatelem musí být podána na obyčejném (neorazítkovaném) papíře a musí obsahovat následující údaje (článek 79 výše uvedeného prezidentského nařízení):

žádost o právní pomoc,

osobní údaje a daňové číslo žadatele a členů jeho domácnosti,

výpis příjmů přijatých v roce před podáním žádosti (vlastní prohlášení),

závazek oznámit jakékoli významné výkyvy v příjmech pro účely splnění požadavků pro přiznání právní pomoci,

zda je věc již projednávána,

datum dalšího jednání,

údaje o protistraně a místo jejího bydliště/sídla,

věcné a právní důvody pro posouzení důvodnosti uplatňovaného nároku,

důkazy (dokumenty, kontaktní údaje, svědectví, znalecké posudky atd., které mají být přiloženy v kopii).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Jak bylo uvedeno výše, žádosti o právní pomoc v občanskoprávních řízeních je třeba podávat **kanceláři advokátní komory**, která je příslušná podle:

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce, u kterého probíhá řízení;

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce příslušný k rozhodnutí ve věci samé, pokud řízení stále probíhá;

místa soudu, ke kterému je přidělen soudce, který vydal napadené rozhodnutí, pokud jde o odvolání ke kasačnímu soudu, Státní radě nebo k Účetnímu dvoru.

Pokud jde o trestní řízení, musí být žádosti podány soudci, u kterého probíhá řízení, přičemž je upřesněno, že pokud probíhá řízení před kasačním soudem, je příslušný soudce, který vydal napadené rozhodnutí (články 93 a 96 výše uvedeného nařízení prezidenta).

Žádosti musí být předloženy soudnímu úředníkovi soudu, ke kterému je přidělen soudce, který případ projednává, žadatelem nebo právním zástupcem žadatele, nebo mohou být úředníkovi zaslány doporučeně.

Pokud je žadatel zadržen nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může žádost podat řediteli vězeňského zařízení nebo pracovníkovi justiční stráže.

Během jednání již není možné žádosti podávat.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Kopie dokumentu, ve kterém advokátní komora vyhoví, zamítne nebo prohlásí žádost za nepřípustnou, bude zaslána žadateli a soudci.

Po podání žádosti advokátní komora:

posoudí důvodnost uplatněného nároku a to, zda byly splněny podmínky pro získání právní pomoci,

vydá do 10 dnů jedno z následujících rozhodnutí:

přijetí žádosti

nepřípustnost žádosti

zamítnutí žádosti

zašle kopii rozhodnutí žadateli, příslušnému soudci a finančnímu úřadu za účelem ověření vykázaného příjmu.

Pokud advokátní komora žádost zamítne nebo prohlásí žádost za nepřípustnou, může být předložena soudci, který věc projednává, a ten poté rozhodne formou usnesení. Uvedená lhůta je závazná.

Po dokončení ověření vydá soudce odůvodněné usnesení, kterým prohlásí stížnost za nepřípustnou, nebo ji přijme či zamítne.

Jakmile je usnesení vydáno, soudní úředník uvědomí žadatele.

V trestním řízení však musí soudce usnesení vydat do 10 dnů ode dne podání nebo přijetí žádosti.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

-

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Žadatelé, kterým byla právní pomoc přiznána, si mohou zvolit právního zástupce ze seznamu právních zástupců vypracovaným advokátní komorou v obvodu odvolacího soudu, ke kterému je přidělen soudce příslušný rozhodovat ve věci samé nebo soudce, u kterého probíhá řízení.

Žadatelé, kterým byla právní pomoc přiznána, si také mohou zvolit znalce, pokud to zákon umožňuje.

Pokud je věc projednávána kasačním soudem, bude právní zástupce zvolen ze seznamu vypracovaných advokátní komorou v obvodu odvolacího soudu, ve kterém sídlí soudce, který vydal napadené rozhodnutí.

Seznam právních zástupců, kteří mohou poskytnout právní pomoc v oblasti, zahrnuje odborníky, kteří podali žádost o zařazení na seznam a mají kvalifikaci na to, aby mohli vést obhajobu.

Advokátní komora rozhoduje o zařazení právních zástupců na seznam na základě jejich schopností, odborných zkušeností získaných v průběhu nejméně šesti let, a skutečnosti, že se na ně nevztahují disciplinární opatření.

Právní zástupci mohou být ze seznamu kdykoli vyškrtnuti. Seznam se obnovuje každý rok a zpřístupňuje se veřejnosti ve všech soudních kancelářích v daném obvodě.

Právní zástupci zastupující stranu, které byla přiznána právní pomoc, musí požádat o informaci, že řízení bylo zastaveno, pokud je vyškrtnuto ze seznamu případů z důvodu nečinnosti stran (podle článku 309 občanského soudního řádu). Nedodržení této povinnosti je disciplinární záležitostí.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Příjemci právní pomoci (článek 107 výše uvedeného nařízení prezidenta) jsou osvobozeni od povinnosti hradit určité náklady, zatímco ostatní náklady jsou placené státem, jak stanoví článek 131 nařízení prezidenta č. 115/2002. Právní pomoc pokrývá veškeré náklady na řízení vyžadované zákonem, včetně jmenování znalce, který vystupuje ve prospěch žadatele. Nezahrnuje však náklady na mimosoudní konzultace.

Poplatky a výdaje spojené s výkonem funkce právního zástupce žadatele platí soudce na konci každé fáze nebo stupně řízení, a v každém případě po ukončení jeho působení.

Výdaje a poplatky se platí také asistentovi soudce a každému znalci, který vystupuje ve prospěch žadatele.

Příjemce a zúčastněné strany, včetně státního zástupce, jsou o platebním příkazu informováni a mohou proti němu vznést námitku.

Právní zástupce žadatele, asistent soudce a znalec vystupující ve prospěch žadatele nesmí od svého klienta požadovat ani dostávat žádnou odměnu nebo náhradu škody, kromě těch, které stanoví zákon. Jakákoli opačná dohoda je neplatná a jakékoli porušení tohoto zákazu je závažným disciplinárním přestupkem.

V případě občanskoprávní žaloby podané v souvislosti s trestním řízením se náklady řízení řídí článkem 108 konsolidovaného znění. Obecně řečeno, pokud je příjemce způsobilý získat právní pomoc, má stejná práva jako ta, na která se vztahují obecná pravidla.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Pravidla právní pomoci neupravují poskytování částečné právní pomoci.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Splnění požadavků pro získání právní pomoci zahrnuje všechny stupně a fáze řízení a veškeré odvozené nebo jinak související postupy (například výkon rozhodnutí).

Pokud však strana, které byla právní pomoc přiznána, prohraje, nemůže právní pomoci využít k napadení rozhodnutí, kromě žádostí o náhradu škody v souvislosti s trestním řízením.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud během řízení dojde ke změnám ohledně příjmu příjemce, které mají vliv na jeho způsobilost pro získání právní pomoci, soudce, který vede řízení, právní pomoc zruší.

Soud může rovněž kdykoli přiznanou právní pomoc odejmout, pokud se ukáže, že kritéria pro splnění požadavků na přiznání právní pomoci nebyla splněna nebo že dotčená strana jednala nebo reagovala ve špatné víře nebo v hrubé nedbalosti.

Odnětí právní pomoci nabývá účinku okamžikem, kdy byla změna příjmu ověřena, ale v ostatních případech je účinná zpětně a vyžaduje vrácení částek vyplacených státem.

Pokud se zjistí, že byla učiněna nepravdivá prohlášení, finanční úřad požádá o odnětí právní pomoci a předá důkazy státnímu zástupci odpovědnému za zahájení případného trestního řízení.

Ověření, zda jsou kritéria pro přiznání právní pomoci nadále plněna, lze během řízení na žádost soudních orgánů nebo z podnětu finančních úřadů opakovat.

V případě, že byla o příjmech učiněna nepravdivá prohlášení, hrozí trest odnětí svobody na jeden rok až pět let a pokuta ve výši 309,87 EUR až 1 549,37 EUR. Trest nebo pokuta se zvyšuje, pokud nepravdivé prohlášení vedlo k tomu, že žadatel právní pomoc získal nebo pokračoval v jejím využívání.

Odsouzení má za následek zpětné odnětí právní pomoci a vrácení částek vyplacených státem ze strany pachatele (viz článek 136 výše uvedeného nařízení prezidenta).

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Pokud příslušná advokátní komora zamítne žádost o právní pomoc nebo ji prohlásí za nepřípustnou, může se žadatel znovu obrátit na soudce, který případ projednává, a ten poté rozhodne formou usnesení.

V trestním řízení však článek 99 prezidentského nařízení stanoví, že žadatel nebo právní zástupce žadatele může podat odvolání k předsedovi soudu nebo k odvolacímu soudu, ke kterému patří soudce, který žádost zamítl, a to do 20 dnů od oznámení, že žádost o právní pomoc nebyla přiznána.

Poslední aktualizace: 06/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí lv verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: en

Právní pomoc - Lotyšsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady soudního řízení podle občanského soudního řádu tvoří:

I soudní výdaje a

II náklady související s řízením.

Soudní výdaje a náklady související s řízením se stanovují za účelem:

částečné náhrady za výdaje vzniklé státu financováním činnosti soudů,

náhrady výdajů strany, v jejíž prospěch soud vydal rozsudek,

podpory dobrovolného plnění závazků ze strany dlužníků.

Informace o tom, kde lze zaplatit soudní výdaje, lze získat na podatelně každého soudu.

Proti rozhodnutí o nákladech řízení může osoba, na niž se rozhodnutí vztahuje, podat vedlejší žalobu.

SOUDNÍ VÝDAJE zahrnují:

státní poplatek (*valsts nodeva*),

administrativní poplatek (*kancelejas nodeva*),

výdaje související s přezkumem případu.

Podle článku 34 občanského soudního řádu se za každou žalobu podanou k soudu hradí předepsaný státní poplatek, ať už jde o původní žalobu, nebo protižalobu, návrh podaný třetí stranou v již probíhající věci ohledně nezávislého nároku souvisejícího s předmětem daného sporu, návrh ve zvláštním soudním řízení a jiné návrhy upravené tímto článkem. Jestliže v případě návrhu na rozvod manželství navrhovatel vyživuje nezletilou osobu, soudce na žádost navrhovatele platbu státního poplatku odloží nebo povolí jeho úhradu ve splátkách.
Podle článku 38 občanského soudního řádu se administrativní poplatek platí:
za vydání opisu listiny v rámci dané věci a za opětovné vyhotovení rozsudku nebo jiného rozhodnutí soudu,
za vydání stanoviska,
za vydání stejnopisu písemného exekučního příkazu,
za potvrzení nabytí právní moci soudního rozhodnutí, má-li být rozhodnutí předloženo zahraničnímu orgánu,
za předvolání svědků.
Výdaje související s řízením podle článku 39 občanského soudního řádu zahrnují:
částky vyplácené svědkům a znalcům,
výdaje související s výslechem svědků nebo provedením šetření na místě,
výdaje související s vyhledáním žalovaného,
výdaje související s výkonem rozsudku,
výdaje související s doručováním, vydáváním a překladem soudních předvolání a jiných soudních písemností,
náklady na zveřejnění oznámení v novinách,
poplatky související se zajištěním nároku.
Osvobození od úhrady soudních výdajů:
Zákon uvádí osoby, které jsou osvobozeny od úhrady soudních výdajů (čl. 43 odst. 1 občanského soudního řádu), včetně strany řízení, které se přiznává státem hrazená právní pomoc.
V ostatních případech může strana řízení požádat soud o úplné či částečné osvobození od úhrady soudních výdajů, na základě své finanční situace a s podmínkou, že o ní poskytne relevantní důkaz.
Soud nebo soudce žádost zváží a přizná úplné či částečné osvobození od povinnosti hradit soudní výdaje do státního rozpočtu, přičemž zohlední finanční situaci dané osoby.
Platba soudních výdajů:
Účty pro platbu státních poplatků, administrativních poplatků a výdajů na soudní řízení lze nalézt na portále v oddíle „Státní poplatky a účty soudů“ (Valsts nodevas un tiesu konti).
Náhrada soudních výdajů:
Straně, v jejíž prospěch soud vydal rozsudek, se přiznává náhrada všech jejích soudních výdajů druhou stranou.
Je-li žalobě vyhověno pouze zčásti, žalobci se přizná poměrná náhrada soudních výdajů odpovídající části žaloby, které bylo vyhověno, a žalovanému poměrná náhrada odpovídající části, v níž byla žaloba zamítnuta.
Jestliže žalobce vezme žalobu zpět, musí uhradit soudní výdaje vzniklé žalovanému. V tomto případě žalovaný není povinen hradit soudní výdaje žalobce.
Pokud však žalobce žalobu vezme zpět, protože žalovaný nároky ze žaloby dobrovolně uspokojil po podání žaloby, soud na žádost žalobce nařídí žalovanému, aby žalobci nahradil vynaložené soudní výdaje.
Je-li žalobce od úhrady soudních výdajů osvobozen, bude žalovanému nařízeno, aby do státního rozpočtu zaplatil poměrnou část žalobcových soudních výdajů odpovídající části žaloby, které bylo vyhověno.
Je-li žaloba zamítnuta, nejsou ve vztahu k ní učiněny další kroky nebo žalobce vezme žalobu zpět, bude žalobci nařízeno, aby do státního rozpočtu zaplatil soudní výdaje, které nebyly uhrazeny předem. Pokud však žalobce dále neusiloval o vyhovění žalobě proto, že žalovaný dobrovolně uspokojil žalobní nároky poté, co byla žaloba podána, bude úhrada soudních výdajů do státního rozpočtu přikázána žalovanému.
Pokud bylo žalobě vyhověno zčásti a žalovaný je od úhrady soudních výdajů osvobozen, výdaje zaplatí žalobce, který od úhrady soudních výdajů osvobozen není, a to poměrně k výši žalobního nároku, který byl zamítnut.
Jsou-li od úhrady soudních výdajů osvobozeny obě strany, nese tyto výdaje stát.
Soud nebo soudce může s přihlédnutím k finanční situaci osoby platbu soudních výdajů odložit nebo povolit úhradu ve splátkách.
Úhrada státních poplatků:
Informace o tom, z jakých důvodů se hradí státní poplatek, a postupu placení lze nalézt na portále v oddíle „Úhrada poplatků“ (nodevu atmaksa).
II NÁKLADY SOUVISEJÍCÍ S ŘÍZENÍM představují:
odměny advokátovi,
náklady související s dopravou k soudnímu jednání,
náklady související se shromažďováním důkazů,
náklady na státem hrazenou právní pomoc (použije se u řízení zahájených po 1. březnu 2016),
náklady na pomoc tlumočníka při soudním jednání.
Náhrada nákladů souvisejících s řízením:
Náklady související s řízením se nahrazují ve výši stanovené zákonem.
Žalovanému bude přikázáno uhradit náklady související s řízením vzniklé žalobci, pokud bylo žalobě vyhověno plně nebo zčásti a v případě, že žalobce vzal žalobu zpět proto, že žalovaný žalobní nároky dobrovolně uspokojil poté, co byla žaloba podána.
Je-li žaloba zamítnuta, soud nařídí žalobci, aby žalovanému nahradil náklady související s řízením.
Pokud je strana, jejíž povinností je zaplatit náklady na státem hrazenou právní pomoc, osvobozena od úhrady soudních výdajů, náklady související s poskytnutím státem hrazené právní pomoci nese stát.

2 Co je přesně právní pomoc?

Státem hrazená právní pomoc představuje pomoc při řešení právní záležitosti u soudu či mimosoudně, s cílem bránit porušená nebo sporná práva osoby nebo její zájmy chráněné zákonem, v případech, způsoby a v rozsahu stanovenými zákonem o státem hrazené právní pomoci.
Státem hrazená pomoc zahrnuje právní poradenství, vyhotovení procesních listin a zastupování u soudu.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Obdržet státem hrazenou právní pomoc mohou tyto osoby:
osoba, která má status nízkopříjmové osoby nebo osoby v nouzi – příslušná potvrzení vydávají místní sociální služby;
osoba, která se nečekaně ocitne v okolnostech a finanční situaci, které jí brání zajistit si ochranu svých práv (přírodní katastrofa, vyšší moc nebo jiné okolnosti mimo její kontrolu) – osoba musí předložit relevantní informace a důkazy;

osoba zcela závislá na státu nebo místních orgánech – příslušné informace musí na žádost dané osoby nebo Správy právní pomoci předložit stát nebo místní orgán.
Právní pomoc částečně hrazená státem, na jejíž úhradě se osoba podílí, a pomoc advokáta v konkrétních typech občanských věcí (věci, v nichž se navrhovatel domáhá zneplatnění rozhodnutí valné hromady akcionářů, věci týkající se sporů plynoucích ze smluvního práva, v nichž předmětná částka přesahuje 150 000 EUR, a věci týkající se ochrany obchodních tajemství před protiprávním získáním, užitím a vyzrazením) může být přiznána osobám, které splňují tato kritéria:
jejich příjem nepřesahuje částku minimální měsíční mzdy pobírané v Lotyšsku;
jejich finanční situace je opravňuje k obdržení právní pomoci.
Oznamovatelé mají na státem hrazenou právní pomoc nárok bez ohledu na svou finanční situaci.
Finanční situace a úroveň příjmu osoby, která potřebuje právní pomoc v přeshraničním sporu a která má obvyklé bydliště či domicil v některém z členských států EU, se považuje za opravňující k obdržení právní pomoci pro rozhodování sporu v Lotyšsku, pokud ke dni podání žádosti o právní pomoc průměrný měsíční příjem osoby za předchozí tři měsíce nepřesahoval 50 % minimální měsíční mzdy pobírané v Lotyšsku a pokud jsou splněny další případné podmínky stanovené právními předpisy.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Státem hrazená právní pomoc se přiznává pro řešení odůvodněných občanskoprávních sporů a v občanských soudních řízeních až do nabytí právní moci konečného rozhodnutí, přičemž výjimky platí například v těchto případech:
věci týkající se nároku, který přímo souvisí s obchodní nebo podnikatelskou činností nebo nezávislou profesní činností osoby;
věci týkající se problematiky cel a daní;
věci týkající se nároku, který souvisí se zásahem do cti a důstojnosti osoby;
věci týkající se náhrady psychické újmy, s výjimkou případů, kdy poskytnutí právní pomoci souvisí s nárokováním náhrady psychické újmy způsobené oběti následkem trestného činu;
spory, o nichž se rozhoduje u rozhodčího soudu nebo jiným mechanismem alternativního řešení sporů;
věci týkající se nároku, který souvisí s luxusními předměty nebo luxusními službami;
náklady na právní pomoc, jejichž výše je ve srovnání s výší nároku nepřiměřeně vysoká.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Osoba musí podat vyplněnou žádost o právní pomoc (na formuláři žádosti) Správě právní pomoci, spolu s kopiemi listin, které mají doložit informace uvedené v žádosti (dokumenty, které prokazují nárok na státem hrazenou právní pomoc a dokumenty popisující povahu občanskoprávního sporu a souvisejících řízení). Dokumenty je nutné podat Správě právní pomoci osobně, poštou nebo elektronickou poštou na adresu pasts@jpa.gov.lv, s využitím elektronického podpisu s časovým razítkem.
Správa právní pomoci žádost přezkoumá a rozhodne o přiznání právní pomoci nebo o zamítnutí žádosti do 21 dnů od obdržení žádosti nebo, pokud jde o žádost ve věci, která se týká práv dětí, do 14 dnů od obdržení žádosti.
Jsou-li vyžadovány dodatečné informace, konec lhůty pro rozhodnutí se odloží do doby, kdy budou nezbytné informace dodány, nebo do uplynutí lhůty pro jejich dodání.
Správa právní pomoci při přijetí rozhodnutí o přiznání pomoci jmenuje poskytovatele právní pomoci, který má se Správou právní pomoci uzavřenu smlouvu o poskytování právní pomoci.
Rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci stanoví poskytovatele právní pomoci a místo a čas poskytnutí pomoci.
Žadateli bude rozhodnutí o přiznání právní pomoci nebo o zamítnutí žádosti písemně oznámeno prostřednictvím pošty nebo elektronické zprávy zaslané na adresu uvedenou v žádosti; žadatel může oznámení obdržet také osobně v kanceláři Správy právní pomoci.
Proti rozhodnutí Správy právní pomoci lze podat opravný prostředek k ministerstvu spravedlnosti a rozhodnutí ministerstva spravedlnosti je možné napadnout u správního soudu.
V případech, které se týkají poskytnutí právní pomoci částečně hrazené státem (tj. pomoc advokáta v konkrétních typech občanského řízení), Správa právní pomoci přijme rozhodnutí do jednoho měsíce ode dne přijetí žádosti o právní pomoc a určí rozsah právní pomoci a lhůtu, v níž musí být uhrazena platba za právní pomoc. Po obdržení platby se pro poskytovatele právní pomoci do sedmi dnů vypracuje zadání k poskytnutí státem hrazené právní pomoci. Pokud k platbě za poskytnutí právní pomoci nedojde, Správa právní pomoci rozhodne o ukončení poskytování pomoci.
Pokud osoba, která má obvyklé bydliště nebo domicil v některém členském státě EU, žádá o právní pomoc v přeshraničním sporu a o tomto přeshraničním sporu se rozhoduje v Lotyšsku, Správa právní pomoci obdrží příslušnou žádost v přeshraničním sporu, postoupenou příslušným orgánem dotyčného jiného členského státu EU nebo podanou danou osobou, a posoudí ji v souladu s postupem stanoveným v zákoně o státem hrazené právní pomoci. V případech, kdy se o přeshraničním sporu rozhoduje mimo Lotyšsko, osoba s obvyklým bydlištěm nebo domicilem v některém členském státě EU podává příslušnou žádost Správě právní pomoci (formulář žádosti je k dispozici na adrese https://e-justice.europa.eu/157/CS/legal_aid_forms). Správa právní pomoci v těchto případech zašle vyplněný formulář pro předání žádosti o právní pomoc a relevantní dokumenty příslušnému orgánu příslušného členskému státu EU do sedmi dnů od obdržení všech překladů.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o státem hrazenou právní pomoc je k dispozici:
na internetových stránkách Správy právní pomoci v oddíle „Služby“ (Pakalpojumi);
v kanceláři Správy právní pomoci (Pils laukums 4, Riga);
v kancelářích místních orgánů v lotyšských městech a obcích, kde má osoba nahlášené bydliště nebo kde oprávněně pobývá.
Formulář žádosti o právní pomoc v jiném členském státě Evropské unie (v přeshraničních sporech) je dostupný na evropském justičním portálu v oddíle „Online formuláře“.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

K formuláři žádosti o státem hrazenou právní pomoc je nutné přiložit tyto dokumenty:
kopie dokumentu dokazujícího, že osoba má nárok na právní pomoc, např. potvrzení, z něhož plyne, že má status osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby (nebo jiný dokument prokazující, že osoba má nárok na státem hrazenou právní pomoc);
kopie dokumentů, které popisují povahu sporu, řízení ve věci atd. (např. smlouva, předvolání k soudu, rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti).
Informace o podmínkách a postupech pro poskytování státem hrazené právní pomoci v ostatních kategoriích případů jsou dostupné na adresách: https://jpa.gov.lv/ (internetové stránky Správy právní pomoci, v lotyštině) nebo https://jpa.gov.lv/par-mums-eng (internetové stránky Správy právní pomoci, v angličtině).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Adresa Správy právní pomoci: Pils laukums 4, Riga, LV-1050.

E-mail: pasts@jpa.gov.lv
Bezplatná informační linka: +371 80001801 (pro informace o službách poskytovaných Správou právní pomoci a o vyplňování formulářů).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Nárok na státem hrazenou právní pomoci mají osoby se statusem osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby, dále osoby zcela závislé na státu či místní samosprávě nebo osoby, které se nečekaně ocitly v okolnostech a finanční situaci, jež jim brání zajistit si ochranu svých práv.
Státem hrazená právní pomoc je poskytována v občanských věcech, o nichž se rozhoduje u soudu i mimosoudně (včetně přeshraničních sporů), v řízeních o opravném prostředku ve správních věcech ohledně poskytnutí azylu nebo o opravném prostředku proti rozhodnutí o napadeném příkazu k vyhoštění nebo proti rozhodnutím ohledně napadených nuceně vykonávaných příkazů k vyhoštění.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Osoba musí podat vyplněnou žádost o právní pomoc (na formuláři žádosti) Správě právní pomoci, spolu s kopiemi listin, které mají doložit informace uvedené v žádosti (dokumenty, které prokazují nárok na státem hrazenou právní pomoc a dokumenty popisující povahu občanskoprávního sporu a souvisejících řízení). Dokumenty je nutné podat Správě právní pomoci osobně, poštou nebo elektronickou poštou na adresu pasts@jpa.gov.lv, s využitím elektronického podpisu s časovým razítkem.

Pro přiznání státem hrazené právní pomoci je nutné Správě právní pomoci předložit tyto dokumenty:

1) vyplněný formulář žádosti o státem hrazenou právní pomoc spolu s kopií dokumentu, který prokazuje nárok na právní pomoc, např. potvrzení, z něhož plyne, že osoba má status osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby;
2) kopie dokumentů, které popisují povahu sporu, řízení ve věci atd.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Pro účely právní pomoci uzavírá smlouvy s poskytovateli právní pomoci Správa právní pomoci. Správa právní pomoci spolu s přijetím rozhodnutí o přiznání pomoci přidělí poskytovatele právní pomoci ke konkrétnímu případu.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Dotčená osoba musí uhradit náklady řízení sama, ledaže se na ni vztahuje výjimka.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Náklady, které nepokryje právní pomoc, musí uhradit daná osoba.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Správa právní pomoci poskytuje právní pomoc zajišťovanou státem v těchto případech:

1) v řízení před Ústavním soudem se právní pomoc poskytuje osobě, ohledně jejíž ústavní stížnosti Ústavní soud rozhodl, že řízení nezahájí pouze na základě chybějících právních důvodů nebo jsou-li zjevně nedostatečné k tomu, aby bylo návrhu vyhověno;
2) v občanskoprávních věcech (s výjimkou případů, které se týkají problematiky cel a daní, zásahu do cti a důstojnosti, věcí přímo souvisejících s obchodní nebo podnikatelskou činností nebo nezávislou profesní činností osoby atd.);
3) ve správních věcech:
v řízení o opravném prostředku ve věcech týkajících se poskytnutí azylu,
při rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím, které se týkají napadených příkazů k vyhoštění, nebo proti rozhodnutím ohledně napadených nuceně vykonávaných příkazů k vyhoštění,
při rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti, které se týká ochrany práv a oprávněných zájmů dítěte,
ve správních věcech, pokud soud (soudce) rozhodl o poskytnutí státem hrazené právní pomoci s ohledem na složitost případu a finanční situaci fyzické osoby.

Částečně státem hrazenou právní pomoc lze poskytnout na pomoc advokáta v konkrétních občanských věcech:
ve věcech, v nichž se navrhovatel domáhá zneplatnění rozhodnutí valné hromady společníků nebo akcionářů kapitálové společnosti,
ve věcech, které se týkají sporů plynoucích ze smluvního práva, v nichž předmětná částka přesahuje 150 000 EUR,
ve věcech, které se týkají ochrany obchodních tajemství před protiprávním získáním, užitím a vyzrazením.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud daná osoba přiznanou právní pomoc nepotřebuje, může svou žádost o právní pomoc vzít zpět před skončením řízení, přičemž o tom uvědomí Správu právní pomoci.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Rozhodnutí Správy právní pomoci, kterým právní pomoc přiznává, nebo zamítá, je možné napadnout a podat proti němu opravný prostředek v souladu s postupem stanoveným v v zákoně o správním řízení.

Poslední aktualizace: 24/05/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Litva

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady na sekundární právní pomoc (*antrinė teisinė pagalba*) jsou náklady, od jejichž úhrady je žadatel osvobozen. Konkrétně jde o: náklady soudního řízení v občanskoprávním řízení, náklady řízení o ústavní stížnosti, náklady správního řízení, náklady soudního řízení ve věcech správních deliktů, náklady spojené s projednáváním občanskoprávní žaloby v rámci trestní věci, náklady na obhajobu a zastoupení v řízení (včetně odvolacího a kasačního řízení, bez ohledu na to, kdo je zahájil), náklady exekučního řízení stanovené v pokynech pro výkon rozhodnutí schválených ministrem spravedlnosti a náklady spojené s přípravou procesních dokumentů, shromažďováním důkazů, překlady a zastupováním v předběžném mimosoudním řešení sporů, je-li takový postup stanoven zákonem nebo rozhodnutím soudu. Je-li podle zákona nebo rozhodnutí soudu nutná přítomnost žadatele, jsou hrazeny i cestovní náklady.
Státem zaručená právní pomoc v přeshraničních sporech v občanských a obchodních věcech pokrývá:
náklady na tlumočení;
náklady na překlad žádosti o právní pomoc a podpůrných dokumentů;
náklady na překlad základních procesních listin, které požaduje soud nebo příslušný orgán a předkládá je žadatel;
cestovní náklady, které má nést žadatel, jestliže litevské právo nebo soudní rozhodnutí vyžaduje, aby se osoby, jichž se případ žadatele týká, dostavily k soudu a tento soud rozhodne, že dotčené osoby nelze uspokojivě vyslechnout žádným jiným způsobem.
V přeshraničních sporech v případě, že žadatel má bydliště v Litevské republice nebo v ní převážně pobývá, státem zaručená právní pomoc pokrývá náklady související s:

právní pomocí přiznanou v Litvě před tím, než byla žádost o právní pomoc přijata v jiném členském státě Evropské unie, v němž se věc projednává nebo kde má být vykonán rozsudek;
překladem žádosti o právní pomoc a podpůrných dokumentů.
Máte-li nárok na sekundární právní pomoc ze 100 % hrazenou státem, jste od úhrady těchto nákladů osvobozeni. Pokud máte nárok na pouze částečnou právní pomoc, měli byste zbývající část nákladů zaplatit sami.

2 Co je přesně právní pomoc?

Primární právní pomoc (*pirminė teisinė pagalba*), sekundární právní pomoc (*antrinė teisinė pagalba*) a státem zaručená mimosoudní mediace (*valstybės užtikrinama neteisminė mediacija*) jsou poskytovány v souladu s postupem stanoveným v zákoně Litevské republiky o státem zaručené právní pomoci (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*).
O primární právní pomoc byste měli požádat, pokud potřebujete právní informace, právní poradenství, připravit dokumenty pro státní nebo obecní orgány, chcete získat pomoc v mimosoudním řešení sporů nebo při přípravě dohody o urovnání sporu. Poskytovatelé primární právní pomoci rovněž sepisují návrhy na rozvod manželství dohodou, dohody o rozvodu manželství, návrhy na vydání soudního rozhodnutí, námitky proti návrhům věřitelů, návrhy na souhlas soudu s prodejem nebo zastavením nemovitosti, návrhy na souhlas soudu s přijetím dědictví a návrhy na předběžný souhlas soudu s uzavřením transakcí týkajících se majetku osoby, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům v určité oblasti byla omezena.
Primární právní pomoc je dostupná v každé litevské obci.
O sekundární právní pomoc byste měli požádat, pokud potřebujete připravit procesní listiny, dále obhajobu nebo zastupování advokátem v soudním řízení včetně exekučního řízení, zastupování v předběžné mimosoudní fázi sporu, pokud tento postup vyžaduje zákon či soudní rozhodnutí, kvůli pomoci za účelem osvobození od úhrady odměny advokáta, procesních výdajů a dalších nákladů.
Pokud usilujete o smírné řešení občanskoprávního sporu, měli byste požádat o státem zaručenou mimosoudní mediaci.
O poskytnutí sekundární právní pomoci nebo státem zaručené mimosoudní mediace rozhoduje Odbor státem zaručené právní pomoci (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).
Veškeré informace o státem zaručené právní pomoci lze nalézt na internetových stránkách **Informačního systému odboru právní pomoci (*Teisinės pagalbos paslaugų informainės sistemos* – TEISIS)**: https://teisis.lt/external/home/main.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Primární právní pomoc se přiznává litevským občanům, občanům členského státu Evropské unie, osobám oprávněně pobývajícím v Litvě nebo v jiném členském státě Evropské unie a osobám, které na tuto pomoc mají nárok podle mezinárodních dohod, jejichž smluvní stranou je Litva. Všechny uvedené osoby mají nárok na bezplatnou hodinovou konzultaci ohledně záležitosti, kterou řeší, a to bez ohledu na jejich finanční situaci.
Poskytovatelé primární právní pomoci poskytnou poradenství ohledně mimosoudního řešení sporu, informace o právním systému, zákonech a dalších právních předpisech, pomohou sepsat dohodu o urovnání sporu, v případě potřeby pomohou vyplnit žádost o sekundární právní pomoc nebo připravit procesní dokumenty stanovené zákonem. Poskytnutí primární právní pomoci je odmítnuto, pokud: nároky žadatele jsou zjevně neopodstatněné; žadateli se již o stejné záležitosti dostalo rozsáhlého poradenství; je zjevné, že daná osoba si může zajistit poradenství od advokáta bez čerpání státem zaručené právní pomoci; pokud se žádost netýká práv a oprávněných zájmů dané osoby, s výjimkou případů zastoupení stanoveného zákonem; nebo dochází ke zneužívání státem zaručené právní pomoci nebo hmotných či procesních práv.
Sekundární právní pomoc se přiznává stejnému okruhu osob, ale vztahuje se na ni posouzení majetku osoby (nebo rodiny) a příjmu osoby.
Sekundární právní pomoc lze přiznat osobám, jejichž osobní (nebo rodinný) majetek a osobní roční příjem za posledních dvanáct měsíců nepřesahuje normativní úroveň stanovenou pro čerpání právní pomoci litevskou vládou. Je třeba poznamenat, že osoby, které usilují o získání sekundární právní pomoc, musí předložit podrobné informace o movitém a nemovitém majetku svém i svého manžela.
Bez ohledu na osobní (nebo rodinný) majetek nebo osobní roční příjem může být bezplatná sekundární právní pomoc poskytnuta např.: obětem trestných činů; příjemcům dávek sociálního zabezpečení; osobám s těžkým zdravotním postižením nebo osobám, které jsou uznány za práce neschopné nebo dosáhly důchodového věku, a kterým byl zákonem stanoveným postupem přiznán určitý stupeň značných zvláštních potřeb; a dalším osobám uvedeným v článku 12 zákona o státem zaručené právní pomoci.
Sekundární právní pomoc je odmítnuta, pokud: nároky žadatele jsou zjevně neoprávněné; zastoupení ve věci není proveditelné; žadatel se domáhá náhrady nemajetkové újmy v souvislosti s pomluvou, aniž by mu vznikla majetková újma; žádost se týká nároku, který přímo vyplývá z obchodní nebo samostatně výdělečné činnosti žadatele; žadatel má přístup k požadovaným právním službám bez využití státem zaručené právní pomoci; žádost se netýká porušení vlastních práv žadatele, s výjimkou případů zastoupení stanovených zákonem; nárok, pro který je požadována sekundární právní pomoc, byl na žadatele převeden s cílem získat státem zaručenou právní pomoc; žadatel zneužívá státem zaručenou právní pomoc nebo svá hmotná či procesní práva; žadatel odmítá uhradit část stanovených nákladů na sekundární právní pomoc; přezkoumání důvodnosti nároku prokáže, že případné náklady na sekundární právní pomoc by přesáhly výši finančního nároku (finanční zájmy); žadateli byla poskytnuta sekundární právní pomoc v jiné věci, ale ve stanovené lhůtě odmítl zaplatit stanovené náklady sekundární právní pomoci nebo jejich část.
Pokud má alespoň jedna ze stran sporu nárok na sekundární právní pomoc, může dojít ke státem zaručené mimosoudní mediaci.
V přeshraničních sporech, kde osobní (nebo rodinný) majetek a osobní příjem fyzických osob s oprávněným pobytem v jiném členském státě Evropské unie přesahuje normativní úroveň stanovenou vládou, avšak tyto osoby uvedou, že nejsou schopny nést náklady řízení, musí Odbor státem zaručené právní pomoci zjistit, zda je dotyčná osoba schopna uhradit náklady řízení, s přihlédnutím k životním nákladům v jiném členském státě, ve kterém má tato osoba bydliště nebo ve kterém převážně pobývá, a může rozhodnout o poskytnutí sekundární právní pomoci. V takovém případě se posuzuje, zda má žadatel nárok na právní pomoc s ohledem na své osobní (nebo rodinné) majetkové poměry a osobní příjmy, a to podle právních předpisů místa, kde má bydliště nebo kde převážně pobývá.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Ano, s výjimkou přeshraničních sporů. V přeshraničních sporech je poskytována státem zaručená právní pomoc v občanských a obchodních věcech.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Ano. Pokud je přítomnost obhájce nebo zmocněnce v trestním řízení povinná, je advokát poskytující služby sekundární právní pomoci jmenován vyšetřovatelem v přípravném řízení, státním zástupcem nebo soudem, který případ projednává.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o sekundární právní pomoc spolu s doplňujícími dokumenty a formulář žádosti o státem zaručenou mimosoudní mediaci spolu s doplňujícími dokumenty naleznete na internetových stránkách o státem zaručené právní pomoci: https://vgtpt.lrv.lt/en/links/requests
V případě přeshraničních sporů lze formulář žádosti, který je třeba podat, nalézt na portálu e-justice.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Seznam dokumentů, které je třeba předložit, naleznete na internetových stránkách o státem zaručené právní pomoci: https://vgtpt.lrv.lt/en/links/requests
V případě přeshraničních sporů:

Formulář žádosti o právní pomoc (musí být podepsán osobou, která o právní pomoc žádá, nebo jejím pověřeným zástupcem, který musí předložit doklad o pověření).
Doklad totožnosti: pas, občanský průkaz, povolení k trvalému nebo přechodnému pobytu v Litvě / členském státě Evropské unie.
Dokumenty dokládající daný nárok (např. již vydaná soudní rozhodnutí ve vaší věci, smlouva v případě, že nároky souvisí s plněním smlouvy, atd.).
Potvrzení (nebo osvědčení) vydané příslušným orgánem státu, v němž máte bydliště, které uvádí, že máte nárok na bezplatnou právní pomoc ve vašem státě v souladu s jeho právními předpisy.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Odbor státem zaručené právní pomoci:
Odminių g. 3, 01122 Vilnius
Tel. +370 8 700 00 211
Fax +370 8 700 35 004
E-mail: teisinepagalba@vgtpt.lt

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Požádejte Odbor státem zaručené právní pomoci.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Podejte žádost společně s nezbytnými dokumenty Odboru státem zaručené právní pomoci.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Odbor státem zaručené právní pomoci.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Pokud vám je přiznána právní pomoc, v jejímž rámci stát hradí 100 % výdajů na právní pomoc, jste osvobozeni od úhrady odměny advokáta a nákladů řízení. Bude-li vám přiznána právní pomoc, jejíž výdaje hradí stát, budete povinni uhradit zbývající část výdajů na odměny advokátů a nákladů soudního řízení. Je třeba uvést, že neexistuje osvobození od úhrady nákladů řízení vzniklých druhé straně, a tedy platí, že pokud osoba zahájí soudní řízení a soud žalobu zamítne, může této osobě přikázat, aby uhradila náklady řízení vzniklé druhé straně. V těchto případech vás stát od úhrady nákladů řízení vzniklých druhé straně neosvobozuje.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Náklady hradí osoba, která čerpá částečnou právní pomoc.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano, sekundární právní pomoc je k dispozici také pro přípravu odvolání a pro zastupování u odvolacího soudu. Nutno uvést, že pokud byla sekundární právní pomoc přiznána v prvním stupni, je třeba pro získání sekundární právní pomoci pro odvolací řízení podat novou žádost se všemi potřebnými dokumenty, přičemž Odbor státem zaručené právní pomoci posoudí, zda máte na právní pomoc v odvolacím řízení nárok.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Ano, jestliže vyjde najevo, že osoba, které byla právní pomoc přiznána, zamlčela některou informaci nebo poskytla nepravdivou informaci, aby tím získala státní právní pomoc. Právní pomoc lze odebrat také v případě, že o to sama osoba požádá nebo pokud vyjde najevo, že právní pomoc zneužívá, nespolupracuje s advokátem atd.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Ano. Proti rozhodnutí Odboru státem zaručené právní pomoci lze podat opravný prostředek k litevské Komisi pro správní spory (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) (Vilniaus g. 27, Vilnius) nebo krajskému správnímu soudu ve Vilniusu (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) (Žygimantų g. 2, Vilnius), a to ve lhůtě jednoho měsíce od obdržení rozhodnutí.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Ne.

Poslední aktualizace: 23/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Lucembursko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Prostřednictvím právní pomoci lze uhradit následující náklady soudního řízení:
kolkovné a registrační poplatek,
poplatky v soudní podatelně,
poplatky soudnímu vykonavateli a jeho náklady,
poplatky znalcům a jejich náklady,
překladatelské a tlumočnické poplatky,
poplatky notářům a jejich náklady,
svědečné,
cestovní výdaje,
publikační náklady,
advokátní poplatky a odměny,
poplatky týkající se registrací, hypoték a zástav,
poplatky za osvědčení o postavení v cizím právu (*certificats de coutume*).

2 Co je přesně právní pomoc?

Díky právní pomoci může obdržet právní asistenci nebo poradenství v konkrétní věci od advokáta i osoba, která nemá dostatečné prostředky.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Osoba bez dostatečných prostředků má nárok na právní pomoc k hájení svých zájmů za těchto podmínek:
je lucemburským státním příslušníkem, nebo
je cizinec s povolením k pobytu v Lucembursku, nebo
je občan členského státu Evropské unie, nebo
je cizinec pro účely právní pomoci považovaný za rovnocenného lucemburským státním příslušníkům na základě mezinárodní smlouvy, nebo
je nelegálně pobývající cizinec s perspektivou výplaty dlužné odměny podle čl. 572-7 zákoníku práce (*Code du Travail*).

Právní pomoc lze také poskytnout jinému cizinci bez dostatečných prostředků při soudních řízeních v souvislosti s právem na azyl, vstupem, pobytem, dlouhodobým pobytem či vyhoštěním.
Ověřování nedostatečných prostředků probíhá na základě celkového hrubého příjmu a kapitálu žadatele a případných dalších členů domácnosti.
Právní pomoc bude odepřena osobám podávajícím návrh, který se jeví jako *a priori* nepřiměřený či mající nízkou šanci na úspěch nebo jehož cíl se jeví jako nepoměrný oproti potenciálním nákladům.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc lze poskytnout žalující i žalované straně ve sporných i nesporných záležitostech řešených u soudu i mimosoudně. Lze si ji vyžádat u kteréhokoli návrhu podaného k obecnému nebo správnímu soudu.
Právní pomoc lze také poskytnout v případě zajišťovacích opatření a postupů v zájmu vymáhání soudních rozhodnutí nebo jakéhokoli jiného právně vymahatelného nástroje.
Nelze ji však poskytnout majitelům motorových vozidel ve sporech vyplývajících z užívání těchto vozidel. Podobně ji nelze poskytnout provozovatelům obchodů, průmyslovým subjektům ani řemeslníkům či profesionálům v souvislosti s jejich obchodní či profesní činností, kromě výjimečných a řádně zdůvodněných případů; obecně ji nelze poskytnout ani v případě sporů týkajících se spekulativních praktik osoby žádající o právní pomoc.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V naléhavých případech může dočasnou právní pomoc bez dalších formalit povolit předseda advokátní komory (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) pro kroky, které určí.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Státní formulář žádosti o právní pomoc v Lucembursku lze získat od Ústředního úřadu sociální pomoci (*Service Central d'Assistance Sociale*, tel. + 352 4758211).
Lze jej rovněž stáhnout z internetových stránek advokátní komory Barreau de Luxembourg nebo z internetových stránek advokátní komory Barreau de Diekirch.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

K žádosti o právní pomoc je třeba přiložit tyto dokumenty:
kopie dokladu totožnosti,
osvědčení o registraci u Úřadu sociálního zabezpečení (*Centre Commun de la Sécurité Sociale* (*CCSS*)) žadatele i osob v jeho domácnosti,
pro dotčenou osobu a každého člena domácnosti: výplatní pásky (nebo osvědčení CCSS o příjmu), potvrzení o minimálním zaručeném příjmu z programu *Revenu d'inclusion sociale* (*REVIS*), potvrzení o dávkách v nezaměstnanosti nebo o penzi, případně jiná potvrzení za dobu posledních tří měsíců uvádějící hrubé částky (bankovní výpisy nestačí),
osvědčení o nulovém zůstatku od Národního fondu solidarity (*Fonds national de solidarité*) pro každého člena domácnosti, pokud domácnost od fondu nic nedostává,
pokud domácnost pobírá nebo vyplácí výživné, doklad upřesňující vyplácenou nebo přijatou částku (například bankovní výpisy za poslední tři měsíce);
osvědčení o vlastnictví nemovitosti nebo neexistenci vlastnictví vydávané Správou pro přímé příspěvky (*Administration des contributions directes*) pro každého člena domácnosti;
případně doklady o vlastnictví nemovitostí, jež se nacházejí v zahraničí;
dokumenty dokládající vlastnictví movitého majetku (peníze v hotovosti, úspory, akcie, dluhopisy atd.);
jeli domácnost nájemcem, kopii nájemní smlouvy a potvrzení o úhradě nájemného za poslední tři měsíce;
splácíli domácnost úvěr na nemovitost, doklad o úhradě měsíčních splátek;
dokumenty dokládající příjmy z nemovitého a movitého majetku;
dokumenty vztahující se k dotčenému případu.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

O přidělení právní pomoci rozhoduje předseda advokátní komory v místě pobytu žadatele, případně jeho zástupce. V případě nerezidentů rozhoduje předseda lucemburské advokátní komory nebo jeho zástupce.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Rozhodnutí předsedy vám bude zasláno poštou.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

V rozhodnutí předseda uvede jméno advokáta, který vám právní pomoc poskytne, a vyzve vás, abyste se na daného advokáta obrátili.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Předseda jmenuje advokáta, kterého si žadatel sám zvolil, případně, pokud si žadatel žádného advokáta nezvolil či předseda považuje volbu za nevhodnou, advokáta podle vlastního výběru. Nebrání-li tomu omezení nebo střet zájmů, musí advokát takto zadané pověření přijmout.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Právní pomoc zpravidla hradí veškeré náklady související s řízeními, postupy či opatřeními, pro které byla poskytnuta (viz bod 1).
Právní pomoc však nezahrnuje paušální náhradu právních nákladů přiznanou vítězné straně (*indemnités de procédure*) ani odškodnění za šikanózní nebo obtěžující postup.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Částečná právní pomoc se v Lucembursku neposkytuje.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ne. Za tímto účelem bude nutné podat novou žádost o právní pomoc.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Předseda advokátní komory může právo žadatele na právní pomoc zrušit, a to i po skončení řízení či opatření, pro která byla poskytnuta, pokud se ukáže, že nárok se zakládá na nepravdivých prohlášeních nebo nesprávných dokladech. Právo na právní pomoc může být rovněž zrušeno, pokud příjemce během řízení či během provádění příslušných opatření nebo v důsledku řízení či příslušných opatření nabude finančních prostředků, které by takovému nároku bránily, pokud by jimi disponoval k datu podání žádosti o právní pomoc. Příjemci právní pomoci nebo jmenovaný advokát mají povinnost takovéto změny situace předsedovi oznámit.
Rozhodnutí předsedy o zrušení práva na právní pomoc bude neprodleně oznámeno ministerstvu spravedlnosti (*Ministère de la Justice*). Zpětný výběr částek již vyplacených v rámci právní pomoci má na starost Správní úřad registratury a majetkové správy (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*).

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Žadatel se může proti rozhodnutí předsedy o odepření či zrušení právní pomoci odvolat u Kárné a správní komise (*Conseil disciplinaire et administratif*), jejíž rozhodnutí je konečné. Odvolání je nutné podat u předsedy Kárné a správní komise doporučeným dopisem do deseti dnů od obdržení oznámení o rozhodnutí předsedy advokátní komory. Žadateli bude uděleno slyšení před komisí nebo jedním či více jmenovanými členy.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Žádost o právní pomoc běh promlčecí lhůty nepozastavuje.

Související odkazy

Barreau de Luxembourg

Guichet.lu

Poslední aktualizace: 06/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Malta

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Poplatky za soudní řízení jsou stanoveny ze zákona. Některé platby je třeba provést na začátku a jiné na konci soudního řízení. Obecně se jedná o pevně stanovené poplatky za náklady soudního řízení. Mezi náklady soudní řízení patří registrační poplatky, náklady na předvolání k vyslechnutí svědků, další náklady související s řízením a náklady na pořízení kopií rozsudků. S několika výjimkami jsou poplatky advokátům v soudních sporech stanoveny ze zákona. Strany však mohou písemně ujednat jinak.

Výše uvedené poplatky nezahrnují dodatečné soudní poplatky, které může stanovit soud v případě námitky.

Náklady hradí po vynesení rozsudku strana, kterou určí soud. Zpravidla hradí náklady strana, která soudní spor prohraje, ale v konkrétním případě může soud rozhodnout jinak.

2 Co je přesně právní pomoc?

Právní pomoc je forma pomoci poskytovaná na náklady státu osobě, na jejíž žádost – po posouzení majetkových poměrů úředníky agentury pro právní pomoc a posouzení opodstatněnosti žádosti advokátem poskytujícím právní pomoc podle povahy záležitosti – se vydá prohlášení o tom, zda má osoba oprávněný důvod k obžalobě nebo obhajobě, případně k pokračování v roli strany řízení, za účelem přístupu ke spravedlnosti.

Právní pomoc tedy spočívá v poskytování právní asistence osobám s nízkými příjmy, které si nemohou dovolit zastoupení a přístup k soudnímu systému.

Právní pomoc je důležitá pro poskytování přístupu ke spravedlnosti v zájmu zajišťování rovnosti před zákonem, práva na obhájce a práva na spravedlivý proces pro osoby bez finančních prostředků. V demokratické společnosti je rovnost základem.

Právní pomoc se poskytuje ve všech trestněprávních věcech a téměř ve všech občanskoprávních věcech. V občanskoprávních věcech musí být osoba způsobilá na základě ověření prostředků (majetkových poměrů) a ověření opodstatněnosti.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

V občanskoprávních věcech: Právní pomoc se osobám přiznává pouze v případě splnění kritérií ověření prostředků i ověření opodstatněnosti.

Ověření prostředků (majetkových poměrů): Aby bylo možné žadatele kvalifikovat podle kritéria prostředků, nesměl být v posledních dvanácti měsících vlastníkem žádného majetku, včetně dostupných finančních prostředků, jehož čistá hodnota překračuje 13 000 EUR (nebo jak stanovuje zákon). Kromě toho příjem žadatele v posledních 12 měsících před podáním žádosti o právní pomoc nesmí převyšovat národní minimální mzdu osob starších 18 let.

Ověření prostředků nepřihlíží k položkám v domácnosti, které žadatel a jeho rodinní příslušníci každodenně potřebují, ani k primárnímu bydlišti nebo majetku (movitému i nemovitému), pokud je předmětem soudního řízení.

Ověření opodstatněnosti: Aby bylo možné žadatele kvalifikovat podle kritéria opodstatněnosti, musí advokát poskytující právní pomoc prozkoumat povahu věci a dojít k závěru, zda má žadatel oprávněný důvod k obžalobě nebo obhajobě, případně k pokračování v roli strany řízení, zejména že žadatel splňuje zásadu *probabilis causa litigandi*. Každá záležitost se posuzuje z hlediska opodstatněnosti. Opodstatněnost posuzuje advokát poskytující právní pomoc. Posuzuje se například samotná záležitost, možné výsledky řízení a vyhlídky na úspěch.

Osobě, která má nárok a které soud přidělí advokáta a právního zástupce pro právní pomoc v občanskoprávních věcech, bude pomoc poskytována až do definitivního uzavření řízení.

V trestněprávních věcech: Právní pomoc není podmíněna ověřením prostředků. Ve zkráceném řízení u magistrátního soudu jakožto trestního soudu (Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali – Court of Magistrates) jmenuje soud advokáta z denního soupisu. V ostatních trestněprávních věcech musí obžalovaný uvědomit soud o tom, že si přeje využít právní pomoci, a tento požadavek musí být zanesen v záznamech řízení. Žádost s podrobnými údaji o obžalovaném soud předá agentuře pro právní pomoc (Legal Aid Agency), která musí vydat odpověď uvádějící, zda byl požadavek přijat, a jméno advokáta.

Odvolání v trestněprávních věcech: Pokud se chcete s pomocí advokáta poskytujícího právní pomoc odvolat proti rozsudku vynesenému magistrátním soudem (Court of Magistrates), je nutné neprodleně informovat agenturu pro právní pomoc v den vynesení rozsudku nebo následující den, aby bylo možné přijmout nezbytná opatření. Měly by být poskytnuty podrobnosti o rozsudku, aby obhájce pověřený v rámci právní pomoci mohl určit, zda existují dostatečné důvody pro odvolání.

Vyslýchané a/nebo zatčené osoby: Pokud byla osoba předvolána k výslechu na policii nebo zatčena, má právo hovořit s advokátem poskytujícím právní pomoc z denního soupisu.

Postup

V občanskoprávním řízení platí, že osoba, která má zájem o setkání s advokátem poskytujícím právní pomoc, musí nejprve předložit níže uvedené dokumenty (případně dokumenty příslušné pro danou osobu) pro účely ověření, zda má daná osoba na právní pomoc nárok:

doklad od útvaru sociálního zabezpečení prokazující, kolik peněz daná osoba obdržela za posledních dvanáct měsíců,

výplatní pásky nebo dokument FS3 k výplatám za posledních dvanáct měsíců,

souhrn (*výpis*) za všechny bankovní účty vedené na jméno dané osoby za posledních dvanáct měsíců,

dokument od úřadu práce uvádějící *pracovní historii* dané osoby,

občanský průkaz nebo cestovní pas,

dokumenty obdržené danou osobou od soudu v rámci řízení, pro které žádá o právní pomoc,

další související dokumenty, například tyto:

v případě rozluky: oddací list a rodné listy dětí,

v případě prohlášení manželství za neplatné nebo rozvodu: kopii dohody o rozluce,

v případě uměny údajů v osvědčeních veřejného rejstříku: rodný/úmrtní/oddací list osoby,

v případě dědictví: kopie závěti atd.

Při setkání s úředníkem agentury se určí, zda má osoba podle ověření prostředků nárok na právní pomoc. Má-li osoba nárok, bude sjednáno setkání s advokátem poskytujícím právní pomoc za účelem projednání problému a/nebo předmětné věci. Na základě provedeného testu opodstatněnosti informuje advokát poskytující právní pomoc příslušnou osobu o tom, zda má oprávněný důvod zahájit řízení či případně připravit svou obhajobu.
Na základě příznivého výsledku ověření prostředků a ověření opodstatněnosti má osoba nárok na právní pomoc. Má-li osoba nárok, obdrží asistenci pro účely vyplnění žádosti o právní pomoc vyžadované zákonem a složení přísahy ohledně svých finančních prostředků a opodstatněnosti záležitosti.
Osobě, která podle výsledku jednoho či obou testů nárok nemá, bude zaslán dopis s informací o zamítnutí žádosti a důvodech k zamítnutí.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc se poskytuje osobám ve všech trestněprávních věcech a téměř ve všech občanskoprávních věcech. V občanskoprávních věcech musí být osoba způsobilá na základě ověření prostředků a opodstatněnosti.
V případech týkajících se opravy nebo zrušení zápisu nebo registrace rodného, oddacího nebo úmrtního listu se však kritéria ověření příjmů neuplatňují.
Společnosti zapsané podle zákona o společnostech nemají nárok na právní pomoc podle článku 926 kapitoly 12 zákonů Malty.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V naléhavých záležitostech (například vydání soudního příkazu) zákon umožňuje advokátovi poskytujícímu právní pomoc získat prozatímní povolení od příslušného soudu k podniknutí specifických právních úkonů jménem osoby žádající o právní pomoc. Poté však musí následovat ověření prostředků a opodstatněnosti.
Pokud příslušný soud následně právní pomoc odejme, právní úkony provedené advokátem poskytujícím právní pomoc nebudou prohlášeny za neplatné, ale veškeré budoucí výhody budou odňaty a soud může žadateli nařídit, aby uhradil náklady vzniklé během platnosti prozatímního povolení.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti lze podat v maltské kanceláři právní pomoci za asistence úředníka agentury pro právní pomoc. O obsahu žádosti musí žadatel učinit čestné prohlášení. Žádost o právní pomoc lze rovněž podat prostřednictvím žádosti u občanského soudu.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Žádost o zahájení řízení o právní pomoci musí obsahovat dokumenty vyžadované v části s názvem „Postup“ v odpovědi na otázku 3 výše.
Dokumenty přiložené k žádosti se musí týkat předmětu, pro který osoba žádá zahájení řízení. Například v případě žádosti o prohlášení manželství za neplatné je třeba přiložit kopii oddacího listu. Dokumenty, které advokát poskytující právní pomoc potřebuje, aby mohl rozhodovat o důvodech ke schválení či zamítnutí žádosti o právní pomoc, musí být advokátovi poskytujícímu právní pomoc předány na vyžádání.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Je třeba tak učinit u maltské kanceláře právní pomoci: https://legalaidmalta.gov.mt/en/

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Žadatel o služby právní pomoci bude formálně informován prostřednictvím SMS, telefonicky, dopisem nebo e-mailem o tom, zda byla žádost o právní pomoc schválena v souladu s potřebami každého žadatele. Žadateli bude sděleno jméno příslušného advokáta a právního zástupce a jejich mobilní číslo.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud je žadatel oprávněn obdržet právní pomoc, bude mu oznámeno jméno advokáta a právního zástupce přidělených na pomoc v řízení. Je povinností žadatele spojit se s přiděleným advokátem a domluvit si setkání pro účely prodiskutování případu a sledovat zahájené řízení.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Jakmile je žádost schválena, žadateli je přidělen advokát a právní zástupce, jehož jméno je uvedeno jako další na řadě v soupisu, který má k dispozici soud.
Pokud má žadatel legitimní důvod žádat nahrazení advokáta jiným advokátem, který je v soupisu další na řadě, je třeba podat žádost u soudu. Advokáta poskytujícího právní pomoc lze vyměnit pouze výnosem soudu.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Právní pomoc žadateli pokrývá náklady soudního řízení. Žadatel je tedy osvobozen od úhrady poplatků či poskytnutí záruky za náklady.
Pokud žadatel soudní spor vyhraje, bude muset uhradit výdaje za advokáta, právního zástupce, kurátory, rozhodce a případné znalce z prostředků, které obdrží, nebo z výnosu prodeje nemovitého či movitého majetku v aukci podle rozsudku, aniž je dotčeno jeho právo na náhradu od kterékoli třetí strany, které snad bylo nařízeno tyto náklady uhradit.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Na Maltě se pojetí částečné právní pomoci neuplatňuje. Znamená to, že buď je žadateli poskytnuta plná právní pomoc, nebo je žádost o právní pomoc zamítnuta. Pokud je straně přijímající právní pomoc nařízeno uhradit náklady řízení, nebude moci tajemník občanských soudů a tribunálů nárokovat náhradu registračních poplatků od vítězné strany.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Pokud je žadatel oprávněn obdržet právní pomoc, bude mít nárok na právní pomoc na všech úrovních, včetně právní pomoci u odvolacích soudů.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud je u soudu prokázáno, že v době, kdy byl žadatel příjemcem právní pomoci, věděl o tom, že má více majetku nebo vyšší příjmy, než je stanoveno zákonem pro nárok na právní pomoc, nebo pokud během projednávání případu žadatel věděl, že se jeho příjmy zvýšily nad hranici stanovenou zákonem, a nenahlásil to, může soud dojít k závěru, že žadatel pohrdá soudem. Proti žadateli může být také zahájeno řízení pro křivou výpověď.
V obou případech ponese žadatel veškeré náklady řízení stejně, jako kdyby právní pomoc neobdržel.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o právní pomoc se nelze odvolat. Pokud však zpráva vypracovaná advokátem poskytujícím právní pomoc není ve prospěch žadatele, přezkoumá zprávu občanský soud a dá stranám možnost učinit podání, než rozhodne, zda nepříznivou zprávu přijme, nebo zda zprávu odmítne a nárok straně přizná.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Žádost o právní pomoc nemá za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty.

Poslední aktualizace: 07/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí nl verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Právní pomoc - Nizozemsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Soudní poplatky a veškeré náklady na pomoc právního zástupce za účelem podání žaloby hradí žalující strana (ve věcech týkajících se částek přesahujících 25 000 EUR hradí soudní poplatky rovněž žalovaná strana). Pokud žalující strana u soudu uspěje, soud obvykle neúspěšné straně nařídí, aby uhradila náklady řízení žalující strany. Neúspěšná strana pak musí nést náklady, které žalující straně vznikly v souvislosti s podáním žaloby u soudu.

2 Co je přesně právní pomoc?

(Bezplatná) právní pomoc je odborná právní pomoc poskytovaná účastníku řízení ve věci právního zájmu, který se ho bezprostředně a osobně týká, stanovená zákonem.

3 Mám nárok na právní pomoc?

To závisí na vašem příjmu a druhu zájmu, který má být prosazován. Příslušné informace lze najít na internetových stránkách Rady pro právní pomoc (Raad voor Rechtsbijstand).

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Ano. V Nizozemsku je (bezplatná) právní pomoc poskytována v poradní fázi a pro všechny druhy řízení. Přečtěte si však odpověď na předchozí otázku. V Nizozemsku může být subvencována i mediace.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Podle občanského práva může být zahájeno řízení o předběžném opatření. Podle správního práva je možné požádat o předběžné rozhodnutí ve všech fázích řízení: (*bezwaar*) námitka, odvolání nebo dovolání.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Žádost o bezplatnou právní pomoc podává v Nizozemsku v zásadě právní zástupce. Právní zástupce musí být zaregistrován u Rady pro právní pomoc. Pokud pocházíte z jiného členského státu EU, můžete prostřednictvím předávajícího orgánu ve vašem členském státě (obvykle ministerstva spravedlnosti, soudu nebo výslovně určené jiné organizace) podat žádost, která se předá přijímajícímu orgánu v Nizozemsku, tj. Radě pro právní pomoc.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Použije se posouzení finanční situace a posouzení zájmů. Pro účely posouzení finanční situace musí mít Rada pro právní pomoc k dispozici údaje, ze kterých vyplývá, jaký byl roční příjem před dvěma roky. Pokud můžete prokázat, že jste ve svém členském státě způsobilí pro subvencovanou právní pomoc, je to pro Radu pro právní pomoc dostačující.

Pro účely posouzení zájmu je nezbytné přiložit dokumenty dokládající zájem na dané věci: Jak vysoký je finanční zájem, jedná se o zájem vašeho podniku, jaké kroky pro vyřešení sporu jste již sami učinili?

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Raad voor Rechtsbijstand
Postbus 70503
5201 CD Den Bosch
Nizozemsko

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Vy nebo případně Váš právní zástupce obdržíte písemné rozhodnutí o žádosti. V něm bude uvedeno, zda bylo vaší žádosti vyhověno. Proti zamítavému rozhodnutí můžete vznést námitku.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Právnímu zástupci budete muset zaplatit příspěvek stanovený Radou pro právní pomoc.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

V Nizozemsku si můžete právního zástupce sami zvolit. Právní zástupce musí být zaregistrován u Rady pro právní pomoc. Podívejte se prosím na stránky: Zoek eenadvocaat (Hledat právního zástupce) – Nizozemská advokátní komora (Nederlandse orde van advocaten).

Není-li to možné, může Rada pro právní pomoc jakožto přijímající orgán požádat o přidělení právního zástupce představeného místní Nizozemské advokátní komory.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Ne. Svému právnímu zástupci hradíte vlastní příspěvek. Pokud přistoupíte k soudnímu řízení, musíte uhradit soudní poplatky. Kromě toho mohou být účtovány náklady na využití externích znalců nebo soudního vykonavatele. Pokud neuspějete, může vám být navíc uložena náhrada nákladů řízení (mimo jiné i nákladů protistrany).

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Vy sám/sama. Případně můžete požádat o bezplatnou právní pomoc ve svém členském státě.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud se ukáže, že jste v rámci dané věci (nároku) obdržel(a) částku vyšší, než v daném okamžiku činí polovina nezdanitelné částky, může Rada pro právní pomoc rozhodnout o odnětí vašeho práva na bezplatnou právní pomoc. V takovém případě se má za to, že jste schopni uhradit náklady na právní zastupování sami.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Proti rozhodnutí Rady pro právní pomoc ohledně způsobilosti pro právní pomoc se můžete podat stížnost Radě pro právní pomoc. Proti rozhodnutí o stížnosti lze podat odvolání k soudu a uplatnit opravný prostředek u oddělení pro správní právo Státní rady.

Poslední aktualizace: 20/06/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Rakousko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Během občanského řízení vznikají soudní výlohy a stranám mohou rovněž vzniknout náklady na znalce, tlumočníky a svědky, cestovní výdaje stran a případných soudně pověřených osob (*Kuratoren*) (v případě stran, které nejsou přítomny, nebo pověřenou osobu vyžadují) či náklady spojené s veřejnými prohlášeními a právním zastoupením. Každá strana si zpočátku hradí své náklady sama, ale náklady úspěšné strany v občanském řízení musí později uhradit neúspěšná strana.

2 Co je přesně právní pomoc?

O právní pomoc (známou v občanských řízeních v Rakousku jako *Verfahrenshilfe*) může požádat strana s nedostatečnými finančními prostředky při zahájení řízení nebo kdykoli v jeho průběhu. V závislosti na žádosti může mít právní pomoc podobu úplného nebo částečného osvobození od soudních poplatků a dalších výloh a výdajů uvedených v bodu 1, jakož i bezplatného přidělení advokáta.
V případě přidělení advokáta zahrnuje právní pomoc i poradenství poskytnuté tímto advokátem před zahájením řízení.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Právní pomoc se poskytuje, pouze pokud příslušná strana na základě svých příjmů, majetku a vyživovacích povinností nedokáže hradit náklady uvedené v bodu 1 (nebo jejich část), aniž by došlo k poklesu zdrojů pod hranici nutnou k zajištění skromné životní úrovně.
Právní pomoc se neposkytuje, pokud se zamýšlené právní kroky nebo obhajoba jeví jako zjevně neseriózní nebo bez šance na úspěch.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc se poskytuje při všech soudních řízeních v občanskoprávních a obchodněprávních věcech. Na žadatele nejsou kladeny žádné požadavky ohledně státní příslušnosti nebo místa pobytu.
Je-li právní pomoc poskytnuta v původním řízení (*Titelverfahren*), vztahuje se i na vykonávací řízení (*Vollstreckungsverfahren*). Strana, které byla poskytnuta právní pomoc v jiném členském státě EU pro konkrétní spor, má rovněž nárok na právní pomoc v Rakousku pro řízení spojená s uznáním a vymáháním soudního rozhodnutí vyneseného ve sporu.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Ne. Pokud je však podána žádost o právní pomoc v případě potřeby (např. ve spojitosti s právním zastoupením v případě předběžných opatření), musí soud dospět k rozhodnutí velmi rychle. Pokud rozhodující soud poskytne právní pomoc jmenováním advokáta, určí příslušná advokátní komora advokáta, který bude žadatele zastupovat, během několika dnů.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

V Rakousku je možné vyzvednout si příslušný formulář („ZPForm 1“) osobně u kteréhokoli soudu prvního stupně (okresní soud (*Bezirksgericht*) či krajského soudu (*Landesgericht*)), případně o něj soud požádat písemně. Je také k dispozici online na adrese https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx a na některých rakouských konzulátech. Použití formuláře je povinné.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Je nutné přesně vyplnit majetkové prohlášení v žádosti o právní pomoc („ZPForm 1“), které obsahuje seznam aktiv (příjmy a majetek jako například nemovitosti, bankovní zůstatky, pojistné smlouvy atd.) a pasiv (vyživovací povinnosti atd.) a informace o dotyčné osobě a její životní situaci. Je třeba pokud možno také přiložit relevantní doklady. Uvedení nesprávných nebo neúplných údajů v majetkovém prohlášení se trestá pokutou, může mít za následek vznik občanskoprávní odpovědnosti za případné způsobené škody a může vést k trestnímu stíhání pro podvod.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost o právní pomoc („ZPForm 1“) musí být písemně nebo ústně podána u rozhodujícího soudu prvního stupně, který rozhodne o poskytnutí či odepření právní pomoci. Strana však může žádost o právní pomoc podat také ústně u okresního soudu v místě svého bydliště v Rakousku, i kdyby tento okresní soud nebyl příslušný k rozhodování v daném sporu, pokud je sídlo rozhodujícího soudu mimo soudní okres, ve kterém má strana pobyt. V takovém případě bude žádost postoupena příslušnému soudu.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

O žádosti o právní pomoc rozhodne soud. Rozhodnutí bude zasláno žadateli.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud soud rozhodl, že právní pomoc bude zahrnovat jmenování advokáta, a příslušný advokát již byl určen (viz otázka 11), je nejvhodnějším postupem dotyčného kontaktovat.
Obecně se doporučuje žádat právní poradenství od právníka oprávněného k zastupování (advokát nebo notář) ještě před zahájením soudního řízení.
Pokud však stranu nezastupuje advokát (a zastoupení advokátem nevyžaduje zákon), je také možné, aby strana zahájila právní kroky a podala veškeré další návrhy, žádosti a oznámení vyžadované mimo slyšení, a to ústně u okresního soudu, který je příslušný k předmětnému řízení, případně u okresního soudu v místě bydliště strany.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Pokud soud rozhodl, že právní pomoc bude zahrnovat jmenování advokáta, vybere advokátní komora advokáta ze svých členů uvedených v abecedním pořadí. Žadatel však může navrhnout konkrétního advokáta. Přestože takovýto návrh není pro místní advokátní komoru závazný, odůvodněný návrh bývá obvykle přijat (pokud advokát souhlasí a například je již s věcí obeznámen).

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Podle svého uvážení může soud poskytnout buď plnou právní pomoc, nebo s ohledem na finanční situaci žadatele a očekávané náklady může žadatele osvobodit jen od některých poplatků. Právní pomoc může mít tyto součásti:
předběžné osvobození od úhrady soudních poplatků, svědečného a odměn znalcům, nákladů na nezbytná veřejná oznámení, nákladů na svěřenského správce a finančních výdajů svěřenského správce či advokáta, či od složení zálohy na úhradu nákladů protistrany;
zastoupení soudním úředníkem, případně podle potřeby advokátem;
náhrada nezbytných cestovních výdajů vzniklých straně za účelem slyšení nebo podání vysvětlení skutečností před soudem vedoucím řízení.
Pokud však soud rozhodne ve váš neprospěch, budete muset uhradit náklady řízení vzniklé protistraně.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Pokud vám vzniknou jiné nezbytné náklady, které právní pomoc poskytnutá v souladu s rozhodnutím soudu nekryje, budete je muset vyrovnat sami, alespoň předběžně. Neúspěšná strana v občanskoprávní věci však nakonec bude muset uhradit náklady protistrany, a to poměrně podle toho, proti jaké části soudního řízení neuspěla (pokud je například žalobce úspěšný ve dvou třetinách žaloby a obžalovaný je úspěšný v jedné třetině, hradí si obžalovaný zpravidla své náklady a navíc jednu třetinu nezbytných nákladů vzniklých žalobci).

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Právní pomoc se vztahuje na všechny fáze řízení až do uzavření sporu (a případných následně zahájených vykonávacích řízení). Pokrývá tedy také případná odvolání (nebo odvolací řízení).

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Soud musí právní pomoc prohlásit za neplatnou, pokud se ukáže, že podmínky, na jejichž základě byla právní pomoc původně poskytnuta, již nejsou splněny (pokud se změní finanční situace nebo se další žaloba nebo obhajoba ukáže jako zjevně neseriózní nebo bez šance na úspěch). Právní pomoc musí rovněž zrušit, pokud lze prokázat, že požadavky na poskytnutí právní pomoci nebyly splněny v okamžiku jejího přiznání. Ve druhém z uvedených případů musí strana vrátit obdržené prostředky a zaplatit přidělenému advokátovi podle jeho sazby.

Strana, která nabyla dostatečných finančních prostředků do tří let od ukončení řízení, má povinnost právní pomoc uhradit, pokud tak může učinit, aniž by došlo k poklesu zdrojů pod hranici nutnou k zajištění skromné životní úrovně. Aby mohl posoudit její finanční situaci, soud stranu vyzve, aby předložila aktuální majetkové prohlášení (zpravidla podáním dokumentu „ZPForm 1“ po určité době od ukončení řízení). Nebude-li majetkové prohlášení podáno u soudu včas s potřebnými doklady, může být právní pomoc odňata a předmětné částky budou muset být uhrazeny.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Odvolání proti rozhodnutí o odepření právní pomoci lze podat u soudu druhého stupně, který vynese konečné rozhodnutí. Není již možné odvolat se dále k Nejvyššímu soudu (*Oberster Gerichtshof*).

Poslední aktualizace: 05/06/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Polsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady soudního řízení jsou náklady nezbytné k uplatňování nebo hájení práv před soudem. Zahrnují náklady řízení, a pokud účastník řízení obhajuje svou věc osobně nebo prostřednictvím právního zástupce, který není advokátem (*adwokat*), právním zástupcem (*radca prawny*) nebo patentovým zástupcem (*rzecznik patentowy*), pak náklady účastníka nebo jeho právního zástupce na cestu k soudu a částku rovnající se ušlému zisku účastníka v důsledku účasti na řízení před soudem, avšak nepřevyšují ekvivalent odměny jednoho odborného právního zástupce; pokud je účastníkovi řízení nápomocen právní zástupce, který je advokátem, právním zástupcem nebo patentovým zástupcem, pak odměnu tohoto právního zástupce.

Mezi náklady řízení patří poplatky a výdaje.

Poplatek se hradí při každém podání zpoplatněného dokumentu. Dokumenty podléhající uhrazení poplatku a sazby jsou stanoveny v zákoně ze dne 28. července 2005 o nákladech řízení v občanských věcech (*Ustawa z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*). Zákon rovněž stanoví pravidla pro výpočet výše výdajů.

Zpoplatněny jsou zejména tyto dokumenty:

žalobní návrh / protinávrh,

prohlášení o rozšíření nebo změně žaloby, v důsledku čehož se zvyšuje hodnota sporu,

odvolání (*apelacja*) a stížnost (*zażalenie*),

odvolání k soudu nejvyššího stupně (*skarga kasacyjna*) a návrh na prohlášení konečného rozsudku za protiprávní,

návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání,

odpor proti platebnímu rozkazu,

účast hlavní (*interwencja główna*) a účast vedlejší (*interwencja uboczna*),

návrh na zahájení nesporného řízení,

návrh na zahájení úpadkového řízení,

návrh na zápis do katastru nemovitostí / výmaz z katastru nemovitostí,

návrh na zápis do národního soudního rejstříku (*Krajowy Rejestr Sądowy, KRS*) a do rejstříku zástav a o změnu nebo výmaz těchto zápisů,

návrh na obnovu řízení,

žaloba na neplatnost rozhodčího nálezu,

stížnost proti rozhodnutí soudního úředníka,

stížnost proti úkonům soudního exekutora,

žádost o vydání následujících dokumentů na základě spisu: opis, výpis, osvědčení, výňatek, jiný dokument nebo kopie a žádost o kopii z katastru nemovitostí (za poplatek).

Výdaje zahrnují mimo jiné:

cestovní výdaje strany, která je osvobozena od nákladů řízení souvisejících s tím, že se účastník řízení dostaví k soudu, pokud toto jednání bylo soudem nařízeno,

náhradu cestovních výdajů a výdajů na ubytování a ušlý výdělek nebo zisk svědků v souvislosti s jejich předvoláním k soudu,

poplatky a náhradu nákladů vzniklých znalcům, překladatelům a poručníkům jmenovaným pro účastníka řízení,

paušální náklady na shromažďování důkazů ze stanoviska soudních znalců,

odměny příslušící jiným osobám nebo institucím a náhradu jejich výdajů,

náklady na shromažďování jiných důkazů,

náklady na dopravu zvířat a předmětů a na péči o ně,

náklady na zadržení a pobyt ve vazbě,

paušální částky splatné opatrovníkům ustanoveným soudem za dokončení průzkumu situace ve věcech týkajících se prohlášení manželství za neplatné, rozvodu a rozluky a za dohled nad kontaktem rodičů s dětmi naplánovaným soudem,

náklady na osvědčení vydané soudním lékařem,

náklady na mediaci, ke které byla věc postoupena soudem,

náklady na oznámení.

Nestanoví-li zákon jinak, je strana, která soudu předloží dokument, který je zpoplatněný nebo vede k výdajům, povinna uhradit dané náklady řízení.

Některé subjekty jsou **ze zákona osvobozeny od nákladů řízení** (bez nutnosti podat žádost), například:

účastník řízení, který žádá o určení otcovství nebo mateřství a uplatňuje související nároky (ukáže-li se však, že žaloba na určení otcovství je zjevně neopodstatněná, může soud ve svém rozhodnutí, kterým ukončuje řízení, uložit navrhovateli náhradu neuhrazených nákladů řízení s ohledem na všechny okolnosti případu),

strana uplatňující nárok na výživné a odpůrce v řízení o snížení výživného,

strana, která požaduje, aby smluvní ujednání byla prohlášena za nespravedlivá,

zaměstnanec, který podává žalobu nebo žádá nesporné řízení, s výjimkou případů, kdy hodnota pohledávky přesahuje 50 000 PLN, nebo osoba, která podává opravný prostředek ve věcech sociálního zabezpečení,

účastník řízení ve věci týkající se duševního zdraví,

nesvéprávná osoba v řízení o zrušení nebo změně omezení svéprávnosti.

Výdaje jsou prozatímně hrazeny státem, pokud se vztahují k úkonu soudu z moci úřední (např. pokud připouští důkazy, které účastník řízení nepožadoval). Ostatní výdaje hradí předběžně strana, která žádala o úkon vedoucí k jejich vzniku. Soud může požadovat, aby strana zaplatila zálohu na výdaje, a v případě, že záloha není uhrazena, neprovést požadovaný úkon. Soud rozhoduje o vrácení přeplatku záloh a o vyrovnání vzniklých nákladů v pravomocném rozsudku.
Ve svém konečném rozsudku soud rovněž rozhoduje o tom, kdo ponese náklady řízení a v jakém poměru. Ve sporném řízení je pravidlem, že veškeré náklady nese strana, která ve sporu neuspěla (tj. náklady uhrazené tímto účastníkem řízení a náklady uhrazené druhým účastníkem řízení). Je-li žalobě částečně vyhověno, může soud rozhodnout, že účastníci řízení ponesou vlastní náklady řízení (žádný z účastníků řízení není povinen nahradit náklady druhého účastníka řízení), nebo je rozdělí poměrně (s tím, že účastník řízení, který měl ve věci menší úspěch, nahradí druhému účastníku řízení část nákladů řízení stanovenou soudem). V nesporných řízeních (prováděných v mnoha věcech, například při rozhodování o důležitých záležitostech týkajících se dítěte, nabytí dědictví nebo zániku spoluvlastnictví) je pravidlem vzájemné vyrovnání nákladů. V závislosti na situaci, včetně chování stran v průběhu řízení, však může soud rozhodnout jinak, například uložit jednomu z účastníků řízení náhradu veškerých nákladů řízení, včetně nákladů vynaložených ostatními účastníky.

2 Co je přesně právní pomoc?

Právní pomoc je poskytována, aby byl usnadněn přístup ke spravedlnosti osobám, které se nacházejí v obtížné životní nebo finanční situaci.
Právní pomoc se řídí těmito právními předpisy:
a) ve vnitrostátních věcech: občanský soudní řád a zákon o nákladech řízení v občanských věcech;
b) v přeshraničních věcech: kromě zákonů uvedených výše v písmenu a) zákon o právu na právní pomoc v občanskoprávních řízeních vedených v členských státech Evropské unie a o právu na právní pomoc za účelem smírného řešení sporu před zahájením řízení (*Ustawa o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonym w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz o prawie pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania*)
Přeshraniční věci jsou případy, kdy žadatel, který má bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě Evropské unie (s výjimkou Dánska), žádá o právní pomoc v řízení, jež je vedeno či které má být zahájeno v Polské republice, nebo za účelem smírného řešení sporu v občanskoprávní věci, v níž mají příslušnost polské soudy. Jedná se rovněž o případy, kdy žadatel, který má bydliště nebo místo obvyklého pobytu v Polské republice, požádá o právní pomoc v řízení, jež jsou vedeno či které má být zahájeno v jiném členském státě Evropské unie (s výjimkou Dánska), nebo za účelem smírného řešení sporu v občanskoprávní věci, v níž mají příslušnost soudy daného státu.
Právní pomoc zahrnuje:
osvobození od nákladů řízení, aby účastník nemusel předem platit poplatky a výdaje při zahájení řízení a v jeho průběhu, včetně nákladů na cestu k soudu, pokud soud nařídí, aby se účastník dostavil osobně,
ustanovení právního zástupce v soudním řízení, mimo jiné za účelem vypracování návrhu na zahájení řízení (v přeshraničních případech rovněž za účelem právního poradenství a smírného mimosoudního řešení sporu), aby byl účastník řízení bezplatně zastoupen profesionálním právníkem,
v přeshraničních případech, kdy žadatel podal žádost o právní pomoc v řízení, které je vedeno či má být zahájeno v jiném členském státě:
a) osvobození od výdajů na úhradu nákladů na překlad žádosti o právní pomoc v jiném členském státě a nezbytných dokumentů na podporu žádosti;
b) ustanovení advokáta nebo právního zástupce za účelem poskytování právní pomoci žadateli v Polské republice pro řízení, jež je vedeno či které má být zahájeno v jiném členském státě, a to až do dne, kdy příslušný orgán tohoto členského státu obdrží žádost o právní pomoc.
Právní pomoc může být úplná nebo částečná. V druhém případě se může jednat pouze o jmenování právního zástupce soudem bez osvobození od nákladů řízení nebo o jmenování právního zástupce soudem s částečným osvobozením od nákladů řízení (např. konkrétní části nebo určité položky nákladů).
V Polsku je k dispozici rovněž ad hoc právní pomoc v rámci tzv. bezplatné právní pomoci (nieodpłatna pomoc prawna). Bezplatná právní pomoc je upravena zákonem ze dne 5. srpna 2015 o bezplatné právní pomoci, bezplatném občanském poradenství a právním vzdělávání (Ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej). Bezplatná právní pomoc zahrnuje:
bezplatné právní poradenství poskytované advokátem nebo právním zástupcem, a to i s ohledem na probíhající soudní řízení,
bezplatné vypracování návrhu písemnosti, s výjimkou procesních písemností v probíhajícím soudním řízení,
bezplatné vypracování žádosti o osvobození od nákladů řízení nebo o jmenování právního zástupce v probíhajícím soudním řízení,
bezplatná mediace.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Právní pomoc v soudním řízení je dostupná jak fyzickým, tak právnickým osobám, jakož i organizačním jednotkám, které jsou ze zákona oprávněny být účastníkem daných řízení.
Fyzická osoba může být osvobozena od nákladů řízení, pokud není schopna nést uvedené náklady, aniž jí nebo její rodině vzniknou obtíže se zajištěním nutného živobytí nebo je vystavena riziku takových obtíží.
Právnická osoba nebo organizační složka bez právní subjektivity, která je ze zákona oprávněna být účastníkem soudního řízení, může být osvobozena od nákladů řízení, pokud nemá dostatečné prostředky na jejich úhradu. Obchodní společnosti (s výjimkou případů, kdy je stát jediným společníkem nebo akcionářem) by rovněž měly prokázat, že jejich společníci nebo akcionáři nemají dostatečné prostředky ke zvýšení aktiv společnosti nebo poskytnutí půjčky společnosti.
Sociální organizace, které nejsou zapojeny do podnikatelské činnosti, mohou rovněž požádat o osvobození od nákladů řízení ve svých vlastních věcech v souvislosti se sociálními, vědeckými, vzdělávacími, kulturními, sportovními, charitativními nebo soběstačnými činnostmi, pokud jde o ochranu spotřebitele, ochranu životního prostředí a sociální péči.
Pro udělení právní pomoci neexistují žádné pevně stanovené limity příjmu. Je na uvážení soudu, který zohledňuje složení příjmů, majetku a výdajů účastníka řízení, a to včetně počtu závislých osob. Soud může rovněž dospět k závěru, že strana nemá dostatečné prostředky na pokrytí odměn právního zástupce, ale má dostatečné prostředky na pokrytí některých nebo dokonce všech nákladů řízení.
Kromě toho může soud ve vnitrostátním řízení odmítnout ustanovení právního zástupce, a to i v případě, že účastník nemá prostředky na zaplacení jeho odměny, pokud má soud za to, že účast právního zástupce není nezbytná. V praxi k tomu dochází tehdy, pokud věc není složitá, zejména pokud účastník během dosavadního řízení prokázal, že je obeznámen s právem a řízením.
V přeshraničních řízeních může soud odmítnout poskytnout právní pomoc osobám, které mají bydliště nebo se zdržují v jiném členském státě EU, s výjimkou Dánska, pokud jsou požadovaná opatření nebo ochrana práv zjevně neopodstatněná. Právní pomoc může být rovněž odmítnuta z důvodů týkajících se věci samé, pokud byla žadateli v této věci poskytnuta právní pomoc za účelem urovnání sporu před zahájením občanskoprávního řízení, ale urovnání nebylo dosaženo.
Formální podmínkou pro získání právní pomoci je, že žádost musí být soudu podána způsobem uvedeným níže v bodech 6 až 8.
Bez ohledu na výše uvedené může být osobě, která neovládá polštinu, poskytnuta **během jednání bezplatná pomoc tlumočníka**, a to na žádost předloženou soudu, který věc projednává (nebo který má věc projednat, byla-li žádost podána před zahájením řízení). Žádost nemusí splňovat formální požadavky, které

se vztahují na žádosti o právní pomoc. To je stanoveno v článku 5 zákona ze dne 27. července 2001 o organizaci obecných soudů (*Ustawa z dnia 27 lipca 2001 prawo o ustroju sądów powszechnych*). Naproti tomu v případě bezplatné pomoci s překladem tvrzení a písemností, které je nezbytné předložit soudu, je již třeba řádně podat žádost o právní pomoc.

Nárok na bezplatnou právní pomoc mají pouze fyzické osoby, včetně živnostníků, kteří nezaměstnávají jiné osoby (samostatně výdělečně činných osob), pokud nejsou schopny nést náklady na placenou právní pomoc.

Advokát nebo právní zástupce může odmítnout poskytnutí bezplatné právní pomoci z naléhavých důvodů, přičemž osobu, která na ni má nárok, informuje o jiných poskytovatelích bezplatné právní pomoci působících v rámci okresu (powiat).

Pokud problém předkládaný osobou, která má nárok na právní pomoc, nelze zcela nebo zčásti vyřešit poskytnutím bezplatné právní pomoci, a to zejména pokud daný problém není pouze právní povahy, advokát nebo právní zástupce informuje dotčenou osobu o dalších možnostech získání vhodné pomoci od poskytovatelů bezplatných poradenských služeb. Mohou například poskytnout informace o službách subjektu poskytujícího bezplatné poradenství ve formě poradenského přehledu (karta informacyjna poradnictwa).

Kromě toho, pokud má bezplatná právní pomoc zahrnovat bezplatnou mediaci, nebude poskytnuta, pokud byla věc postoupena k mediaci soudem nebo jiným orgánem a pokud existuje důvodné podezření, že mezi účastníky dochází k násilí.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Ano. Právní pomoc je k dispozici ve všech občanskoprávních věcech, včetně rodinných, obchodních, zaměstnaneckých a sociálních věcí (např. starobních důchodů a rent).

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V případě nouze neexistuje žádný konkrétní postup.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Neexistuje žádný oficiální formulář žádosti o právní pomoc ve vnitrostátních řízeních. Žádost se podává písemně nebo ústně do protokolu.

V přeshraničních případech lze použít úřední formulář uvedený v příloze rozhodnutí Komise 2004/844/ES ze dne 9. listopadu 2004, kterým se zavádí standardní formulář pro žádosti o právní pomoc, v souladu se směrnicí Rady č. 2003/8/ES o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech. Formuláře jsou k dispozici v sekretariátech soudů, u nichž řízení probíhá nebo má být zahájeno. Lze je rovněž stáhnout z internetových stránek ministerstva spravedlnosti. Použití formuláře však není povinné. Žádost by měla obsahovat podrobné údaje o rodinném stavu žadatele, jeho majetku, příjmu a zdrojích obživy. Žádost o právní pomoc za účelem smírného řešení sporu před zahájením občanskoprávního řízení musí rovněž obsahovat podrobný popis skutkových okolností věci.

Použití formuláře je povinné pouze u přeshraničních věcí, v nichž jsou řízení vedena v jiném členském státě a které se týkají osoby, která je polským státním příslušníkem nebo má právo trvalého pobytu v Polsku.

V přeshraničních věcech lze žádost podat nejen v polštině, ale také v angličtině.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Žádost o osvobození od nákladů řízení nebo o jmenování právního zástupce ve vnitrostátním řízení musí obsahovat prohlášení o rodinném stavu, majetku, příjmech a zdrojích obživy v souladu se vzorem uvedeným v nařízení ministra spravedlnosti ze dne 3. října 2016, podle jehož ustanovení stát hradí bezplatnou právní pomoc, která je poskytována soudem ustanoveným advokátem (*Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu*). Vzory jsou k dispozici v elektronické podobě v polštině na internetových stránkách soudů, na internetových stránkách ministerstva spravedlnosti a v tištěné podobě v sekretariátech soudů. Jedná se o formální požadavek a **nenapravení jakéhokoliv nedostatku v tomto ohledu do jednoho týdne od výzvy soudu vede k zamítnutí žádosti**. Vzbuzují-li okolnosti uvedené v návrhu pochybnosti, může soud nařídit šetření skutečných okolností žadatele, zejména tím, že ho požádá, aby poskytl doplňující vysvětlení nebo dokumenty.

V přeshraničních řízeních je osoba, která má bydliště nebo trvalé bydliště v jiném členském státě EU, s výjimkou Dánska, povinna k žádosti připojit:

dokumenty potvrzující údaje uvedené v žádosti,

podpůrné doklady týkající se státní příslušnosti, místa bydliště nebo obvyklého bydliště žadatele, a není-li žadatel státním příslušníkem žádného členského státu, podpůrné doklady potvrzující, že žadatel pobývá na území členského státu v souladu s právními předpisy daného státu,

vyjádření žadatele k tomu, zda již byla žadateli poskytnuta právní pomoc pro smírné řešení dotčeného sporu, a pokud taková pomoc byla poskytnuta, ale nedošlo k urovnání sporu, vysvětlení důvodů.

Výše uvedené dokumenty by měly být přeloženy do polštiny nebo do angličtiny osobou oprávněnou k překládání úředních dokumentů v členském státě, z něhož žádost pochází.

Pokud žádost v přeshraničním řízení neobsahuje žádné z požadovaných informací nebo pokud panuje pochybnost ohledně její správnosti, požádá soud žadatele, aby poskytl další vysvětlení nebo dokumenty ve stanovené lhůtě nepřesahující jeden měsíc. Žadatel může zejména předložit kopie daňových přiznání, výpisů z bankovních účtů, bankovních vkladů nebo vkladů cenných papírů nebo potvrzení uvádějící výši platu, honorářů a jiných odměn nebo požitků, důchodů, rent a výživného. **V případě nedodržení lhůty soud posoudí žádost na základě poskytnutých informací**.

V praxi by v zájmu urychlení posouzení žádosti měly být ve vnitrostátním i přeshraničním řízení od počátku přiloženy všechny dokumenty, které žadatel považuje za nezbytné k prokázání své finanční situace, zejména ty, které jsou uvedeny výše.

Je-li požadována bezplatná právní pomoc, musí žádost obsahovat prohlášení žadatele o nedostatku prostředků na úhradu nákladů na placenou právní pomoc. Osoba, která žádá o bezplatnou právní pomoc v souvislosti se svou podnikatelskou činností, musí navíc předložit prohlášení, že v posledním roce nezaměstnávala žádnou další osobu. Výše uvedená prohlášení musí být vypracována v souladu s ustálenými vzory, které jsou k dispozici ve střediscích bezplatné právní pomoci. Prohlášení se předkládají osobě poskytující bezplatnou právní pomoc.

Vzhledem k tomu, že bezplatná právní pomoc je obvykle poskytována přímo v centru po podání žádosti, měl by žadatel mít u sebe rovněž doklad totožnosti a všechny doklady nezbytné k představení právního problému, aby poskytnutá pomoc byla účinná.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost o osvobození od nákladů řízení nebo o ustanovení právního zástupce musí být podána u soudu, u něhož má být zahájeno řízení ve vnitrostátním sporu nebo u něhož již řízení probíhá.

Fyzická osoba s bydlištěm nebo obvyklým pobytem v členském státě EU (s výjimkou Dánska), která žádá o právní pomoc v přeshraničních řízeních, která probíhají nebo mají být zahájena u polského soudu, může požádat o právní pomoc u soudu, v němž nalézací řízení probíhá nebo má být zahájeno. Týká-li se žádost právní pomoci ve vykonávacím nebo vymáhacím řízení, musí být podána u okresního soudu příslušného v oblasti, kde má být rozhodnutí vykonáno nebo kde bude výkon vymáhán. Žádosti o právní pomoc lze podat rovněž prostřednictvím polského ministerstva spravedlnosti nebo určeného příslušného orgánu členského státu, v němž má žadatel bydliště nebo místo obvyklého pobytu. Ministerstvo spravedlnosti neprodleně předá žádost příslušnému soudu.

Fyzická osoba s bydlištěm nebo obvyklým pobytem v Polsku, která žádá o právní pomoc v řízeních, která probíhají nebo mají být zahájena v jiném členském státě (s výjimkou Dánska), může podat návrh u příslušného soudu jiného členského státu. Návrh může být rovněž podán prostřednictvím krajského soudu příslušného podle místa bydliště nebo obvyklého pobytu v Polsku.
Žádost o právní pomoc v rámci režimu bezplatné právní pomoci lze podat jednomu ze středisek bezplatné právní pomoci v Polsku, která se nachází v okresech a městech se statusem okresu. Mapa center a kontaktní údaje viz: https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/mapa-punktow/

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Polský soud doručí žadateli rozhodnutí o žádosti o osvobození od nákladů řízení nebo o ustanovení právního zástupce. Informace o stavu žádosti a o tom, zda byla či nebyla schválena, lze získat rovněž telefonicky nebo e-mailem od sekretariátu soudu.
Žadatelé o bezplatnou právní pomoc budou o tom, zda na ni mají nárok, informováni přímo v centru, kde je bezplatná právní pomoc poskytována.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Je-li přiznáno osvobození od nákladů řízení, nevyžadují se žádné další úkony. Existují-li však náklady, které musí osvobozená strana vynaložit na ochranu svých práv (např. náklady na překlad nebo náklady na cestu k soudu, pokud byla strana předvolána, aby se dostavila osobně), má strana u soudu podat žádost o zálohu na tyto náklady. V opačném případě může soud očekávat, že strana osvobozená od nákladů řízení dočasně uhradí dané náklady, které jí budou poté vráceny. Je-li záloha poskytnuta, musí být uhrazena na základě faktur do jednoho měsíce od obdržení zálohy a v každém případě před vydáním rozhodnutí o konečném vyrovnání nákladů řízení.
Je-li ustanoven advokát nebo právní zástupce, měl by být kontaktován. Soud může žalobci doručit kopii rozhodnutí o jmenování advokáta nebo právního zástupce, avšak bez podrobností o jeho plném jménu a adrese. Soud sdělí tyto údaje v následném dopise poté, co o nich bude informován příslušnou krajskou advokátní radou nebo regionální advokátní komorou.
Osoba, která je soudem osvobozena od všech nebo některých nákladů řízení před zahájením soudního řízení, je povinna připojit kopii rozhodnutí o osvobození od nákladů k žalobě nebo jinému dokumentu o zahájení řízení.
V rámci režimu bezplatné právní pomoci obdrží osoba, která na ni má nárok, tuto pomoc přímo v očekávané podobě ve středisku bezplatné právní pomoci.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Advokáta nebo právního zástupce určuje příslušná regionální advokátní rada nebo regionální advokátní komora, ale je-li v žádosti uveden konkrétní právní zástupce, bude v rámci možností a s jeho souhlasem jmenován právním zástupcem žadatele. Advokát nebo právní zástupce může případ odmítnout z naléhavých důvodů; v takovém případě samosprávný orgán jmenuje jiného právního zástupce. V průběhu řízení lze požádat o změnu již jmenovaného právního zástupce, a to i z naléhavých důvodů.
V žádosti lze uvést, zda by měl mít právní zástupce dobrou znalost určitého cizího jazyka a určitého oboru právnické profese, zejména zda by měl být advokátem nebo právním zástupcem. V praxi soud takovou žádost zohlední.
V režimu bezplatné právní pomoci není možné zvolit advokáta nebo právního zástupce. Tato právní pomoc je poskytnuta advokátem nebo právním zástupcem působícím ve středisku právní pomoci vybraném žadatelem, nebo právním praktikantem vybraným advokátem nebo právním zástupcem.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Strana, které bylo přiznáno úplné osvobození od nákladů řízení, neplatí žádné soudní poplatky a nenese žádné náklady. Pokud je strana částečně osvobozena od nákladů řízení, musí uhradit soudní poplatky a výdaje, pokud se na ně osvobození nevztahuje. Vyhraje-li takový účastník řízení, soud nařídí účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, aby tyto náklady nahradil účastníku řízení, který měl ve věci úspěch, v rozhodnutí, kterým se končí řízení.
Je-li strana osvobozená od nákladů řízení zcela nebo zčásti neúspěšná, soud ve svém závěrečném rozhodnutí nařídí této straně náhradu nákladů soudního řízení, které vznikly protistraně (nikoli však nákladů vynaložených státem).

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Osoba, která je částečně osvobozena od nákladů řízení, je povinna uhradit zbývající náklady řízení.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Právní pomoc poskytovaná soudem prvního stupně se vztahuje rovněž na odvolací a vykonávací řízení. Strana, která není zastoupena právním zástupcem (např. advokátem) v prvním stupni, může požádat o takovou pomoc ve druhém stupni. Je-li třeba podat mimořádný opravný prostředek, musí strana podat zvláštní žádost, která povede pouze ke konkrétnímu rozhodnutí o uvedeném právním úkonu.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Soud může právní pomoc odejmout, a to jak ve formě osvobození od nákladů řízení, tak ve formě ustanovení právního zástupce, pokud se zjistí, že důvody, na jejichž základě byla poskytnuta, neexistovaly nebo přestaly existovat. V obou případech bude strana povinna uhradit veškeré příslušné poplatky a nahradit náklady, s výjimkou toho, že v druhém případě může soud nařídit straně, aby tak učinila pouze částečně, v závislosti na změně situace účastníka řízení.
V případě zrušení osvobození může soud stranu osvobozenou od nákladů řízení na základě vědomě zkreslených okolností sankcionovat pokutou až do výše 1 000 PLN a účastníka řízení, kterému byla na základě těchto okolností poskytnuta pomoc soudcem ustanoveného právního zástupce, pokutou do výše 3 000 PLN. Bez ohledu na povinnost zaplatit pokutu musí strana zaplatit veškeré příslušné poplatky a uhradit náklady, za které je odpovědná nebo zaplatit odměnu soudního zástupce.
Osoba, která znovu žádá o osvobození od nákladů řízení a která vědomě zkreslila svou situaci, pokud jde o rodinný stav, majetek, příjmy a zdroje obživy, bude muset zaplatit pokutu až do výše 2 000 PLN a soud její návrh zamítne.
Proti rozhodnutí o uložení pokuty účastníkovi řízení lze podat opravný prostředek, jak je uvedeno v bodě 16 níže.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Ano. Proti rozhodnutí o zamítnutí osvobození od nákladů nebo jmenování právním zástupcem lze podat opravný prostředek, nebo, pokud bylo vydáno soudním úředníkem, lze podat stížnost proti jeho rozhodnutí. **Před napadením rozhodnutí musí být ve lhůtě jednoho týdne od doručení rozhodnutí podána žádost o písemné odůvodnění. Po obdržení rozhodnutí s písemným odůvodněním musí být odvolání podáno ve lhůtě jednoho týdne** a adresováno soudu, který rozhodnutí vydal. Za žádost o písemné odůvodnění, odvolání nebo stížnost proti rozhodnutí soudního úředníka se neúčtují žádné poplatky. Podobný postup se použije v případě zrušení dříve uděleného osvobození od nákladů řízení nebo v případě jmenování právního zástupce.
Naproti tomu osoba, které byla zamítnuta bezplatná právní pomoc, nemůže takové zamítnutí napadnout.

Další informace

zákon ze dne 28. července 2005 o nákladech řízení v občanských věcech
občanský soudní řád ze dne 17. listopadu 1964
zákon ze dne 17. prosince 2004 o právu na právní pomoc v občanskoprávních soudních řízeních vedených v členských státech Evropské unie a o právu na právní pomoc za účelem smírného řešení sporu před zahájením řízení
2004/844/ES: rozhodnutí Komise ze dne 9. listopadu 2004, kterým se zavádí standardní formulář pro žádosti o právní pomoc, v souladu se směrnicí Rady č. 2003/8/ES o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech

zákon ze dne 5. srpna 2015 o bezplatné právní pomoci, bezplatném občanském poradenství a právním vzdělávání
http://www.darmowapomocprawna.ms.gov.pl/
https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/formularze
internetové stránky jednotlivých okresních a krajských soudů.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

V případě žádosti o osvobození od nákladů řízení podání příslušné žádosti ani odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí osvobození v zásadě nepřeruší probíhající řízení, pokud žadatel nezískal osvobození od nákladů řízení na základě žádosti podané v žalobě nebo před podáním žaloby. V případě konečného zamítnutí žádosti podané před uplynutím lhůty pro zaplacení poplatku za podání začíná lhůta pro platbu znovu běžet ode dne doručení výzvy k zaplacení, nebo v některých případech, kdy je účastník řízení zastoupen advokátem nebo právním zástupcem, dnem doručení rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od nákladů řízení. Žádná nová žádost o osvobození od nákladů řízení založená na stejných okolnostech však již nemá vliv na lhůtu pro zaplacení poplatku.

Rovněž v případě žádosti o ustanovení právního zástupce podání příslušné žádosti nebo odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí tohoto ustanovení v zásadě nepřeruší probíhající řízení, pokud žádost nebyla podána v žalobě nebo před podáním žaloby. Soud však může přerušit projednávání věci do doby, než bude o žádosti s konečnou platností rozhodnuto. Má tedy možnost jednání nenařizovat nebo může plánované jednání zrušit nebo odročit.

Je-li pro určitý procesní úkon povinné právní zastoupení advokátem nebo právním zástupcem (podání kasačního opravného prostředku (*skarga kasacyjna*), návrh na obnovu řízení, některá odvolání proti soudním rozhodnutím), podání žádosti o ustanovení právního zástupce před uplynutím lhůty pro provedení takového úkonu zastaví lhůtu. Bez ohledu na to, zda je žádosti vyhověno nebo je zamítnuta, začne lhůta běžet znovu. Žádná nová žádost založená na týchž okolnostech však již nemá na běh lhůty vliv.

Další informace

zákon ze dne 28. července 2005 o nákladech řízení v občanských věcech
občanský soudní řád ze dne 17. listopadu 1964
zákon ze dne 17. prosince 2004 o právu na právní pomoc v občanskoprávních soudních řízeních vedených v členských státech Evropské unie a o právu na právní pomoc za účelem smírného řešení sporu před zahájením řízení
2004/844/ES: rozhodnutí Komise ze dne 9. listopadu 2004, kterým se zavádí standardní formulář pro žádosti o právní pomoc, v souladu se směrnicí Rady č. 2003/8/ES o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech
zákon ze dne 5. srpna 2015 o bezplatné právní pomoci, bezplatném občanském poradenství a právním vzdělávání
http://www.darmowapomocprawna.ms.gov.pl/
https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/formularze
internetové stránky jednotlivých okresních a krajských soudů.

Poslední aktualizace: 11/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Portugalsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Podle článku 529 portugalského občanského soudního řádu (Código de Processo Civil) náklady soudního řízení zahrnují:
i. soudní poplatky (*taxa de justiça*);
ii. náklady řízení (*encargos*);
iii. náklady stran (*custas de parte*).
Platí následující:
i. Soudní poplatky hradí každá ze stran, čímž je podmíněno zahájení příslušného soudního řízení. Soudní poplatky se vypočítají na základě hodnoty nebo složitosti nároku podle portugalského nařízení o nákladech soudního řízení (Regulamento das Custas Processuais) a k němu připojených tabulek. Soudní poplatky se vyjadřují ve „zúčtovacích jednotkách“ (*unidades de conta* – UC), jak stanovuje článek 5 nařízení o nákladech soudního řízení. V roce 2023 zůstane hodnota jedné zúčtovací jednotky beze změn, a sice 102,00 EUR. Tato částka se může postupem času měnit.
ii. Náklady řízení jsou ty, které vzniknou v jeho průběhu (např. platby znalcům, tlumočníkům atd.), jejichž úhradu požadují strany, nebo o nichž rozhodl soud – viz článek 16 nařízení o nákladech soudního řízení.
iii. Náklady stran jsou částky vynaložené každou ze stran v souvislosti se soudním řízením. Tato částka bude proplacena, pokud protistrana případ prohraje, za podmínek stanovených v článku 26 nařízení o nákladech soudního řízení (např. výdaje na odměnu právnímu zástupci, náklady na soudního vykonavatele (*agente de execução*) atd.).

2 Co je přesně právní pomoc?

Přístup k právu a soudům je stanoven zákonem č. 34/2004 z 29. července 2004.
Podle ustanovení článku 6 zákona č. 34/2004 má právní ochrana dvě formy:
i. právní poradenství a
ii. právní pomoc.
Z toho vyplývá, že
i. Podle ustanovení článků 14 a 15 zákona č. 34/2004 spočívá právní poradenství v technickém objasnění právních předpisů týkajících se konkrétní otázky nebo věci a smějí ho poskytovat advokáti.
ii. Podle článku 16 zákona 34/2004 existují tyto formy právní pomoci:
osvobození od soudních poplatků a dalších nákladů řízení,
jmenování právního zástupce (např. advokáta či právního poradce) a úhrada jeho odměn a dalších výdajů (např. cestovních nákladů),
úhrada odměn za obhájce ustanoveného soudem (např. advokáta v trestním řízení),
úhrada soudních poplatků a dalších nákladů řízení ve splátkách,
jmenování právního zástupce a úhrada jeho odměn a výdajů ve splátkách,
úhrada odměn a výdajů za obhájce ustanoveného soudem, ve splátkách,
přidělení soudního vykonavatele a úhrada odpovídajících poplatků (např. za doručení předvolání, opatření nezbytná k zajištění majetku a další vykonávací řízení).

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Na základě článku 7 zákona č. 34/2004 mají na právní ochranu nárok následující kategorie osob, pokud mohou doložit, že se nacházejí ve finanční tísni:
portugalští občané,
občané Evropské unie,
cizinci a osoby bez státní příslušnosti, kteří jsou držiteli platného průkazu o povolení k pobytu v členském státě Evropské unie,
cizinci bez platného průkazu o povolení k pobytu v členském státě Evropské unie, pokud by podle zákonů příslušných zemí byl pobyt povolen portugalským občanům ve stejné situaci,
neziskové organizace mají nárok pouze na právní ochranu v podobě právní pomoci.
Poznámka: organizace založené za účelem dosažení zisku a jednočlenné společnosti s ručením omezeným na právní ochranu nárok nemají.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Podle článku 17 zákona č. 34/2004 a článku 7 ministerské prováděcí vyhlášky č. 46/2015 ze dne 23. února 2015 lze režim právní pomoci uplatnit:
u všech soudů bez ohledu na typ řízení,
u smírčích soudců (*julgados de paz*),
u systémů alternativního řešení sporů, jako je veřejná mediace (*mediação pública*), např. rodinná nebo pracovní mediace,
u řízení vedených rejstříkovým úřadem,
u soupisů majetku prováděných notářskými úřady,
u přestupkových řízení.
Užitečné odkazy:
Systém veřejné rodinné mediace (portugalsky)
Systém veřejné pracovní mediace (portugalsky)

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V naléhavých věcech, kdy o požadované právní pomoci nebylo do okamžiku splatnosti soudních poplatků a dalších nákladů řízení vydáno konečné rozhodnutí, musí žadatel předložit dokument dokládající, že požádal o právní pomoc, a postupovat následovně (viz čl. 29 odst. 5 zákona č. 34/2004).
Není-li rozhodnutí příslušného útvaru sociálního zabezpečení dosud známo, je termín pro příslušnou platbu odložen, dokud nebude žadateli rozhodnutí sděleno.
Pokud již útvar sociálního zabezpečení rozhodl poskytnout právní pomoc formou úhrady ve splátkách, je termín pro úhradu první splátky 10 dnů od data, kdy bylo rozhodnutí žadateli sděleno, aniž je dotčeno pozdější vrácení vyplacených peněz v případě, že by bylo rozhodnutí odvoláno.
Pokud již útvar sociálního zabezpečení vydal zamítavé rozhodnutí, je termín pro úhradu 10 dnů od data, kdy bylo rozhodnutí žadateli sděleno, aniž je dotčeno pozdější vrácení vyplacených peněz v případě, že by bylo rozhodnutí odvoláno.
Pokud uplyne lhůta 30 dnů bez vydání rozhodnutí o žádosti o právní ochranu (právní poradenství nebo právní pomoc), má se za to, že žádost byla implicitně schválena, a příslušná strana se může na tento implicitní souhlas odvolávat u soudu nebo u portugalské advokátní komory, podle toho, která forma právní ochrany byla předmětem žádosti – viz článek 25 zákona č. 34/2004.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formuláře potřebné k podání žádosti o právní ochranu formou právního poradenství nebo jinou formou právní pomoci, včetně formuláře žádosti o právní pomoc v jiném členském státě, jsou ke stažení na webových stránkách portugalského Ústavu sociálního zabezpečení zde (portugalsky).

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Seznam dokumentů, které je třeba k žádosti přiložit, najdete v publikaci „Praktický průvodce právní ochranou“ (*Guia Prático Protecção Jurídica*), kterou vydává portugalský Ústav sociálního zabezpečení (*Instituto da Segurança Social, I.P.*), a na stránce „Praktičtí průvodci“ (*Guias Práticos*) na webových stránkách ústavu pod následujícími odkazy:
Internetové stránky sociálního zabezpečení (portugalsky)
Praktický průvodce

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost a přiložené dokumenty lze podat osobně nebo poštou, faxem či e-mailem u každého útvaru Ústavu sociálního zabezpečení, který jedná přímo s veřejností.
Seznam ústředních kanceláří sociálního zabezpečení pro každý okres a příslušné adresy, faxová čísla a e-mailové adresy najdete zde (portugalsky).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

V rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci musí být uvedeno, které formy právní pomoci byly schváleny. Za toto rozhodnutí nese odpovědnost vedoucí útvaru sociálního zabezpečení pro oblast, ve které má žadatel pobyt nebo bydliště. Pokud žadatel nemá místo pobytu v Portugalsku, vydává rozhodnutí vedoucí útvaru sociálního zabezpečení, u kterého byla žádost podána – viz články 20 a 29 zákona č. 34/2004.
Podle ustanovení článku 26 zákona č. 34/2004 je nutno rozhodnutí o schválení žádosti o právní pomoc žadatelům oznámit. Zpravidla se takovéto oznámení odesílá na adresu, kterou žadatel uvedl ve formuláři jako svou korespondenční.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Je-li žadateli určen právní zástupce, bude žadateli oznámena adresa kanceláře dotyčného právního zástupce a bude uvědomen, že je jeho povinností plně s právním zástupcem spolupracovat pod hrozbou odnětí právní pomoci, pokud by tato spolupráce neprobíhala.
Aby mohla právní pomoc ve formě celkového nebo částečného osvobození od soudních poplatků a nákladů řízení nabýt účinku, musí žadatel ve lhůtě pro úhradu soudních poplatků předložit dokument dokládající, že takováto pomoc byla poskytnuta.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Právního zástupce určí portugalská advokátní komora, která poté žadatele uvědomí podle ustanovení článků 30 a 31 zákona č. 34/2004.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Právní pomoc zahrnuje výdaje uvedené v článku 16 zákona č. 34/2004, což jsou tyto:
soudní poplatky a další náklady řízení,
úhrada odměn a náhrad právnímu zástupci,
úhrada odměn a náhrad soudem stanovenému právnímu zástupci,
úhrada soudních poplatků a dalších nákladů řízení ve splátkách,
úhrada odměn a náhrad právnímu zástupci ve splátkách,
úhrada odměn a náhrad soudem stanovenému právnímu zástupci ve splátkách,
úhrada odměn a náhrad soudního vykonavatele,
úhrada nákladů vyplývajících ze skutečnosti, že řízení je přeshraniční povahy, pokud má žadatel místo pobytu v jiném členském státě.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Podle čl. 29 odst. 4) a 5) zákona č. 34/2004 veškeré zbývající náklady hradí žadatel. To platí, aniž by byly dotčeny náhrady žadateli za náklady stran, podle podmínek článku 26 nařízení o nákladech soudního řízení, pokud bude žadatel ve věci úspěšný.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Právní pomoc zůstává zachována i v případě odvolání a zahrnuje veškerá následná řízení spojená s věcí, pro kterou byla poskytnuta. Právní pomoc se rovněž vztahuje na hlavní soudní řízení, pokud je poskytnuta pro některé ze souvisejících řízení. Právní pomoc rovněž zůstává zachována pro vykonávací řízení vyplývající ze soudního rozhodnutí vyneseného v řízení, pro které byla právní pomoc poskytnuta – viz článek 18 zákona č. 34/2004.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Právní pomoc lze až do konce řízení úplně či částečně odejmout v případech uvedených v článku 10 zákona č. 34/2004. Platí to pro případy, kdy žadatel nebo jeho rodinní příslušníci následně nabudou dostatečných finančních prostředků. V takovémto případě je povinností žadatele prohlásit, že se celkově či částečně obejde bez právní ochrany, jinak mu může být udělena příslušná pokuta.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Pokud útvar sociálního zabezpečení rozhodne žádost celkově či částečně zamítnout, musí o svém záměru žadatele uvědomit a dát mu 10 dnů na odpověď. V odpovědi může žadatel předložit chybějící doklady nebo doklady na podporu svých tvrzení. Pokud žadatel neodpoví ve lhůtě 10 pracovních dnů, rozhodnutí se stává definitivním, přičemž žadateli se již žádné další oznámení neposílá – viz článek 37 zákona č. 34/2004, který odkazuje na portugalský zákon o správním řízení (Código do Procedimento Administrativo).

Žadatel může rozhodnutí vydané útvarem sociálního zabezpečení napadnout u soudu. V takovém případě musí žadatel ve lhůtě 15 dnů podat k útvaru sociálního zabezpečení písemnou žádost, ve které rozhodnutí napadne. Útvar sociálního zabezpečení může rozhodnutí odvolat. Pokud rozhodnutí odvoláno nebude, musí útvar sociálního zabezpečení předat věc soudu – viz články 26 až 28 zákona č. 34/2004.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Ano, žádost o právní pomoc může vést k pozastavení běhu promlčecí lhůty.

Je-li podána žádost o právní pomoc ve formě ustanovení právního zástupce a je-li ke spisu přiložen příslušný doklad prokazující tuto žádost, přeruší se běžící promlčecí lhůta pět dnů ode dne podání žádosti o právní ochranu (čl. 33 odst. 4 zákona č. 34/2004 ze dne 29. července 2004 a čl. 323 odst. 1 a 2 občanského zákoníku).

Viz některá soudní rozhodnutí týkající se tohoto tématu:

– Odvolací soud v Lisabonu (*Tribunal da Relação de Lisboa*)

Processo 439/11.5TTLRS.L1-4

Processo 7637/17.7T8LSB.L1-2

– Nejvyšší soud (*Supremo Tribunal de Justiça*)

Processo 31/14.3TTCBR.C3.S1

Upozornění:

Informace obsažené v tomto informativním přehledu nejsou pro kontaktní místo Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci, soudy ani jiné subjekty a orgány závazné. Je třeba řídit se platnými právními předpisy. Dané informace jsou pravidelně aktualizovány i s ohledem na vývoj judikatury.

Poslední aktualizace: 13/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Rumunsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Veřejnou právní pomoc lze poskytnout v těchto podobách:

a) úhrada poplatku za zastupování, právní pomoc a případně obhajoba přiděleným nebo zvoleným advokátem za účelem zajistit ochranu práva nebo oprávněného zájmu u soudu nebo předejít sporu, dále jen pomoc advokáta;

b) platba znalci, překladateli nebo tlumočníkovi využitému v průběhu řízení, a to se schválením soudu nebo justičního orgánu, pokud je takováto platba povinností osoby žádající o veřejnou právní pomoc;

c) úhrada poplatku soudnímu exekutorovi;

d) osvobození od úhrady právních nákladů, jejich snížení, restrukturalizace či odložení, jak stanovuje zákon, včetně částek splatných ve fázi vymáhání.

Je-li veřejná právní pomoc poskytnuta občanům členských států EU nebo jiným osobám, které mají trvalé nebo obvyklé bydliště na území členského státu, může schválená veřejná právní pomoc rovněž zahrnovat tyto součásti:

a) výdaje na překlady dokumentů předkládaných žadatelem, které byly vyžádány soudem nebo justičním orgánem v zájmu vyřešení záležitosti, a související podané nebo přijaté žádosti a dokumenty jsou osvobozeny od formálního požadavku legalizace či od jakékoli jiné ekvivalentní formality;

b) tlumočnické služby v řízení u soudu či justičního orgánu;

c) výdaje vzniklé v souvislosti s cestou, kterou musel příjemce pomoci nebo jiná osoba podniknout do Rumunska na žádost soudu nebo justičního orgánu, případně pokud zákon vyžaduje povinnou přítomnost některé z těchto osob.

Oprávněná osoba, která splňuje požadavky vymezené v otázce č. 3 má rovněž nárok na proplacení poplatku mediátorovi, pokud předloží důkaz o tom, že před zahájením soudního řízení podstoupila mediaci pro daný spor, případně pokud vyžaduje mediaci po zahájení řízení, avšak před datem prvního jednání.

Veřejnou právní pomoc lze poskytnout buď samostatně, nebo kumulativně, a to v kterékoli z výše uvedených podob. Hodnota veřejné právní pomoci poskytnuté buď samostatně, nebo kumulativně, v kterékoli z podob pomoci advokáta, znalce, překladatele, tlumočníka či soudního exekutora nesmí překročit maximální úroveň ekvivalentu dvanácti národních hrubých minimálních mezd za období jednoho roku v roce, kdy byla žádost podána.

(Články 6, 7, 20, a 44 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)

2 Co je přesně právní pomoc?

Veřejná právní pomoc představuje formu pomoci poskytovanou státem za účelem zajištění práva na spravedlivý proces a zabezpečení rovného přístupu ke spravedlnosti, v zájmu zajistit uplatňování určitých práv či oprávněných zájmů justičními prostředky, včetně vymáhání soudního rozhodnutí nebo jiných vymahatelných práv.

(Článek 1 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)

3 Mám nárok na právní pomoc?

O veřejnou právní pomoc může požádat fyzická osoba, která nedokáže hradit právní náklady některých řízení nebo náklady vyplývající z přijetí právního poradenství za účelem zabezpečení práva nebo oprávněného zájmu u soudu, aniž by bylo ohroženo živobytí žadatele nebo jeho rodiny.

Rodinou se rozumí manžel/manželka, děti nebo jiní potomci do věku 18 let, kteří jsou na žadateli finančně závislí, a děti či jiní potomci ve věku od 18 do 26 let, pokud se stále věnují studiu a jsou na žadateli finančně závislí. Rodinným příslušníkem se rovněž rozumí osoba, která sdílí bydliště nebo místo pobytu, neboli domácnost, s žadatelem, jeho dětmi nebo jinými potomky do věku 18 let, kteří jsou na žadateli finančně závislí, a dětmi či jinými potomky ve věku od 18 do 26 let, pokud se stále věnují studiu a jsou na žadateli finančně závislí.
Na veřejnou právní pomoc mají nárok osoby, jejichž průměrný měsíční čistý příjem na rodinného příslušníka v posledních dvou měsících před podáním žádosti je nižší než 500 RON. V takovém případě hradí částky představující veřejnou právní pomoc v plné výši stát. Pokud je průměrný čistý příjem na rodinného příslušníka v posledních dvou měsících před podáním žádosti nižší než 800 RON, hradí stát částky představující veřejnou právní pomoc z 50 %. Částky představující hranici příjmů a maximální výši veřejné právní pomoci lze revidovat rozhodnutím vlády.
Veřejnou právní pomoc lze poskytnout také v dalších případech, poměrně k potřebám žadatele, pokud by skutečné či odhadované právní náklady pravděpodobně omezily účinný přístup ke spravedlnosti, a to s ohledem na rozdíl v životních nákladech v členském státu, kde má žadatel trvalé či obvyklé bydliště, oproti Rumunsku.
Při určování příjmu se zohledňují veškeré pravidelné příjmy, jako jsou mzdy, dávky, poplatky, renty, nájemné, výnosy z obchodu nebo samostatné výdělečné činnosti apod., jakož i pravidelně vyplácené částky, jako jsou důchody a výživné.
Veřejná právní pomoc se poskytuje nezávisle na finanční situaci žadatele, pokud je právo na právní pomoc nebo na bezplatné právní poradenství stanoveno zvláštním zákonem jako ochranné opatření s ohledem na zvláštní okolnosti, jako je příslušnost k menšině, postižení, určitý status apod. V takovém případě se právní pomoc poskytuje bez nutnosti splnit kritérium příjmu, avšak pouze za účelem ochrany či uznání určitých práv nebo oprávněných zájmů týkajících se nebo vyplývajících ze zvláštních okolností, které ze zákona zdůvodňují právo na právní pomoc nebo na bezplatnou právní pomoc.
Právo na veřejnou právní pomoc zaniká úmrtím strany nebo zlepšením finanční situace strany do té míry, že si může dovolit hradit právní náklady.
(Články 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 a 50 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Veřejná právní pomoc poskytovaná podle tohoto mimořádného nařízení vlády se poskytuje v občanskoprávních, obchodněprávních, správních a pracovněprávních věcech, v záležitostech sociálního zabezpečení a v dalších záležitostech s výjimkou trestněprávních věcí.
(Článek 3 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V oblasti právní pomoci nejsou předpisy pro žádné postupy pro naléhavé případy.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Žádosti o veřejnou právní pomoc podávané v souladu s touto kapitolou se vypracovávají podle formuláře žádosti uvedeného v příloze, který představuje nedílnou součást tohoto mimořádného nařízení (*článek 49 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

FORMULÁŘ

žádosti o právní pomoc v jiném členském státě Evropské unie

Pokyny:

1. Než začnete formulář žádosti vyplňovat, přečtěte si pozorně tyto pokyny.
2. Osoba, která žádost vyplňuje, musí uvést veškeré informace, které formulář vyžaduje.
3. Nepřesné, neodpovídající nebo neúplné informace mohou zpozdit zpracování žádosti.
4. Uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů v žádosti může mít právní důsledky a žádost o právní pomoc může být zamítnuta; rovněž vám může hrozit trestní stíhání.
5. Přiložte všechny podpůrné doklady.
6. Tato žádost nemá vliv na lhůtu, kterou je nutno dodržet pro zahájení soudního řízení.
7. Žádost podepište a opatřete datem.

A1. Osobní údaje žadatele

Příjmení a jméno .....

Datum a místo narození .....

Osobní číslo .....

Adresa (bydliště nebo pobytu) .....

.....

Tel./fax/e-mail.....

A2. Osobní údaje zákonného zástupce (rodič, poručník, opatrovník atd.), pouze ve vhodných případech (vyplní se, má-li žadatel zákonného zástupce)

Příjmení a jméno .....

Datum a místo narození .....

Osobní číslo .....

Adresa .....

Tel./fax/e-mail .....

A3. Osobní údaje advokáta žadatele, pouze ve vhodných případech (vyplní se, pokud již žadatel má advokáta)

Příjmení a jméno .....

Adresa .....

Tel./fax/e-mail .....

B. Informace ohledně sporu, pro který se o právní pomoc žádá

Přiložte kopie všech podpůrných dokladů.

B1. Povaha sporu (rozvodový, zaměstnanecký atd.)

B2. Hodnota sporu, pokud lze vyjádřit penězi, a měna, ve které je hodnota sporu vyjádřena

B3. Popis situace, pro jejíž urovnání se o veřejnou právní pomoc žádá (včetně příslušného soudu, data jednání, důkazních informací atd.)

C. Podrobnosti ohledně řízení

Přiložte kopie všech podpůrných dokladů.

C1. Vaše aktuální či nadcházející postavení v řízení (žalobce či obžalovaný)

Popište předmět nároku předloženého k přezkoumání

.....
Jméno a kontaktní údaje protistrany .....
.....
C2. Případné zvláštní důvody pro žádost o urychlený postup v této žádosti
C3. Uveďte výdaje, na které by se žádost měla vztahovat (zaškrtněte)

_
|_| a) pomoc advokáta;

_
|_| b) platba znalci;

_
|_| c) platba překladateli nebo tlumočníkovi využitému během řízení;

_
|_| d) úhrada poplatku soudnímu exekutorovi;

_
|_| e) osvobození od úhrady právních nákladů či kaucí, jejich snížení, restrukturalizace či odložení, jak stanovuje zákon, včetně poplatků a kaucí splatných ve fázi vymáhání.
C4. Uveďte, zda o veřejnou právní pomoc žádáte v zájmu získání:

_
|_| pomoci advokáta v rámci mimosoudních postupů;

_
|_| pomoci advokáta před zahájením soudního řízení;

_
|_| pomoci advokáta (poradenství či zastupování) v rámci probíhajícího soudního řízení. V takovém případě uveďte tyto údaje:
- registrační číslo,
- data jednání,
- název soudu,
- adresa soudu;

_
|_| pomoci advokáta u postupů soudního přezkumu rozsudku. V takovém případě uveďte tyto údaje:
- název soudu,
- datum rozsudku,
- důvod žádosti o pomoc,
- odvolání proti rozsudku;

_
|_| pomoci advokáta ve vykonávacích řízeních. V takovém případě uveďte tyto údaje:
- název soudu,
- datum vyhlášení rozsudku nebo datum vydání jiného vymahatelného nároku.
C6. Uveďte, zda máte nějaké pojištění či jiná práva a nástroje, které mohou celkově či částečně pokrýt právní náklady.
V tomto případě uveďte podrobnosti. .....
.....
.....
D. Rodinná situace

_____
Kolik osob žije ve vaší domácnosti? |_____|
Uveďte jejich vztah k vám

Příjmení a jméno	Vztah k žadateli	Datum narození (u nezletilých)	Je tato osoba na žadateli?	Je žadatel finančně závislý na této osobě?
			_	_
			|_|	|_|
			_	_
			|_|	|_|

Existuje nějaká osoba finančně závislá na vás, která s vámi nežije?

Příjmení a jméno	Vztah k žadateli	Datum narození (u nezletilých)

Jste finančně závislý(á) na osobě, která s vámi nežije?

Příjmení a jméno	Vztah k žadateli

E. Finanční informace

Uveďte všechny informace o sobě, druhovi/družce, manželovi/manželce, všech osobách, které jsou na vás finančně závislé a případně také o osobě, na které jste finančně závislý(á).

Pokud dostáváte jiné finanční příspěvky než výživné od osoby, na které jste finančně závislý(á) a která s vámi nežije, uveďte tuto osobu v části E.1 „Další příjmy“.

Pokud poskytujete finanční pomoc osobě jiné, než která je na vás finančně závislá a která s vámi žije, uveďte to v části E.3 „Další výdaje“.

Přiložte veškeré podpůrné doklady pro výše uvedené situace.

Uveďte měnu, ve které vyjadřujete peněžní hodnoty v tabulce, pokud se jedná o jinou měnu než RON.

E.1. Podrobnosti o měsíčním příjmu	I. Žadatel	II. Manžel/manželka nebo druh/družka	III. Závislé osoby	IV. Osoby podporující žadatele
Mzdy, náhrady:				
Výnos z podnikání:				
Penze:				
Příjem:				
Dávky od státu:				
1. přídavky:				
2. podpora v nezaměstnanosti a sociální pojištění:				
Příjmy z nároků na určitý movitý či nemovitý majetek:				
Jiné příjmy:				
CELKEM:				

E.2. Hodnota majetku	I. Žadatel	II. Manžel/manželka nebo druh/družka	III. Závislé osoby	IV. Osoby podporující žadatele
Budova, ve které žijete:				
Jiná budova:				
Pozemky:				
Úspory:				
Akcie:				

Motorová vozidla:				
Další majetek:				
CELKEM:				

E.3. Měsíční výdaje	I. Žadatel	II. Manžel/manželka nebo druh/družka	III. Závislé osoby	IV. Osoby podporující žadatele
Daně:				
Příspěvky na sociální zabezpečení:				
Místní daně:				
Náklady na hypoteční úvěr:				
Nájemné a náklady na bydlení:				
Náklady na vzdělání:				
na vzdělání				
Náklady na péči o děti:				
Splátky:				
Splácení půjček:				
Výživné placené jiným osobám podle zákonné povinnosti:				
Další výdaje:				
CELKEM:				

Prohlašuji na svou čest, že uvedené informace jsou pravdivé a úplné, a zavazuji se neprodleně nahlásit příslušnému orgánu zpracovávajícímu žádost jakékoli změny ve své finanční situaci.

V .....

Datum .....

Podpis .....

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Žádost o veřejnou právní pomoc se vznáší písemně a uvádí informace o předmětu a povaze řízení, pro které se o veřejnou právní pomoc žádá, totožnost, osobní číslo, bydliště a údaje o finanční situaci žadatele a jeho rodiny. Je k ní také třeba přiložit podpůrné doklady o příjmu žadatele a jeho rodiny a doklady o výživném či platebních povinnostech. K žádosti je třeba přiložit čestné prohlášení žadatele, ve kterém se uvádí, zda žadatel v posledních 12 měsících obdržel veřejnou právní pomoc, v jaké podobě, k jakému účelu a v jaké výši.

Soud si může vyžádat upřesnění a doklady od stran či písemné informace od příslušných orgánů.

Mimosoudní pomoc poskytuje služba právní pomoci zřízená u každé advokátní komory, a to na základě žádosti, jejíž vzor je schválen Útvarem koordinace právní pomoci a která uvádí informace o předmětu a povaze žádosti o právní pomoc, totožnost, osobní číslo, bydliště a údaje o finanční situaci žadatele a jeho rodiny. Je k ní také třeba přiložit podpůrné doklady o příjmu žadatele a jeho rodiny a doklady o výživném či platebních povinnostech.

K žádosti je třeba přiložit čestné prohlášení žadatele, ve kterém se uvádí, zda žadatel v posledních 12 měsících obdržel veřejnou právní pomoc, v jaké podobě, k jakému účelu a v jaké výši.

Žadatel doloží svou finanční situaci zejména těmito doklady:

osvědčení o příjmech žadatele a jeho dalších rodinných příslušníků,

výpis z matriční knihy a případně rodné listy dětí,

v příslušných případech osvědčení o zdravotním postižení žadatele nebo dítěte,

čestné prohlášení o tom, že žadatel ani jeho další rodinní příslušníci nemají žádný další příjem,

čestné prohlášení o majetku žadatele a jeho rodiny,

čestné prohlášení žadatele a/nebo druhého rodiče o tom, že dítě není svěřeno do péče jiného oprávněného soukromého subjektu nebo veřejné služby či právnické osoby,
doklad vystavený příslušnými úřady uvádějící výpis zdanitelných aktiv na jméno žadatele či případně na jméno dalších členů rodiny,
jiné doklady nutné ke zjištění práva na právní pomoc podle zákona.
(*Článek 14 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění, a článek 73 zákona č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost o veřejnou právní pomoc je adresována příslušnému soudu rozhodujícímu o věci, pro kterou se o pomoc žádá; v případě žádosti o právní pomoc pro postup při vymáhání rozsudku žádost spadá do působnosti vymáhajícího soudu. Nelze-li příslušný soud určit, vyřizuje věc okresní soud, v jehož místní jurisdikci má žadatel bydliště či pobyt.
Žádá-li se o právní pomoc v probíhajícím soudním řízení, vyřizuje případné žádost(i) o veřejnou právní pomoc komise pověřená vyřízením hlavní žádosti.
Veřejná právní pomoc se poskytuje kdykoli během řízení, od data podání žádosti příslušnou stranou, a je udržována po celou procesní fázi, ve které byla vyžádána. Žádost o veřejnou právní pomoc je osvobozena od kolkovného.
Veřejnou právní pomoc pro postupy soudního přezkumu rozsudku lze poskytnout na základě nové žádosti. Žádost o veřejnou právní pomoc pro postupy soudního přezkumu rozsudku je adresována soudu, proti jehož rozsudku je nutné se odvolat, a to v časové lhůtě pro podání odvolání a vyřizuje ji jako naléhavou záležitost jiná komise, než která vyřizovala její opodstatněnost.
Podáním žádosti o veřejnou právní pomoc se lhůta pro podání odvolání přerušuje pouze v případě, že žadatel dodá podpůrné doklady nejpozději do deseti dnů. Nová lhůta pro podání odvolání začíná běžet od data sdělení rozhodnutí vyřizujícího žádost o veřejnou právní pomoc či případně žádost o přezkum ve smyslu přijetí nebo zamítnutí.
Pokud je žádost o veřejnou právní pomoc přijata, soud neprodleně sdělí rozhodnutí žadateli a advokátní komoře. Advokátní komora musí jmenovat do 48 hodin advokáta způsobilého k zastupování podle potřeby u odvolacího soudu. Datum jmenování advokáta a jeho údaje budou sděleny soudu a žadateli do 48 hodin. Nová lhůta pro podání odvolání začíná běžet od data, kdy byl advokát jmenován.
Mimosoudní pomoc poskytuje Služba právní pomoci zřízená u každé advokátní komory na základě žádosti, jejíž vzor je schválen Útvarem koordinace právní pomoci a která uvádí informace o předmětu a povaze žádosti o právní pomoc, totožnost, osobní číslo, bydliště a údaje o finanční situaci žadatele a jeho rodiny. Je k ní také třeba přiložit podpůrné doklady o příjmu žadatele a jeho rodiny a doklady o výživném či platebních povinnostech.
K žádosti je třeba přiložit čestné prohlášení žadatele, ve kterém se uvádí, zda žadatel v posledních 12 měsících obdržel veřejnou právní pomoc, v jaké podobě, k jakému účelu a v jaké výši.
Žádost o mimosoudní pomoc se podává Službě právní pomoci, která má na vyřízení nejvýše 15 dnů od data registrace příslušného rozhodnutí o přijetí či zamítnutí. Rozhodnutí bude žadateli předáno do pěti pracovních dnů od data vydání rozhodnutí. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mimosoudní pomoc lze napadnout u rady advokátní komory do pěti dnů od jeho oznámení. Námitky proti rozhodnutí o zamítnutí vyřizuje rada advokátní komory jako naléhavou záležitost na první schůzi rady advokátní komory.
(*Články 11, 12 a 13 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění, a článek 73 zákona č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Soud vynese rozhodnutí ohledně žádosti o veřejnou právní pomoc bez předvolání stran formou neveřejně vydaného odůvodněného rozhodnutí. Příslušná strana může proti rozhodnutí, kterým se žádost o právní pomoc zamítá, vznést žádost o přezkum, do pěti dnů od data doručení rozhodnutí. Žádost o přezkum vyřizuje neveřejně jiná komise a soud vydá neodvolatelné rozhodnutí.
Pokud byla žádost o veřejnou právní pomoc schválena pro pomoc formou asistence advokáta, budou tato žádost a rozhodnutí o schválení neprodleně odeslány předsedovi advokátní komory v jurisdikci daného soudu. Předseda advokátní komory nebo advokát pověřený tímto úkolem předsedou jmenuje do tří dnů advokáta uvedeného v Rejstříku právní pomoci, kterému zašle rozhodnutí s oznámením o jmenování. Předseda advokátní komory musí rovněž oznámit příjemci veřejné právní podpory jméno jmenovaného advokáta. Příjemce právní pomoci může sám požádat o jmenování určitého advokáta s jeho zákonným souhlasem.
Žádost o mimosoudní pomoc se podává Službě právní pomoci u každé advokátní komory, která má na vyřízení nejvýše 15 dnů od data registrace příslušného rozhodnutí o přijetí či zamítnutí. Rozhodnutí bude žadateli předáno do pěti pracovních dnů od data vydání rozhodnutí. Předseda příslušné advokátní komory jmenuje advokáta z Rejstříku právní pomoci advokátní komory podle rozhodnutí poskytujícího mimosoudní pomoc. Je-li to možné, může předseda advokátní komory schválit poskytnutí mimosoudní pomoci advokátem podle výběru osoby, které se právní pomoc poskytuje.
(*Článek 15 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění, a článek 73 zákona č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Veřejná právní pomoc formou asistence advokáta se poskytuje v souladu se zákonem č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znovu publikovaném znění a ve znění pozdějších předpisů a doplnění, který upravuje právní pomoc či bezplatnou právní pomoc.
Pokud byla žádost o veřejnou právní pomoc schválena pro pomoc formou asistence advokáta, budou tato žádost a rozhodnutí o schválení neprodleně odeslány předsedovi advokátní komory v jurisdikci daného soudu. Předseda advokátní komory nebo advokát pověřený tímto úkolem předsedou jmenuje do tří dnů advokáta uvedeného v Rejstříku právní pomoci, kterému zašle rozhodnutí s oznámením o jmenování. Předseda advokátní komory musí rovněž oznámit příjemci veřejné právní podpory jméno jmenovaného advokáta. Příjemce právní pomoci může sám požádat o jmenování určitého advokáta s jeho zákonným souhlasem.
Asistence advokáta může rovněž být mimosoudní pomocí, která zahrnuje poskytování konzultací, podávání žádostí, peticí a oznámení či zahajování jiných takových právních kroků a zastupování klientů u institucí či orgánů veřejné moci mimo justiční orgány či orgány s justičními pravomocemi, za účelem zajištění uplatňování určitých práv či oprávněných zájmů. Mimosoudní pomoc musí vést k poskytnutí jednoznačných a přístupných informací žadateli v souladu s platnými právními předpisy týkajícími se příslušných institucí a pokud možno také požadavky, lhůtami a postupy stanovenými ze zákona na uznání, udělení či uplatnění práva nebo zájmu podle žadatele. Mimosoudní pomoc se poskytuje v souladu se zákonem čl. 51/1995 ve znovu publikovaném znění a ve znění pozdějších předpisů a doplnění.
Žádost o mimosoudní pomoc se podává Službě právní pomoci u každé advokátní komory, která má na vyřízení nejvýše 15 dnů od data registrace příslušného rozhodnutí o přijetí či zamítnutí. Rozhodnutí bude žadateli předáno do pěti pracovních dnů od data vydání rozhodnutí. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mimosoudní pomoc lze napadnout u rady advokátní komory do pěti dnů od jeho oznámení. Námitky proti rozhodnutí o zamítnutí vyřizuje rada advokátní komory jako naléhavou záležitost na první schůzi rady advokátní komory.
Předseda příslušné advokátní komory jmenuje advokáta z Rejstříku právní pomoci advokátní komory podle rozhodnutí poskytujícího mimosoudní pomoc. Je-li to možné, může předseda advokátní komory schválit poskytnutí mimosoudní pomoci advokátem podle výběru osoby, které se právní pomoc poskytuje.

Pokud je veřejná právní pomoc schválena v podobě úhrady poplatku znalci, překladateli nebo tlumočníkovi, stanovuje rozhodnutí, kterým se pomoc schvaluje, rovněž předběžný poplatek k úhradě těmto profesionálům. Konečný poplatek určí soud po poskytnutí služby, za kterou byl předběžný poplatek vynaložen.
Pokud je veřejná právní pomoc schválena v podobě úhrady poplatku soudnímu exekutorovi, stanovuje rozhodnutí, kterým se pomoc schvaluje, rovněž předběžný poplatek k úhradě soudnímu exekutorovi podle složitosti věci k danému datu. Žádost a rozhodnutí o schválení se odešlou co nejdříve komoře soudních exekutorů v územní jurisdikci daného soudu. Rada územně příslušné komory soudních exekutorů musí do tří dnů jmenovat soudního exekutora, kterému odešle příslušné rozhodnutí s oznámením o jmenování. Předseda musí rovněž oznámit příjemci veřejné právní podpory jméno určeného soudního exekutora. Příjemce právní pomoci může sám požádat o jmenování určitého soudního exekutora s místní příslušností.
Jakmile soudní exekutor splní své povinnosti podle zákona a předpisů, soud na žádost soudního exekutora rozhodne o konečném poplatku, jehož výše v mezích stanovených zákonem závisí na složitosti věci a objemu vykonané práce.
Jakmile je žádost umožňující zajištění prostředků k platbě právních nákladů schválena, určí rozhodnutí podle potřeby buď osvobození od platby, nebo slevu, termíny pro platbu a hodnotu splátek. Pokud splatné právní náklady přesahují dvojnásobně hodnoty měsíčního čistého příjmu rodiny žadatele v měsíci před podáním žádosti o veřejnou právní pomoc, bude platba rozložena tak, aby splatná měsíční splátka nepřevyšovala polovinu čistého příjmu rodiny, nerozhodne-li soud o poskytnutí jiné příznivější formy pomoci. Úhradu právních nákladů lze rozložit až na 48 měsíčních splátek.
(*Články 23, 24, 25, 32, 33, 34 a 35 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193 /2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění, a články 71 a 73 zákona č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Veřejná právní pomoc formou asistence advokáta se poskytuje v souladu se zákonem č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znovu publikovaném znění a ve znění pozdějších předpisů a doplnění, který upravuje právní pomoc či bezplatnou právní pomoc.
Pokud byla žádost o veřejnou právní pomoc schválena pro pomoc formou asistence advokáta, budou tato žádost a rozhodnutí o schválení neprodleně odeslány předsedovi advokátní komory v jurisdikci daného soudu. Předseda advokátní komory nebo advokát pověřený tímto úkolem předsedou jmenuje do tří dnů advokáta uvedeného v Rejstříku právní pomoci, kterému zašle rozhodnutí s oznámením o jmenování. Předseda advokátní komory musí rovněž oznámit příjemci veřejné právní podpory jméno určeného advokáta. Příjemce právní pomoci může sám požádat o jmenování určitého advokáta, ovšem s jeho zákonným souhlasem.
V případě mimosoudní pomoci předseda příslušné advokátní komory jmenuje advokáta z Rejstříku právní pomoci advokátní komory podle rozhodnutí poskytujícího mimosoudní pomoc. Je-li to možné, může předseda advokátní komory schválit poskytnutí mimosoudní pomoci advokátem podle výběru osoby, které se právní pomoc poskytuje.
(*Články 23 a 35 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění, a články 71 a 73 zákona č. 51/1995 o organizaci a výkonu advokátní profese, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)*

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Veřejnou právní pomoc lze poskytnout v těchto podobách:
a) úhrada poplatku za zastupování, právní pomoc a případně obhajoba přiděleným nebo zvoleným advokátem za účelem zajistit ochranu práva nebo oprávněného zájmu u soudu nebo předejít sporu, dále jen pomoc advokáta;
b) platba znalci, překladateli nebo tlumočníkovi využitému v průběhu řízení, a to se schválením soudu nebo justičního orgánu, pokud je takováto platba povinností osoby žádající o veřejnou právní pomoc;
c) úhrada poplatku soudnímu exekutorovi;
d) osvobození od úhrady právních nákladů, jejich snížení, restrukturalizace či odložení, jak stanovuje zákon, včetně částek splatných ve fázi vymáhání.
Je-li veřejná právní pomoc poskytnuta občanům členských států EU nebo jiným osobám, které mají trvalé nebo obvyklé bydliště na území členského státu, může schválená veřejná právní pomoc rovněž zahrnovat:
a) výdaje na překlady dokumentů podaných žadatelem, které byly vyžádány soudem nebo justičním orgánem v zájmu vyřešení záležitosti, a související žádosti a dokumenty podané nebo přijaté v souladu s touto kapitolou jsou osvobozeny od formálního požadavku legalizace či od jakékoli jiné ekvivalentní formality;
b) tlumočnické služby v řízení u soudu či justičního orgánu;
c) výdaje vzniklé v souvislosti s cestou, kterou musel příjemce pomoci nebo jiná osoba podniknout do Rumunska na žádost soudu nebo justičního orgánu, případně pokud zákon vyžaduje povinnou přítomnost některé z těchto osob.
Veřejnou právní pomoc lze poskytnout buď samostatně, nebo kumulativně, a to v kterékoli z výše uvedených podob. Hodnota veřejné právní pomoci poskytnuté buď samostatně, nebo kumulativně, v kterékoli z podob pomoci advokáta, znalce, překladatele, tlumočníka či soudního exekutora nesmí překročit maximální úroveň ekvivalentu dvanácti národních hrubých minimálních mezd za období jednoho roku v roce, kdy byla žádost podána.
(*Články 6, 7 a 44 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Výdaje, pro které bylo straně poskytnuto osvobození nebo slevy schválením veřejné právní pomoci, budou vyžadovány od protistrany, pokud bude neúspěšná. Neúspěšná strana bude muset tyto částky uhradit státu.
Pokud strana, která veřejnou právní pomoc obdržela, není úspěšná, potom ponese náklady řízení vzniklé státu. Soud však může v rámci řešení věci rozhodnout uložit straně, která veřejnou právní pomoc obdržela, celkové či částečné vrácení výdajů vzniklých státu, pokud byl neúspěch věci způsoben jejím nedůsledným vystupováním v řízení, případně pokud rozsudek zjistí zneužívající povahu daného právního kroku.
(*Články 18 a 19 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Pokud je rozsudek vynesený ve věci, pro kterou byla veřejná právní pomoc schválena, předán do odvolacího řízení, bude veřejná právní pomoc poskytnutá v předchozí procesní fázi v předepsané podobě asistence advokáta právoplatně prodloužena, aby zahrnovala sestavení žádosti a důvodů pro odvolání i využití a vedení odvolacího řízení.
Rozsudek, proti kterému je možné se odvolat, a kopii rozhodnutí, kterým se veřejná právní pomoc schvaluje, budou neprodleně předány advokátní komoře k ověření a uznání, případně ke jmenování advokáta způsobilého k zastupování u odvolacího soudu. V odvolacím řízení má advokát nárok na zvláštní poplatek, který podle zákona stanoví odvolací soud.
Pokud strana neobdržela veřejnou právní pomoc v procesních fázích předcházejících odvolacímu řízení, vyžádá se veřejná právní pomoc podáním nové žádosti.

Nová lhůta pro podání odvolání začíná běžet od data, kdy byl advokát jmenován či potvrzen. Datum jmenování advokáta a jeho údaje budou sděleny soudu a žadateli do 48 hodin.
Odvolací soud zkontroluje, zda jsou stále splněny požadavky podmiňující poskytnutí veřejné právní pomoci. Pokud soud zjistí, že požadavky již splněny nejsou, vynese rozhodnutí o ukončení pomoci a uloží straně celkovou či částečnou úhradu výdajů vzniklých státu v podobě advokátního poplatku.
(*Článek 13.1 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Právo na veřejnou právní pomoc zaniká úmrtím strany nebo zlepšením finanční situace strany do té míry, že si může dovolit hradit právní náklady.
Po přijetí žádosti o veřejnou právní pomoc bude žadateli sděleno, že pokud bude ve věci neúspěšný, ponese právní náklady protistrany a bude zvážena možnost, že by musel vracet prostředky, které obdržel jako veřejnou právní pomoc, přičemž pokud se příslušná strana obrátí na soud, který veřejnou právní pomoc schválil, a předloží doklady ohledně skutečné situace osoby, pro kterou byla žádost schválena; veřejná právní pomoc není během nového vyšetřování pozastavena.
Pokud soud zjistí, že žádost o veřejnou právní pomoc nebyla podána v dobré víře a byl zastřen skutečný stav, vydá rozhodnutí ukládající osobě, která veřejnou právní pomoc neodůvodněně obdržela, vrátit jako náhradu částky, od jejichž platby byla osvobozena, a zaplatit pokutu ve výši až pětinásobku částky, od jejíž platby byla neodůvodněně osvobozena. Proti rozhodnutí lze podat pouze žádost o přezkum, ve které je možno na odůvodněném základě žádat o přezkum nebo rozhodnutí o snížení náhrady či pokuty. Žádost se podává do pěti dnů od data, kdy bylo rozhodnutí oznámeno, a vyřizuje ji jiná komise, která vydá neodvolatelné rozhodnutí.
Pokud podle konečného a neodvolatelného rozsudku příjemce veřejné pomoci nabude majetku nebo pohledávky, jejichž hodnota či výše desetinásobně převyšuje hodnotu poskytnuté veřejné pomoci, musí veřejnou pomoc vrátit. Postup vrácení je vymezen v kapitole III tohoto mimořádného nařízení.
(*Články 10, 14, 17 a čl. 50 odst. 2 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193 /2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění).*

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Soud vynese rozhodnutí ohledně žádosti o veřejnou právní pomoc bez předvolání stran formou neveřejně vydaného odůvodněného rozhodnutí. Příslušná strana může proti rozhodnutí, kterým se žádost o veřejnou právní pomoc zamítá, vznést žádost o přezkum, a to do pěti dnů od data doručení rozhodnutí. Žádost o přezkum vyřizuje neveřejně jiná komise a soud vydá neodvolatelné rozhodnutí.
Veřejnou právní pomoc lze odepřít, pokud je vyžádána nepatřičně, pokud jsou její odhadované náklady neúměrné hodnotě předmětu záležitosti a pokud není vyžádána za účelem zabezpečení oprávněného zájmu, případně pokud je vyžádána pro krok směřující proti veřejnému či ústavnímu pořádku.
Pokud nárok, pro jehož vyřízení se o veřejnou právní pomoc žádá, spadá do kategorie těch, které je třeba předložit k mediaci nebo jinému alternativnímu řešení sporů, bude pravděpodobně žádost o veřejnou právní pomoc zamítnuta, bude-li doloženo, že žadatel o veřejnou právní pomoc před zahájením soudního řízení takovýto postup odmítl.
Veřejnou právní pomoc lze odepřít, pokud žadatel vznáší nárok na odškodnění za poškození své pověsti, cti či dobrého jména, i když neutrpěl žádnou majetkovou škodu, a pokud žádost vychází z výkonu obchodní či samostatné výdělečné činnosti žadatele.
Je-li veřejná právní pomoc poskytnuta občanům členských států EU či jiným osobám, které mají trvalé či obvyklé bydliště na území členského státu, může rumunský ústřední orgán odmítnout předání žádosti o právní pomoc do jiného členského státu, pokud je tato žádost zjevně nedůvodná či překračuje rozsah působnosti směrnice Rady 2002/8/ES. Pokud příslušný orgán požadovaného členského státu žádost o právní pomoc zamítne, vyzve rumunský ústřední orgán žadatele, aby uhradil výdaje za překlad.
(*Články 15, 16, 45 a 46 mimořádného nařízení č. 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, jak je schváleno zákonem č. 193/2008, ve znění pozdějších předpisů a doplnění)*

Další informace

Užitečné odkazy:

Národní unie advokátních komor v Rumunsku (*Uniunea Naţională a Barourilor din România*)

Poslední aktualizace: 22/05/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Slovensko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně soudního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, odměna notáře za provedené úkony soudního komisaře a jeho hotové výdaje, odměna správce dědictví a jeho hotové výdaje, tlumočné a odměna za zastupování, je-li zástupcem advokát.
Každý účastník hradí náklady řízení, které mu osobně vzniknou, a náklady svého zástupce. Společné náklady hradí účastníci podle poměru účasti na věci a na řízení.
Pokud byl účastníkovi ustanoven za zástupce advokát, hradí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.
V dědickém řízení hradí odměnu notáře a jeho hotové výdaje dědic, který nabyl dědictví, které není předlužené; pokud je dědiců několik, hradí tyto náklady podle vzájemného poměru čisté hodnoty svých dědických podílů. V ostatních případech hradí tyto náklady stát.

2 Co je přesně právní pomoc?

Tento pojem vymezuje zákon č. 327/2005 Sb. z., o poskytování právní pomoci osobám v materiální nouzi a o změně a doplnění zákona č. 586/2003 Sb. z., o advokacii a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů ve znění zákona č. 8/2005 Sb. z. (dále jen „citovaný zákon“) v § 4 písm. a) takto: „*právní pomocí je poskytování právních služeb osobě oprávněné podle tohoto zákona v souvislosti s uplatňováním jejích práv, které zahrnují zejména právní poradenství, pomoc při mimosoudních řízeních, včetně zprostředkování řešení sporů formou mediace, sepisování podání na soudy, zastupování v řízení před soudy a provádění úkonů s tím souvisejících a úplné nebo částečné hrazení nákladů s tím spojených*“.
Více informací naleznete na internetových stránkách Centra právní pomoci, které jsou rovněž k dispozici v anglickém jazyce.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Centrum právní pomoci poskytuje předběžné konzultace.
Předběžné konzultace může využít každá fyzická osoba. Předmětem předběžné konzultace je:

vysvětlení podmínek pro poskytnutí právní pomoci;
základní právní poradenství;
upozornění na riziko zmeškání lhůty v konkrétním případě;
pomoc při vyplnění žádosti o poskytnutí právní pomoci.
Předběžná konzultace se poskytuje v jedné právní věci, pouze jednou a v trvání nejvýše jedné hodiny. Za poskytnutí jedné předběžné konzultace se podle zákona hradí poplatek ve výši 4,50 eur.
Za podmínek stanovených citovaným zákonem se právní pomoc ve vnitrostátních sporech poskytuje všem fyzickým osobám, v přeshraničních sporech pouze fyzickým osobám, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt na území členského státu (jedná se o členské státy Evropské unie, kromě Dánska).
Oprávněnou osobou je fyzická osoba, které byl po prokázání splnění podmínek podle § 6 citovaného zákona přiznán nárok na poskytnutí právní pomoci pravomocným rozhodnutím Centra právní pomoci (dále také jen „centrum“).
Zahraniční oprávněnou osobou je fyzická osoba, která splňuje podmínky stanovené citovaným zákonem pro vznik nároku na poskytnutí právní pomoci v přeshraničním sporu a tento nárok jí byl přiznán pravomocným rozhodnutím centra.
Tuzemskou oprávněnou osobou je fyzická osoba, která má trvalý pobyt nebo přechodný pobyt ve Slovenské republice a žádá o poskytnutí právní pomoci v jiném členském státě, v němž příslušný soud rozhoduje o přeshraničním sporu.
Na poskytnutí právní pomoci má fyzická osoba nárok, splňuje-li současně tyto tři podmínky (tyto podmínky musí fyzická osoba splnit ve vnitrostátních sporech, netýká se řízení o oddlužení fyzických osob):
a) nachází se ve stavu materiální nouze, tj. pobírá dávku a příspěvky k dávce v hmotné nouzi, nebo její příjem nepřesahuje 1,4násobek částky životního minima (nebo nepřesahuje 1,6násobek částky životního minima v případě poskytnutí právní pomoci s finanční spoluúčastí podle podmínek stanovených v zákoně) a nemůže si využití právních služeb zajistit svým majetkem (doklady potvrzující příjem nesmí být starší než tři měsíce);
b) nejde o zřejmou bezúspěšnost sporu;
c) hodnota sporu přesahuje hodnotu minimální mzdy stanovenou zvláštním zákonem (neplatí pro spory, kde hodnotu sporu nelze určit – např. úprava práv a povinností k nezletilým dětem).

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Podle citovaného zákona lze právní pomoc získat v občanskoprávních věcech, pracovněprávních věcech, rodinněprávních věcech, v řízení o oddlužení podle zvláštního předpisu, v řízení před soudem ve správním soudnictví a v těchto věcech také v řízení před Ústavním soudem Slovenské republiky (tzv. „vnitrostátní spory“).
V přeshraničních sporech se právní pomoc podle citovaného zákona poskytuje v občanskoprávních věcech, rodinněprávních věcech a v obchodněprávních věcech, v azylových věcech, v řízení o správním vyhoštění, v řízení o zajištění státního příslušníka třetí země, v řízení o zajištění žadatele, v řízení o udělení azylu a v těchto věcech také v řízení před soudem ve správním soudnictví a v řízení před Ústavním soudem Slovenské republiky a osobám, vůči nimž byla pozastavena účinnost pracovněprávního úkonu podle zvláštního předpisu v řízeních souvisejících s podáním návrhu na nařízení neodkladného opatření.
Centrum právní pomoci nemá působnost v trestním právu.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Ano, žadatel, u něhož hrozí riziko zmeškání lhůty, může souběžně se žádostí požádat centrum o předběžné poskytnutí právní pomoci, přičemž však musí prokázat riziko zmeškání konkrétní lhůty. O předběžném poskytnutí právní pomoci centrum rozhodne bez zbytečného odkladu ještě před rozhodnutím o nároku na poskytnutí právní pomoci.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Žádosti jsou k dispozici na internetových stránkách Centra právní pomoci nebo v každé kanceláři centra.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Musí to být doklady prokazující skutečnosti uvedené v žádosti a dále doklady prokazující, že se žadatel nachází ve stavu materiální nouze (tyto doklady nesmí být starší než tři měsíce).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

V kanceláři centra příslušné podle místa trvalého, přechodného, případně obvyklého pobytu žadatele. Více informací je na internetových stránkách Centra právní pomoci.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

O přiznání právní pomoci rozhodne centrum ve lhůtě do 30 dnů (do 60 dnů v případě přeshraniční žádosti) od doručení žádosti a toto rozhodnutí se zasílá poštou do vlastních rukou nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem do aktivované elektronické schránky žadatele.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Žadatel musí na výzvu centra uzavřít dohodu o poskytování právní pomoci přímo s centrem nebo s určeným advokátem a udělit centru nebo určenému advokátovi plnou moc pro úkony související s poskytováním právní pomoci nejpozději do tří měsíců poté, co rozhodnutí o přiznání nároku na bezplatné poskytnutí právní pomoci nabude právní moci.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

V rozhodnutí, kterým se přiznává nárok na poskytnutí právní pomoci, centrum určí advokáta, právníka centra nebo mediátora pro zastupování oprávněné osoby u soudu nebo v mediačním řízení, je-li to nezbytné k ochraně jejích zájmů.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Rozhodnutím centra se přiznává buď nárok na poskytnutí právní pomoci v plném rozsahu, s finanční spoluúčastí v rozsahu 20 % nákladů na právní zastoupení, nebo se nárok na poskytnutí právní pomoci nepřiznává.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Neuplatňuje se.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano, právní pomoc se poskytuje i v řízení o řádných a mimořádných opravných prostředcích a v řízení o výkonu rozhodnutí.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Ano, právní pomoc může být odňata i před pravomocným ukončením řízení. Podmínky odnětí poskytování právní pomoci upravuje citovaný zákon v § 14:
Centrum rozhodne o odnětí poskytování právní pomoci:
pokud oprávněná osoba neposkytuje centru nebo určenému advokátovi potřebnou součinnost,
pokud se v průběhu poskytování právní pomoci změní příjmové a majetkové poměry oprávněné osoby a tato osoba již nesplňuje podmínku podle § 6 odst. 1 písm. a) pro trvání nároku na poskytování právní pomoci,
dále pokud oprávněná osoba do tří měsíců od vydání pravomocného rozhodnutí o přiznání nároku na poskytování právní pomoci neuzavře s určeným advokátem dohodu nebo neudělí centru nebo určenému advokátovi plnou moc,
dále pokud vyjde najevo, že nárok na poskytování právní pomoci byl žadateli přiznán na základě nepravdivých nebo neúplných údajů,

a rovněž pokud oprávněná osoba nevyhoví výzvě podle § 13 odst. 3 (jedná se o výzvu centra vůči oprávněné osobě, aby prokázala skutečnosti dokazující trvání nároku na poskytování právní pomoci do osmi dnů od obdržení výzvy).

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Pokud bylo řízení zastaveno na základě správního řádu (například z důvodu nepředložení požadovaných dokladů) ve správním řízení, lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení.

Pokud bylo řízení, respektive žádost o poskytnutí právní pomoci zamítnuta na základě zákona č. 327/2005 Sb. z., v platném znění (například z důvodu, že se jedná o zřejmou bezúspěšnost nebo žadatel nesplňuje příjem), je možné dané rozhodnutí napadnout u soudu v rámci správního soudnictví podáním správní žaloby ve lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí.

Rozhodnutí o nepřiznání nároku na poskytnutí právní pomoci musí obsahovat, kromě náležitostí podle zvláštního předpisu (tímto zvláštním předpisem je zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů), také poučení, že pokud se změní příjmové a majetkové poměry žadatele, žadatel může opětovně podat v téže věci žádost až po uplynutí šesti měsíců od vydání rozhodnutí.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

Obecně podání žádosti o poskytnutí právní pomoci nemá za následek přerušení běhu promlčecí doby. Jedinou výjimkou je lhůta pro podání žaloby v případě správního soudnictví. Pokud žalobce před podáním žaloby požádá Centrum právní pomoci o ustanovení advokáta podle zvláštního předpisu, tak od podání takové žádosti až do pravomocného rozhodnutí o ní lhůty stanovené pro podání žaloby ke správnímu soudu neběží.

Centrum má možnost v případě hrozby zmeškání lhůty, pokud žádost nebyla podaná ve zjevné časové tísni (poslední den lhůty), rozhodnout o předběžném poskytnutí nároku na právní pomoc na konkrétní procesní úkon (například podání žalobního návrhu, účast na projednávaní apod.) i před samotným posouzením žádosti o poskytnutí právní pomoci, a to i opakovaně pro různé procesní úkony, za předpokladu, že lze přesně identifikovat řízení a právo, jehož promlčení hrozí, a podklady a důkazy předložené nebo označené v žádosti takový procesní úkon umožňují.

Centrum má zároveň podle zákona možnost dodatečného vyúčtováni nákladů ve výši určené zvláštním předpisem, pokud se po posouzení podmínek pro vznik nároku na poskytnutí právní pomoci zjistí, že žadatel podmínky pro přiznání nároku na poskytnutí právní pomoci nesplňuje.

Poslední aktualizace: 20/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Finsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady soudního řízení se liší podle povahy a rozsahu věci. Právní náklady zahrnují například poplatky a výdaje na právní pomoc, náklady na svědečné či na poskytování tlumočnických a překladatelských služeb, manipulační poplatky a poplatky za dokumenty hrazené úřadům a poplatky spojené s vymáháním rozhodnutí hrazené státu. Poplatky za právní pomoc tvoří většinu nákladů v soudních řízeních. Obvykle si právní náklady hradí každá strana sama. Soud však může neúspěšné straně nařídit, aby uhradila náklady vzniklé protistraně.

2 Co je přesně právní pomoc?

Právní pomoc se poskytuje na náklady státu osobám, které potřebují odbornou pomoc v právních záležitostech, ale které nedokážou uhradit náklady řízení kvůli své finanční situaci. Právní pomoc zahrnuje právní poradenství, nezbytná opatření a zastoupení u soudů a dalších úřadů, i osvobození od nákladů řízení. Prověřování prostředků není nutné, pokud se právní pomoc poskytuje žadateli v menším rozsahu telefonicky nebo jinou formou elektronické komunikace.

3 Jaké jsou požadavky k tomu, aby mohla být přiznána právní pomoc?

Právní pomoc se poskytuje ve věcech ve finské jurisdikci osobám s místem pobytu ve Finsku a osobám s bydlištěm či obvyklým bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie (EU) nebo Evropského hospodářského prostoru (EHP). Dále se právní pomoc poskytuje, pokud má být věc předložena finskému soudu nebo pokud jsou pro právní pomoc zvláštní důvody. Ve věcech považovaných za zahraniční zahrnuje právní pomoc poskytnutí obecného právního poradenství.

Právní pomoc se neposkytuje společnosti nebo korporaci. Podnikatelům se právní pomoc v obchodních záležitostech mimo soudní řízení neposkytuje, pokud k tomu nejsou zvláštní důvody.

Právní pomoc se poskytuje na vyžádání, bezplatně nebo formou spoluúčasti podle finanční situace žadatele. Finanční situace žadatele se posoudí na základě prostředků, které má k dispozici měsíčně (dostupné prostředky), a majetku. Obvykle se dostupné prostředky vypočítají na základě měsíčního příjmu, nezbytných výdajů a vyživovací povinnosti žadatele a jeho manželky (manžela) nebo družky (druha). Právní pomoc se poskytuje osobám, jejichž dostupné prostředky a majetek nepřekračují částku určenou vládním nařízením. Vládní nařízení také uvádí další ustanovení ohledně příjmů a výdajů, která je třeba zohlednit, vliv vyživovací povinnosti na výpočet dostupných prostředků, zohlednění majetku a kritéria pro určení spoluúčasti příjemce právní pomoci.

Právní pomoc se neposkytuje, pokud má žadatel pojištění právní ochrany, které se vztahuje na danou věc. Ve věcech k projednání soudem může soud právní pomoc poskytnout, pokud náklady řízení převyšují maximální krytí uvedené v pojistné smlouvě. Má-li žadatel nárok na právní pomoc bez platby na základě své finanční situace, lze právní pomoc poskytnout také k pokrytí spoluúčasti uvedené v pojistné smlouvě.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Právní pomoc je k dispozici ve věcech projednávaných u soudu i v mimosoudních právních záležitostech.

Právní pomoc se neposkytuje, pokud:

záležitost má pro žadatele malý význam;

byla by zjevně bezpředmětná vzhledem k přínosu pro žadatele;

předložení věci k projednání soudem by představovalo zneužití procesu;

věc vychází z převedení práva a je důvodný předpoklad, že účelem tohoto převedení bylo obdržet právní pomoc.

Právní pomoc zpravidla nezahrnuje zastoupení v těchto případech:

záležitosti vyžadující schválení soudem prvního stupně;

prosté trestněprávní věci;

záležitosti týkající se zdanění nebo veřejných poplatků;

záležitosti, ve kterých je právo vyžadovat nápravu nebo právo na odvolání založeno na příslušnosti k obci nebo jinému veřejnoprávnímu subjektu.

Přesto však může veřejný právní zástupce v případě potřeby poskytnout právní pomoc a sepsat požadované dokumenty.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Žadatel o právní pomoc musí uvědomit kancelář právní pomoci [*oikeusaputoimisto*], pokud je záležitost naléhavá.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o právní pomoc je k dispozici na této stránce: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/lomakkeet.html

Formulář žádosti o právní pomoc je k dispozici rovněž v kanceláři právní pomoci. Kontaktní údaje kanceláří jsou k dispozici na této stránce: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html

O právní pomoc lze požádat rovněž elektronicky na této stránce:

https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

V žádosti o právní pomoc musí žadatel uvést informace o své finanční situaci, o záležitosti, pro kterou o právní pomoc žádá, a o pojištění právní ochrany (viz otázka 6 ve formuláři žádosti o právní pomoc). Na vyžádání musí žadatel rovněž kanceláři právní pomoci poskytnout výkaz příjmů a výdajů a výkaz aktiv a pasiv. Bez ohledu na jakákoli ustanovení o důvěrnosti má kancelář právní pomoci právo na veškeré informace nezbytné k posouzení toho, zda má žadatel nárok na právní pomoc na základě finanční situace, a toho, zda má žadatel sjednané pojištění právní ochrany, které se na danou záležitost vztahuje.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

O právní pomoc lze zažádat ve kterékoli kanceláři právní pomoci. Kontaktní údaje kanceláří jsou k dispozici na této stránce: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html

O právní pomoc lze požádat rovněž elektronicky na této stránce:

https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

O poskytnutí právní pomoci rozhoduje kancelář právní pomoci. Rozhodnutí bude zasláno na kontaktní adresu oznámenou žadatelem.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Za účelem stanovení práva na právní pomoc kontaktuje žadatel nebo jeho zástupce kancelář právní pomoci.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Právní pomoc poskytují veřejní právní zástupci. Ve věcech k projednání soudem však může být k poskytnutí právní pomoci jmenován i soukromý právní zástupce, který s tímto úkolem souhlasí. Jako soukromý právní zástupce smí být jmenován pouze advokát nebo právní zástupce s licencí. Pokud příjemce právní pomoci navrhl kvalifikovanou osobu, která má být jeho právním zástupcem, musí být tato osoba jmenována, pokud specifické důvody nevyžadují jinak. V rámci svého úkolu má právní zástupce povinnost dbát na řádné vystupování advokáta.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Právní pomoc pokrývá zcela nebo zčásti odměny a náhrady právního zástupce v závislosti na dostupných finančních prostředcích a úsporách příjemce právní pomoci. Právní pomoc pokrývá služby právního zástupce ve výši maximálně 80 hodin, pokud soud nerozhodne o prodloužení právní pomoci ze zvláštních důvodů. V právních záležitostech řešených mimosoudní cestou je 80hodinový limit absolutní. Právní pomoc rovněž pokrývá náklady na tlumočení a překlady, poplatky za svědectví u soudu a náklady na předložení nezbytných důkazů, jako jsou lékařské posudky.

Pokud má žadatel sjednané pojištění právní ochrany a byla mu poskytnuta bezplatná právní pomoc, může stát uhradit spoluúčast z pojištění právní ochrany. Z určitých důvodů mohou být uhrazeny i náklady přesahující pojistnou částku. Částka, která má být vyplacena, je uvedena v rozhodnutí o právní pomoci.

Od soudu a dalších orgánů obdrží příjemce právní pomoci bezplatně dokumenty potřebné k vyřízení věci, kopie úředních dokumentů, doručování atd. a oznámení v úředním věstníku a pokusy o výkon rozhodnutí.

Žadatel, který má nárok na bezplatnou právní pomoc na základě svých dostupných finančních prostředků a který není považován za osobu, která potřebuje právního zástupce, může být od výše uvedených poplatků osvobozen.

Stát nehradí náklady druhé strany v případě, že příjemce právní pomoci spor prohraje.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Spoluúčast příjemce právní pomoci na nákladech soudního řízení se určí podle jeho finanční situace. Pokud právní pomoc poskytoval veřejný právní zástupce, musí příjemce právní pomoci uhradit spoluúčast kanceláři právní pomoci. Pokud právní pomoc poskytoval soukromý právní zástupce, musí příjemce právní pomoci uhradit spoluúčast příslušnému právnímu zástupci.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano. Právní pomoc zahrnuje veškeré nezbytné právní náklady žadatele, jak vyžaduje daná záležitost. Spoluúčast příjemce právní pomoci na nákladech soudního řízení se určí podle jeho finanční situace.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud se zjistí, že podmínky pro poskytnutí právní pomoci nebyly splněny, nebo pokud se příslušné okolnosti změnily či pominuly, může kancelář právní pomoci rozhodnutí o právní pomoci doplnit nebo rozhodnout o ukončení poskytování právní pomoci. Dojde-li k úpravě spoluúčasti příjemce právní pomoci, bude vydáno rozhodnutí o tom, zda se má změna uplatnit se zpětnou účinností. Je-li rozhodnuto, že by právní pomoc měla být ukončena, bude vydáno rozhodnutí o tom, zda musí příjemce uhradit státu obdrženou právní pomoc, a bude určena výše této úhrady.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Není-li právní pomoc poskytnuta v souladu s žádostí, může žadatel podat podnět ohledně právní pomoci k rozhodnutí soudu. K rozhodnutí kanceláře právní pomoci jsou připojeny pokyny, jak toto rozhodnutí předložit soudu k přezkoumání (podání). Přezkoumání se provede písemně a předá se kanceláři právní pomoci, která rozhodnutí vydala. Kancelář právní pomoci může své rozhodnutí také sama změnit. Pokud kancelář právní pomoci usoudí, že změna není nutná, postoupí žádost o rozhodnutí soudu k přezkoumání. Soud může rovněž změnit přezkoumání kanceláře právní pomoci v neprospěch žadatele.

17 Má žádost o právní pomoc za následek pozastavení běhu promlčecí lhůty?

V případě žádosti o právní pomoc se žádá o právní pomoc v konkrétní věci. Žádost o právní pomoc nevede k předložení věci soudu ani neodkládá uplynutí promlčecí lhůty.

Další informace

V trestních řízeních může soud jmenovat veřejného obhájce podezřelého a právního zástupce oběti pro přípravné řízení i soudní řízení. Jako obhájce nebo právní zástupce oběti může být jmenován pouze veřejný právní zástupce, advokát, nebo ve zvláštních případech právní zástupce s licencí. Takováto osoba poskytující podporu musí být pro úkol kvalifikovaná. Pokud soud shledá podezřelého vinným z trestného činu, pro který byl obhájce v přípravném řízení a soudním řízení přidělen, má tento povinnost uhradit státu kompenzace vyplacené ze státních prostředků. Pokud podezřelý splňuje finanční podmínky pro právní pomoc, nesmí tato úhrada převyšovat částku určenou v rámci právní pomoci.

Další informace o právní pomoci jsou k dispozici na této stránce: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html

Poslední aktualizace: 25/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Švédsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Soudní řízení samo o sobě je ve Švédsku vedeno v zásadě bezplatně, je však třeba uhradit poplatek za podání návrhu, který v současnosti činí 2 800 SEK (cca 265 EUR). V případech, kdy hodnota předmětu sporu nepřesahuje 24 150 SEK (2 270 EUR), činí poplatek za návrh 900 SEK (85 EUR).
Pokud vám bude poskytnuta právní pomoc, hradí poplatek za podání návrhu stát.

2 Co je přesně právní pomoc?

Pro spory (občanskoprávní věci) jsou k dispozici tyto typy právní pomoci:
poradenství
právní pomoc
Oba typy upravuje zákon o právní pomoci (*rättshjälpslagen*) (1996:1619).

3 Mám nárok na právní pomoc?

Poradenství

Poradenství může obdržet kdokoli – fyzické osoby, sdružení, firmy atd. – pro jakoukoli právní záležitost.
Poradenství může poskytnout advokát nebo advokátní koncipient v advokátní kanceláři. Může dosahovat až dvou hodin a lze ji rozdělit do několika sezení.
Za poradenství se hradí poplatek. Ten momentálně činí 1 802,50 SEK (cca 170 EUR) za hodinu. Poplatek lze snížit na polovinu, pokud strana, které je poradenství poskytováno, nemá dostatečné prostředky. Pokud se poradenství poskytuje dítěti, obvykle se žádný poplatek nehradí. Je-li poplatek snížen, žádá advokát nebo koncipient, který poradenství poskytl, zbývající částku od státu.

Právní pomoc

Právní pomoc je k dispozici pouze fyzickým osobám. Firmy, sdružení atd. tedy tento typ pomoci obdržet nemohou. Za určitých okolností může být pro právní pomoc způsobilá také pozůstalost. Státní příslušníci členských států EU mají ohledně právní pomoci stejné postavení jako švédští občané.
Právní pomoc lze poskytnout u většiny právních záležitostí (viz rovněž otázka 4).
Má-li být právní pomoc poskytnuta, musí být splněny určité podmínky:
Musíte obdržet alespoň jednu hodinu právního poradenství.
Váš příjem nesmí přesahovat finanční limit, který činí 260 000 SEK (cca 24 500 EUR). Při výpočtu příjmu se přihlíží k veškerým finančním okolnostem žadatele.
Zohledňuje se například výživné na dítě, majetek a dluhy.
Musíte mít potřebu právní pomoci i poradenství a nesmí být možné tuto potřebu uspokojit jinak.
Musí být považováno za přiměřené, aby stát na náklady přispěl, s ohledem na povahu a významnost dané záležitosti, hodnotu předmětu sporu a další okolnosti.
Pokud máte – nebo jste měli mít – pojištění právní ochrany, je nutné je nejprve využít.
Viz digitální průvodce na adrese https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behover-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp/
K dispozici je také příručka, která Vám pomůže vypočítat si, zda máte na právní pomoc nárok s ohledem na vaší finanční situaci, viz https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behover-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Poradenství

Jak je uvedeno výše v otázce 3, poradenství lze poskytnout ve všech právních záležitostech.
Informace a poradenství lze poskytovat například v těchto případech:
pravidla týkající se manželství a jiných typů soužití
pravidla týkající se rozvodu
výživné
závěti a dědictví
nákupy a smlouvy

Právní pomoc

Jak je uvedeno výše v otázce 3, právní pomoc lze poskytnout ve většině právních záležitostí, jsou však určité výjimky. Právní pomoc například nelze poskytnout ve věcech, které by vyžadovaly pomoc veřejného obhájce nebo veřejného zástupce. Pokud jste byli obětí trestného činu, může být v některých případech určený „zástupce poškozené strany“ (*målsägandebiträde*; viz zákon 1988:609 o zástupcích poškozené strany (lagen 1988:609 om målsägandebiträde)). Pro oběť je tento zástupce bezplatný. Mezi jeho povinnosti patří pomáhat vám s uplatňováním občanskoprávního nároku vzniklého v důsledku trestného činu, například nároku na odškodné. Pokud byl pro vás určen zástupce poškozené strany, nemůže vám zároveň být poskytována právní pomoc.
V některých případech musí být pro poskytnutí právní pomoci zvláštní důvody. Jedná se například o záležitosti, které je nutné řešit v zahraničí, nebo případy, v nichž hodnota nároku zjevně nepřesahuje 24 150 SEK (cca 2 270 EUR).

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Ve věcech, které vyžadují neprodlené zpracování žádosti o právní pomoc, nejsou žádné zvláštní postupy. Na druhou stranu z obecných principů procesního práva vyplývá, že věc nebo řízení je nutné zpracovat co nejrychleji.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Národní správa soudů (*Domstolsverket*) vypracovala jednoduchý formulář žádosti s pokyny k vyplnění. Je k dispozici u Úřadu právní pomoci (*Rättshjälpsmyndigheten*) a u soudů.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Jak je uvedeno výše v otázce 6, poskytuje Národní správa soudů (*Domstolsverket*) mimo jiné jednoduchý formulář žádosti, který obsahuje rovněž pokyny k vyplnění. Další informace vám poskytne švédská Národní správa soudů (*Domstolsverket*).
Žádost o právní pomoc musí mimo jiné uvádět údaje o právní záležitosti, které se žádost týká, zda je nutné danou záležitost řešit v zahraničí, zda již bylo poskytnuto poradenství k záležitosti, zda máte nebo jste měli pojištění právní ochrany, které se na danou záležitost vztahuje, a informace o vaší finanční situaci a dalších okolnostech.
Není nutné přikládat žádné další doklady. Může však být vhodné přiložit případnou další dostupnou dokumentaci na podporu uvedených údajů.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádost o právní pomoc je nutné odeslat soudu nebo úřadu, který má pravomoc vaši žádost o právní pomoc posuzovat.
V případě, že řízení v dané občanskoprávní věci již probíhá u soudu, musí žádost o právní pomoc posoudit soud. Jinak o poskytnutí právní pomoci rozhoduje Úřad právní pomoci (Rättshjälpsmyndigheten).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Úřad právní pomoci (*Rättshjälpsmyndigheten*) nebo soud posuzující vaši žádost o právní pomoc vám vynesené rozhodnutí oznámí písemně.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Pokud vám bude právní pomoc poskytnuta, bude zároveň jmenován zástupce pro právní pomoc. Další informace tedy získáte od něj.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Jako zástupce pro právní pomoc může být jmenován advokát, advokátní koncipient nebo jiná způsobilá osoba. Pokud jste způsobilou osobu navrhli sami, musí být určena tato osoba, pokud se tím výrazně nezvýší náklady a pokud to nevylučují jiné zvláštní důvody.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Je-li poskytnuta právní pomoc, ponese stát následující náklady:
Odměna zástupci poskytujícímu právní pomoc až do objemu 100 hodin práce, nerozhodne-li soud jinak.
Přiměřené náklady na předložení důkazních informací soudu prvního stupně (*allmän domstol*) a švédskému pracovnímu soudu (*Arbetsdomstolen*).
Přiměřené náklady na vyšetřování vzniklé při zabezpečování Vašich práv až do výše 10 000 SEK (přibližně 942 EUR).
Náklady na mediátora podle kap. 42 odd. 17 švédského občanského soudního řádu (*rättegångsbalken*).
Poplatek za podání návrhu, dodatečné poplatky, poplatky za služby a poplatky spojené s výkonem rozhodnutí.
Na druhou stranu ponesete veškeré náklady, které právní pomoc nezahrnuje. Je však možné získat tyto prostředky od protistrany, pokud soud rozhodne ve váš prospěch.
Je-li vám právní pomoc poskytnuta, musíte na úhradu nákladů přispět zaplacením poplatku za právní pomoc. Tento poplatek tvoří procentuální podíl nákladů vašeho zástupce poskytujícího právní pomoc. Systém poplatků má šest úrovní závislých na vašem příjmu, které jsou vyjádřeny v pevných příjmových intervalech ve švédských korunách (SEK). Procentuální podíl různých intervalů sahá od 2 % do 40 %. Příjmový interval, do kterého spadáte, a tím tedy i procentuální podíl, který budete muset uhradit, se určí podle vašich finančních prostředků. Ty se vypočítají podle vašeho ročního příjmu, závislých osob a finančních aktiv. Poplatky za právní pomoc je třeba uhradit zástupci poskytujícímu právní pomoc, jakmile náklady vzniknou.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Pokud je vám právní pomoc poskytnuta, máte přístup ke všem příspěvkům, které švédský systém právní pomoci poskytuje (viz výše otázka 12). Z toho vyplývá, že tudíž nelze obdržet právní pomoc jen pro určitou část.
Na druhou stranu existuje možnost získat nad rámec systému právní pomoci finanční pomoc pro některé náklady související se soudním řízením, zejména náklady na cestu k soudu a svědečné pro osoby předvolané k soudu v roli svědků. Pokud jste stranou sporu nebo řízení a byli jste předvoláni k soudnímu stání, můžete si nechat náklady na **cestu a pobyt** proplatit ze strany státu, pokud budou shledány přiměřenými (viz kap. 11 odd. 6 švédského občanského soudního řádu (*rättegångsbalken*)). Je-li to přiměřené vzhledem k vaší finanční situaci, může stát rovněž proplatit **svědečné** za nezbytné náklady na cestu, pobyt a časovou ztrátu (viz kap. 36 odd. 24 švédského občanského soudního řádu (*rättegångsbalken*)). Náhrady za náklady na cestu a pobyt ve spojitosti s dostavením se k soudu nejsou k dispozici pro právnické osoby.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Ano. Náhrady pro zástupce poskytujícího právní pomoc jsou však hrazeny do objemu nejvýše 100 hodin. Pokud těchto 100 hodin bylo využito již během řízení u soudu prvního stupně, řízení u dalších stupňů již hrazeno nebude.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Právní pomoc musí přirozeně skončit, jakmile je předmětná právní záležitost považována za uzavřenou. Obecně platí, že právní pomoc musí rovněž skončit, pokud zástupce poskytující právní pomoc již odpracoval 100 hodin. Soud však může rozhodnout, že právní pomoc může pokračovat.
V některých případech musí právní pomoc skončit ještě dříve. K tomu dojde, pokud například neuhradíte poplatek za právní pomoc nebo pokud uvedete nesprávné informace a právní pomoc by při uvedení správných informací poskytnuta nebyla. Jako jiný příklad, kdy právní pomoc musí skončit předčasně, lze uvést situaci, kdy zástupce poskytující právní pomoc odpracoval 100 hodin a soud nerozhodl, že právní pomoc má pokračovat.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Ano. Proti rozhodnutí neposkytnout právní pomoc máte právo se odvolat. Pokud rozhodnutí vynesl soud, je nutné se odvolat stejným způsobem jako proti jiným rozhodnutím. Když vám soud rozhodnutí písemně oznámí, uvede rovněž informace o tom, jak se proti rozhodnutí odvolat. Pokud rozhodnutí vynesl Úřad právní pomoci (*Rättshjälpsmyndigheten*), je nutné se odvolat ke Komisi pro právní pomoc (*Rättshjälpsnämnden*).

Další informace

Další informace o švédském systému právní pomoci a formuláře žádostí jsou k dispozici u švédské Národní správy soudů na následující adrese:

Domstolsverket
SE-551 81 JÖNKÖPING, Švédsko
https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/
Tel.: +46 36 15 53 00

Poslední aktualizace: 15/03/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Anglie a Wales

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady budou záviset na přesné povaze případu. Právní zástupci vynakládají výdaje na základě výslovného zmocnění ze strany klientů; tyto náklady mohou zahrnovat odměny právních zástupců a rovněž úhradu nákladů, jako jsou soudní poplatky a znalecké posudky. Mají-li klienti ve věci úspěch, mohou získat zpět některé nebo všechny tyto náklady od strany, která spor prohrála; jestliže však nemají ve věci úspěch nebo pokud strana, která spor prohrála, nemůže tyto náklady uhradit, nesou konečnou odpovědnost za náklady svého vlastního právního zástupce. Na konci řízení soud s přihlédnutím ke všem okolnostem případu rozhodne, kdo by měl nést náklady řízení. Ačkoli účastníku řízení, který neměl ve věci úspěch, je obvykle uložena náhrada nákladů úspěšné strany, existuje mnoho výjimek z této zásady.

2 Co je přesně právní pomoc?

V občanských věcech existují různé úrovně pomoci:
právní pomoc, která zahrnuje počáteční poradenství a pomoc s jakýmkoli právním problémem,
pomoc u soudu, která zahrnuje pomoc u soudu, kde se nevyžaduje úplné zastoupení,
rodinná mediace, kdy vám nezávislý, odborně vyškolený mediátor pomůže vypracovat dohodu o záležitostech, jako jsou:
opatření týkající se dětí po rozchodu rodičů (na něž se někdy odkazuje jako na ujednání o péči o dítě, bydlišti dítěte nebo styku s dítětem)
výživné na děti
finance (například jak naložit s domem, spořením, důchodem, dluhy), a
zastupování před soudem.

Právní zastoupení zahrnuje právní zastupování účastníka řízení nebo osoby, která má v úmyslu zahájit řízení. Jedná se o úroveň, kde se s největší pravděpodobností řeší naléhavé rodinné věci a jiné případy, jež mohou být financovány z veřejných prostředků. Je k dispozici ve dvou formách: pomoc při vyšetřování a úplné zastoupení.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Finanční prostředky od Agentury právní pomoci (Legal Aid Agency, dále jen „LAA“) jsou k dispozici pouze jednotlivcům, kteří mají právní problém, s ohledem na nějž lze poskytnout právní pomoc. Neexistují žádná kritéria týkající se státní příslušnosti nebo bydliště.

Žadatelé musí obvykle rovněž:

mít nízké příjmy nebo pobírat určité dávky a mít malé úspory nebo jmění („posouzení majetkových poměrů“) a

prokázat, že za daných okolností je vhodné, aby jim byla poskytnuta právní pomoc („posouzení odůvodněnosti“).

Posouzení majetkových poměrů

Při posuzování způsobilosti pro právní pomoc posoudí agentura LAA finanční situaci jednotlivce. U právní pomoci i právního zastoupení zahrnuje ověření majetkových poměrů posouzení hrubého měsíčního příjmu, měsíčního disponibilního příjmu a disponibilního majetku.

Pokud dotyčné osoby mají určité příjmy související se sociálními dávkami, které jsou známy jako opravňující dávky, automaticky splňují kritérium týkající se příjmů, je však třeba posoudit jejich majetek.

K opravňujícím dávkám patří:

podpora příjmů (Income Support, IS)

příspěvek pro uchazeče o zaměstnání závisející na příjmu (Jobseeker’s Allowance, JSA)

univerzální dávka (Universal Credit, UC)

prvek garantovaného kreditu (Guarantee Credit) v rámci penzijního kreditu (Pension Credit, GC)

zaměstnanecký a podpůrný příspěvek závisející na příjmu (Employment and Support Allowance, ESA).

Pokud jednotlivci pobírají finanční podporu podle § 4 nebo § 95 zákona o přistěhovalectví a azylu z roku 1999 (Immigration and Asylum Act 1999) od Národního podpůrného úřadu pro otázky azylu (National Asylum Support Service, NASS), obdrží právní pomoc na základě ověření příjmů i majetku pouze s ohledem na kontrolované pracovní záležitosti v oblasti přistěhovalectví a azylu a řízení o opravném prostředku u vrchního tribunálu (Upper Tribunal).

Posouzení majetkových poměrů se nevztahuje na některé druhy případů, včetně:

odvolání soudu v oblasti duševního zdraví

případů umisťování dětí do péče

případů mezinárodních únosů dětí

Posouzení odůvodněnosti

Žádosti o právní pomoc jsou rovněž předmětem ověření odůvodněnosti s cílem posoudit, zda je za daných okolností vhodné poskytnout dotyčné osobě právní pomoc.

Ředitel oddělení právní pomoci uváží například toto:

zda je pravděpodobný výsledek přiměřený nákladům na zahájení řízení

zda v daném případě existuje širší veřejný zájem

zda by byl soukromě platící klient se skromnými prostředky ochoten vynaložit své peníze na zahájení řízení a

zda by došlo k porušení práv jednotlivce, pokud by nebyla právní pomoc poskytnuta.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Oblasti práva, pro něž je právní pomoc k dispozici, jsou stanoveny v části 1 dodatku č. 1 zákona o právní pomoci a ukládání sankcí a trestů pachatelům trestných činů z roku 2012 (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Patří k nim

rodinné právo veřejné, co se týká ochrany dětí,

rodinné právo soukromé, pokud existují důkazy o domácím násilí nebo zneužívání dětí, v případě únosů dětí, ochrany před nucenými sňatky a v případech, kdy je dítě účastníkem řízení,

dluh v případě ohrožení obydlí osoby. To zahrnuje zástavní držbu obydlí, příkazy k prodeji obydlí a nedobrovolný úpadek v případě, že pozůstalost určité osoby zahrnuje její obydlí,

bydlení v případě ohrožení obydlí dotyčné osoby nebo v případě osoby bez domova. To zahrnuje vlastnictví obydlí, vystěhování, špatný technický stav pronajatých ubytovacích prostor, pokud tento špatný technicky stav představuje vážné riziko pro zdraví nebo bezpečnost, pomoc v souvislosti s bezdomovectvím a případy protispolečenského chování,

komunitní péče,

žaloby proti veřejným orgánům,

duševní zdraví a duševní způsobilost,

soudní přezkum,

zvláštní vzdělávací potřeby,

žádosti o azyl a odvolání,

zadržení přistěhovalců,

diskriminace,

klinická nedbalost, kdy je dítěti způsobeno neurologické poškození, jehož následkem je těžce zdravotně postižené dítě, během těhotenství, porodu dítěte nebo v poporodním období,

přistěhovalectví v případech, kdy se jedná o domácí násilí, řízení u zvláštní odvolací komise pro záležitosti přistěhovalectví nebo otázky obchodování s lidmi či otroctví, nevolnictví nebo nucené práce,

sociální dávky, avšak pouze v případě odvolání týkajícího se právní otázky podaného vrchnímu tribunálu, odvolacímu soudu (Court of Appeal) či Nejvyššímu soudu (Supreme Court).

V ostatních oblastech může být právní pomoc k dispozici v případě, je-li splněno kritérium týkající se „financování mimořádného případu“, jak je stanoveno v § 10 zákona o právní pomoci a ukládání sankcí a trestů pachatelům trestných činů z roku 2012.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Mimořádná pomoc je k dispozici pro naléhavé zastoupení u soudu, například k zajištění ochrany jednotlivců a/nebo jejich dětí před domácím násilím.

V případech týkajících se rodinného práva soukromého, které zahrnují domácí násilí, musíte zpravidla prokázat, že vám nebo vašim dětem hrozila újma ze strany bývalého partnera.

O důkazy můžete požádat:

soudy
policii
interdisciplinární konferenci pro posuzování rizik (MARAC)
sociální služby
zdravotníka, například lékaře, zdravotní sestru, porodní asistentku, psychologa nebo pracovníka domácí péče
správce azylového dobu
službu pro podporu obětí domácího násilí
svou banku, například účty kreditních karet, úvěrové dokumenty a prohlášení
zaměstnavatele či poskytovatele vzdělávání nebo odborné přípravy
poskytovatele dávek, které pobíráte.
Právní poradci, kteří uzavřeli smlouvu o poskytování právní pomoci, mohou požádat o právní zastupování v mimořádných situacích k zajištění okamžitých opatření. S ohledem na probíhající činnost je však nutné požádat o právní pomoc obvyklým způsobem.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Všichni právní poradci, ať už se smlouvou o poskytování právní pomoci, nebo bez ní, mají povinnost informovat své klienty o případné dostupnosti právní pomoci a poskytnout jim možnost obrátit se na poskytovatele právní pomoci.
Služby právní pomoci v občanských věcech mohou být poskytovány prostřednictvím telefonického poradenství v rámci právního poradenství v občanských věcech, právními zástupci (solicitors) a advokáty (barristers) nebo neziskovými organizacemi se smlouvou o poskytování právní pomoci v příslušné oblasti práva. Poradce poskytující právní pomoc je možné vyhledat on-line prostřednictvím nástroje pro vyhledání právního zástupce na internetových stránkách Právnické společnosti (Law Society).
Klienti mohou být odkázáni rovněž na telefonní službu v rámci právního poradenství v občanských věcech za účelem prvotního určení rozsahu a finanční způsobilosti.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Pro sebe a (v případě potřeby) pro svého partnera musíte poskytnout informace o:
dávkách – včetně výkazů dávek
příjmech, úsporách a výdajích – včetně výplatních pásek a výpisů z bankovního účtu
národních číslech pojištění
Budete potřebovat rovněž kopie dokladů týkajících se vašeho případu, např.:
soudní písemnosti
oddací a rodné listy (v rodinných věcech)
příslušné dopisy.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Žádosti podávají jménem jednotlivců právní zástupci se smlouvou o poskytování právní pomoci Agentuře právní pomoci. Informace o vyhledání právního zástupce viz výše.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Váš právní zástupce vám sdělí, zda byla vaše žádost o právní pomoc schválena a zda je třeba zaplatit příspěvek.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Váš právní zástupce vám poradí.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Vy (viz výše), ačkoli musíte zvolit právního zástupce, který má smlouvu s Agenturou právní pomoci.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

V případě poskytnutí finančních prostředků jsou pokryty veškeré náklady vašeho právního zástupce včetně výdajů, jako jsou soudní poplatky, ačkoli můžete být požádáni o hrazení stanoveného měsíčního příspěvku, a to v závislosti na vašich prostředcích.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Viz výše.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Nemáte-li úspěch ve věci, která nebyla financována agenturou LAA, můžete přesto požádat o finanční prostředky na odvolání k soudu vyššího stupně. Budete muset splnit kritéria týkající se majetkových poměrů a odůvodněnosti.
Pokud byl váš případ financován agenturou LAA, můžete požádat o změnu osvědčení o financování za účelem pokrytí nákladů na odvolání. V této fázi agentura LAA zajistí, aby váš případ nadále splňoval kritéria týkající se majetkových poměrů a odůvodněnost.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud se váš příjem a/nebo jmění zvýší v době, kdy je v platnosti financování vašeho právního zastoupení, musíte neprodleně informovat agenturu LAA a vaše majetkové poměry mohou být znovu posouzeny. Jestliže se váš příjem sníží, můžete požádat o opětovné posouzení majetkových poměrů a váš příspěvek se může snížit. Jestliže přijdete k penězům, například zdědíte peníze, prodáte dům nebo vyhrajete v loterii, zatímco váš případ je financován agenturou LAA, můžete být požádáni, abyste z těchto peněz uhradili některé nebo všechny své právní náklady.
Pokud vám byly poskytnuty finanční prostředky, mohou být omezeny na určitou činnost, například vyžádání si stanoviska advokáta ve vašem případě, a může být stanovena maximální poskytnutá částka. Jestliže potřebujete rozšířit objem hrazených prací nebo zvýšit maximální náklady na činnost, kterou může váš právní zástupce provést, musíte podat žádost prostřednictvím svého právního zástupce.
Agentura LAA může financování odejmout, pokud jeho poskytování není nadále přiměřené, jestliže například odmítnete přiměřenou nabídku na vyrovnání nebo je-li zřejmé, že vaše věc má menší vyhlídky na úspěch, než se očekávalo. Cílem je zajistit, aby se neplýtvalo veřejnými finančními prostředky v situaci, kdy je nepravděpodobné, že by tak jednal soukromě platící klient. Jestliže agentura LAA zvažuje odejmutí financování, poskytne vám nejprve příležitost uvést důvody, proč by tak neměla učinit, a pokud se rozhodne financování odejmout, máte právo podat opravný prostředek k nezávislému výboru právníků. Je-li financování odňato, bude se vztahovat na náklady, které vašemu právnímu zástupci již vznikly.

Zákonná povinnost

Můžete být také požádáni, abyste uhradili některé nebo všechny své náklady, jestliže se vaše finanční situace v důsledku řízení zlepší. Na konci řízení je agentura LAA povinna získat pokud možno své náklady zpět. Nejprve vezme v úvahu veškeré příspěvky, které jste zaplatili, a veškeré náklady, které uhradil váš odpůrce. Poté bude vymáhat případný zbývající schodek z majetku nebo finančních prostředků, které byly získány nebo zajištěny v průběhu řízení. Soukromě platící klient by musel tímto způsobem uhradit veškeré zbývající náklady a je spravedlivé, aby klient, který obdržel financování, udělal totéž, pokud si to může dovolit. Je-li však dotyčnou nemovitostí vaše obydlí (nebo peněžní prostředky vyhrazené na koupi nemovitosti určené k bydlení), můžete platbu odložit do doby, než nemovitost prodáte, pokud souhlasíte s uhrazením úroků za za toto období.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Právní zástupce/poradce se smlouvou o poskytování právní pomoci může odmítnout jednat za vás. Jejich smlouva stanoví okolnosti, za nichž mohou toto odmítnout, jsou-li například ve střetu zájmů nebo nemají-li volnou kapacitu. Měli by Vám sdělit, proč vaši věc nepřevezmou, proti tomuto rozhodnutí se však nelze odvolat.

Je-li vaše žádost zamítnuta z meritorního hlediska, uvědomí vás agentura LAA o svém rozhodnutí a poskytne vám vysvětlení. Poté máte čtrnáct dní na podání opravného prostředku. Opravný prostředek bude nejprve přezkoumán interně. Pokud se agentura LAA po přezkoumání opravného prostředku domnívá, že jsou splněna kritéria pro právní pomoc a rozhodnutí zvrátí, bude žádost/změna schválena a vydá se osvědčení o právní pomoci nebo pozměněné osvědčení.

Jestliže se agentura LAA domnívá, že kritéria pro právní pomoc nejsou splněna, a rozhodnutí potvrdí, bude vám sdělen důvod zamítnutí a současně budete informováni o tom, zda máte právo na další odvolání k nezávislému rozhodci o financování (Independent Funding Adjudicator, IFA).

Je-li opravný prostředek postoupen nezávislému rozhodci, vydá rozhodnutí/doporučení na základě informací poskytnutých k doložení opravného prostředku a stávajících předpisů o právní pomoci. Nezávislý rozhodce se případně může s vámi spojit.

Další informace

Další informace o právní pomoci naleznete na stránkách vlády spojeného království (Gov.uk).

Poslední aktualizace: 12/07/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Právní pomoc - Skotsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady budou záviset na povaze případu. Náklady mohou zahrnovat odměnu právního zástupce, který jedná za osobu, jež je příjemcem právní pomoci (dále jen „podpořená osoba“), spolu s výdaji, jako jsou soudní poplatky a znalecké posudky.

Na konci řízení soud rozhodne, který účastník řízení by měl nést náklady. Účastníku řízení, který neměl ve věci úspěch, je obvykle uložena náhrada nákladů úspěšné strany, ačkoliv existuje mnoho výjimek z této zásady. Nemá-li podpořená osoba ve věci úspěch nebo je-li náhrada nákladů uložena druhému účastníkovi řízení, ten je však neuhradí, musí podpořená osoba uhradit vlastní náklady.

2 Co je přesně právní pomoc?

Veřejně financovaná právní pomoc (dále jen „právní pomoc“) umožňuje lidem uplatnit či hájit svá práva nebo zaplatit obhajobu, pokud by si to jinak nemohli dovolit. Právní pomoc ve Skotsku spravuje Skotský úřad pro právní pomoc (Scottish Legal Aid Board, dále jen „SLAB“), což je nevládní veřejný subjekt financovaný skotskou vládou.

Existují tři druhy právní pomoci.

Poradenství a pomoc v občanských věcech: Ústní nebo písemné stanovisko k uplatňování skotských právních předpisů v konkrétních případech, které nastaly v souvislosti s osobou, jež požádala o radu. Poradenství poskytuje právní zástupce a případně právní poradce.

Poradenství prostřednictvím zastoupení (ABWOR): Jedná se o kategorii poradenství a pomoci, která umožňuje zastoupení prostřednictvím právního zástupce nebo případně právního poradce v občanskoprávním řízení u určených soudů ve Skotsku.

Právní pomoc v občanských věcech: Zvláštní režim, který umožňuje zastoupení prostřednictvím právního zástupce nebo případně právního poradce v občanskoprávním řízení u jiných určených soudů ve Skotsku.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Kritéria způsobilosti osob, jež mají přístup k právní pomoci v občanských věcech, jsou jednotná a transparentní, přičemž žádosti podléhají zákonem stanoveným kritériím. První dvě kritéria se týkají právního obsahu žaloby. Je třeba prokázat, že s ohledem na věc, v souvislosti s níž se požaduje právní pomoc, existuje právní základ (tzv. pravděpodobná příčina) a že je vhodné použít na podporu dané věci veřejné prostředky. Třetí kritérium se týká finanční situace žadatele.

Poradenství a pomoc může poskytnout právní zástupce, pokud je přesvědčen, že žadatel je finančně způsobilý, a věc, v souvislosti s níž žádá o radu, je záležitostí skotských právních předpisů. Právní zástupce může poskytnout poradenství a pomoc do určité výše výdajů. Veškerá činnost přesahující původní úroveň výdajů musí být předem schválena úřadem SLAB, stejně jako jakákoli činnost vyžadující zastoupení.

V případě žádosti o právní pomoc podle skotského zákona o právní pomoci z roku 1986 (Legal Aid (Scotland) Act 1986) se nevyžaduje bydliště ve Skotsku. Poradenství a pomoc jsou dostupné s ohledem na záležitosti skotského práva (včetně právních předpisů Spojeného království, které se uplatňují ve Skotsku). Právní pomoc je k dispozici pro řízení u skotských soudů.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Viz otázka č. 2.

Poradenství a pomoc v občanských věcech jsou k dispozici s ohledem na záležitosti týkající se uplatňování skotských právních předpisů.

Poradenství prostřednictvím zastoupení je k dispozici pro občanskoprávní řízení u řady soudů určených v právních předpisech. K nim patří imigrační odvolací tribunály (Immigration Appeal Tribunals) a soudy pro pracovněprávní spory (Employment Tribunals).

Právní pomoc v občanských věcech je k dispozici pro občanskoprávní řízení u řady dalších soudů určených v právních předpisech. Mezi ně patří Sheriff Court a Court of Session, což jsou ve Skotsku hlavní soudy příslušné pro občanské věci. Právní pomoc je dostupná rovněž u řady tribunálů, jako jsou komisaři pro sociální zabezpečení (Social Security Commissioners) a odvolací soudy pro pracovněprávní spory (Employment Appeal Tribunals).

Právní pomoc v občanských věcech nelze poskytnout v případě řízení, která se týkají zcela nebo částečně pomluvy; volebních stížností; zjednodušených návrhů na rozvod manželství podaných Court of Session nebo Sheriff Court a návrhu dlužníka na obstavení jeho majetku. Není k dispozici pro řízení u soudu pro drobné nároky (tj. je-li hodnota nároku nižší než 3 000 GBP, ledaže se žaloba týká náhrady za ublížení na zdraví).

V tomto ohledu vám však poradenství a pomoc může poskytnout váš právní zástupce.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

V zájmu ochrany postavení žadatele před rozhodnutím úřadu SLAB o žádosti o právní pomoc může právní zástupce učinit v řízení určité kroky jako mimořádně naléhavou záležitost.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Úřad SLAB přijímá pouze žádosti, které předkládá právní zástupce jednající jménem žadatele.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

Váš právní zástupce vám poradí ohledně dokumentů, které jsou vyžadovány v souvislosti s posouzením finanční způsobilosti a podstaty vašeho případu.

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Úřad SLAB přijímá pouze žádosti, které předkládá právní zástupce jednající jménem žadatele, a nikoli přímo od žadatelů.

Pro případ, že nemůžete najít právního zástupce, který by vás zastupoval, poskytuje Skotská právnická společnost (Law Society of Scotland) na svých internetových stránkách nástroj pro vyhledání právního zástupce. Ten umožňuje vyhledat právního zástupce, který je registrován za účelem poskytování právní pomoci. Na Skotskou právnickou společnost se můžete obrátit i telefonicky na čísle 0131 226 7411.

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Váš právní zástupce vám sdělí, zda máte nárok na právní poradenství a pomoc.

Pokud jde o právní pomoc, váš právní zástupce o ni požádá vaším jménem a úřad SLAB napíše vám oběma, jakmile bude vaše žádost o právní pomoc v občanských věcech posouzena. Na svých internetových stránkách má úřad SLAB rovněž řadu odhadů způsobilosti, které vám pomohou určit, na co můžete mít nárok.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Váš právní zástupce vás bude informovat o vhodném dalším postupu.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Než budete moci požádat o radu a pomoc nebo o právní pomoc, budete se muset obrátit na právního zástupce.

Pro případ, že nemůžete najít právního zástupce, který by vás zastupoval, poskytuje Skotská právnická společnost na svých internetových stránkách nástroj pro vyhledání právního zástupce. Ten umožňuje vyhledat právního zástupce, který je registrován za účelem poskytování právní pomoci. Na Skotskou právnickou společnost se můžete obrátit i telefonicky na čísle 0131 226 7411.

Alternativně poskytuje úřad SLAB informace o nejbližších právních zástupcích, kteří nabízejí právní pomoc, nebo jiných poskytovatelích poradenských služeb financovaných úřadem. V občanských věcech lze vyhledávat podle typu případu. I když je společnost registrována za účelem poskytování právní pomoci, není povinna nabízet své služby jakémukoli klientovi nebo převzít věc týkající se právní pomoci.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Viz otázka č. 1.

Právní pomoc zahrnuje pouze odměnu vašeho právního zástupce a další výdaje související s vaším případem, jako jsou soudní poplatky a znalecké posudky. Právní pomoc nezahrnuje náklady druhé strany.

Máte-li nárok na právní pomoc, můžete být vyzváni, abyste poskytli příspěvek na náklady řízení. Výše splatného příspěvku bude stanovena podle vaší finanční situace.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Máte-li nárok na omezené poskytnutí právní pomoci, budete muset zbývající část nákladů řízení uhradit sami. Jestliže musíte poskytnout příspěvek, bude tato částka záviset na vašem disponibilním příjmu, úsporách a majetku. Úřad SLAB posuzuje příjem ode dne podání žádosti a jmění (úspory a cenné předměty, které vlastníte) po dobu, po kterou trvá váš případ.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Původní osvědčení o právní pomoci se nebude vztahovat na odvolání proti výsledku řízení. Je třeba podat novou žádost o právní pomoc a úřad SLAB se musí přesvědčit, že s ohledem na opravný prostředek jsou splněna zákonem stanovená kritéria.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Úřad SLAB může (a příležitostně tak činí) pozastavit poskytování právní pomoci z různých důvodů, například tehdy, jestliže právní zástupce neodpoví na žádost o doplňkové informace. V souladu s kritérii způsobilosti stanovenými v právních předpisech musí úřad SLAB zohlednit průběžné posuzování finančních prostředků dotyčné osoby a zvážit, zda je poskytování právní pomoci i nadále přiměřené. Jednou ze součástí testu přiměřenosti je to, že se od osoby, jíž byla poskytnuta právní pomoc, očekává, že bude dodržovat soudní příkazy.

Právní pomoc může být rovněž ukončena, pokud podpořená osoba poskytla nepravdivé informace nebo nesdělila podstatné informace, a v tomto případě může úřad SLAB požadovat také vrácení finančních prostředků, které již vyplatil.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Jestliže někomu nebyla právní pomoc přiznána, uvede úřad SLAB důvod či důvody tohoto zamítavého rozhodnutí. Jednotlivec může požádat o přezkum případu, zejména v případě změny okolností. Konkrétní případ lze s úřadem SLAB projednat prostřednictvím elektronické pošty (general@slab.org.uk) nebo telefonicky. Ústředna (0131 226 7061) je v provozu od pondělí do pátku od 08:30 h do17:00 h.

Poslední aktualizace: 15/07/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.